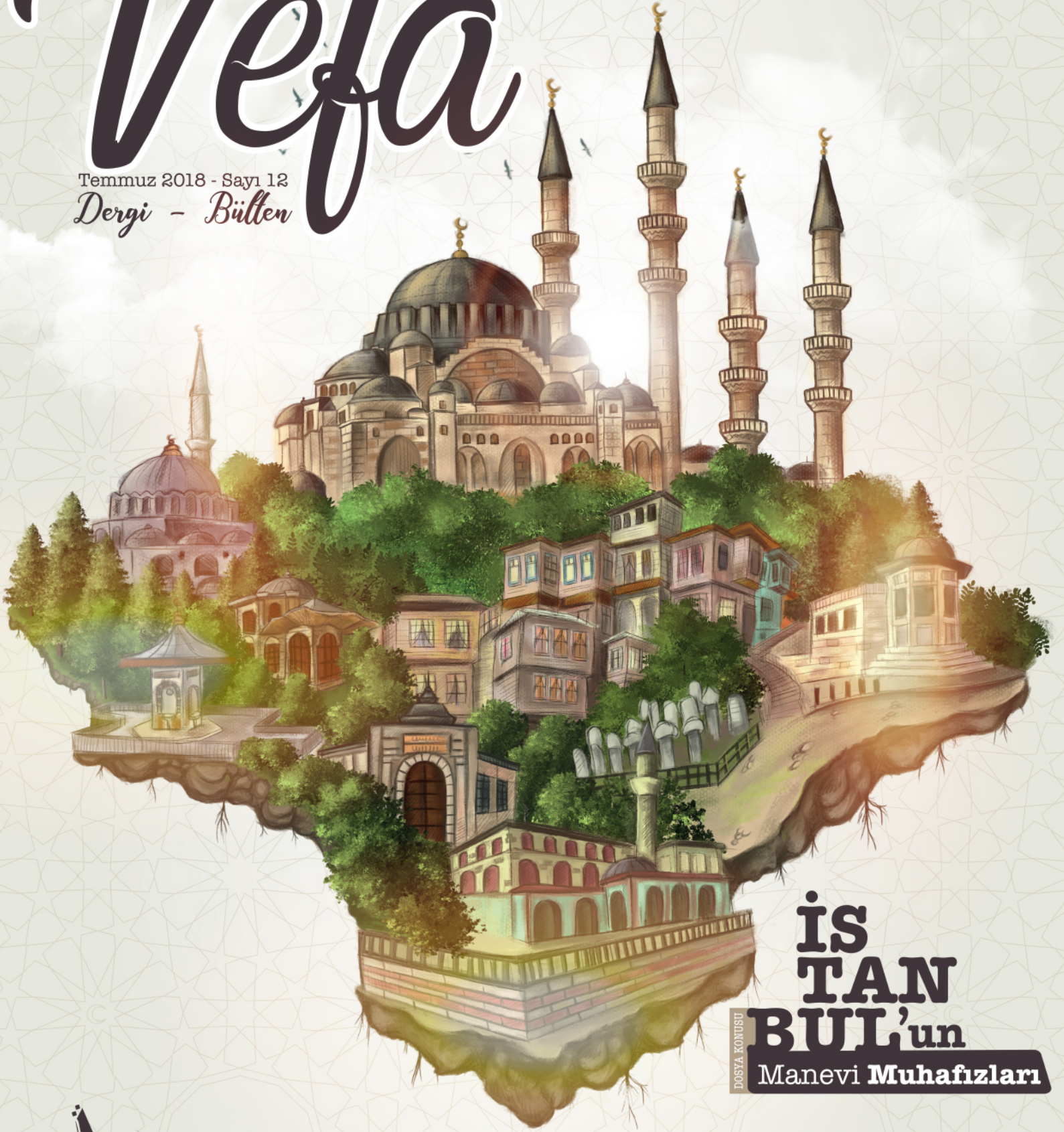

Vefa

Temmuz 2018 - Sayı 12
Dergi - Bülten

İLİM YAYMA
VAKFI

**İS
TAN
BUL'un**
Manevi Muhafızları

12 Ahmet YILDIZ
ile Söyleşi

16 İlim Yayma Vakfı'na Tayland
Kralından Büyük Ödül

22 İlim Yayma Vakfı
47. Genel Kurulu Yapıldı

Biz, paylaşmayı bilen
Türkiye'nin
Kuveyt Türk'üyüz

Bizi birbirimize sapa sağlam bağlayan

Değerlerimizle Büyüyoruz

Sosyal sorumluluk faaliyetlerimiz ile milli değerlerimize, geçmiş ve geleceğimize sahip çıkıyor; insani yardım kampanyalarına, şehit ve gazi ailelerine, gelecek nesillere ve sanata destek veriyoruz.

KUVEYTTÜRK
SAĞLAM BANKACILIK

BAŞLAR- KEN

Vakfımızın ve bağlı kuruluşlarının yaptığı faaliyetleri anlattığımız İlim Yayma Vakfı Bülteni'nin 12. sayısı ile karşınızdayız.

Geçtiğimiz Mart ayında Vakfımızın 47. Genel kurulunu icra ettik. Üyelerimize çalışmalarımız hakkında bilgi verdik. Onların dua ve tavsiyelerini aldık. Maddi ve manevi desteklerinden ötürü kurucularımıza teşekkür ediyoruz. Bir önceki genel kuruldan bu genel kurulumuza kadar dört üyemiz aramızdan ayrılarak Rahmet-i Rahmâna kavuştu. Bu genel kurulumuzda DEİK başkanı sn Nail Olpak beyefendi kurucu üye olarak aramıza katıldı. Aramızdan ayrılan kurucularımıza Allah'dan rahmet, aramıza yeni katılan kurucumuza hoşgeldiniz diyoruz.

Razaman ayında İlim Yayma Cemiyetimiz ile birlikte İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi Halkalı yerleşkesinde "İlim Yayma Ailesi İftarı"nı gerçekleştirdik. Artık geleneksel hale gelen iftarımıza yoğun bir teveccüh oldu. Katılımlarından dolayı tüm dostlarımıza saygı ve muhabbetlerimizi sunuyoruz.

Bültenimizi yayınlamaya başladığımız günden bu yana vakfımızın konum olarak yer aldığı Fatih Vefa semti ve civarındaki tarihi mekanları anlatan yazılara yer vermeyi ve bölgeyi tanıtmayı prensip haline getirmiştik. Bir önceki yazımızda belirttiğimiz üzere vakıf çalışmalarımızı bir süredir Eyüpsultan'da devam ettiriyoruz. Bulunduğumuz konuma duyduğumuz saygı ve Mihmandâr-ı Resûl Ebâ Eyyüb el-Ensârî Hazretlerine olan derin muhabbetimizden dolayı bu sayımızda İstanbul'da medfûn olan sahabileri konu edindik. Uzun bir süre vakfımızda Genel Müdür Yardımcısı olarak görev yapmış olan Dr. Necdet Yılmaz hocamızın kaleme almış olduğu "İstanbul Sahabîleri" başlıklı yazıyı istifadelerinize sunuyoruz.

Çalışmalarımız hız kesmeden devam ediyor. Bu çalışmaların özetlerini bültenimizde yer alan yazı ve görsellerde bulacaksınız.

Bültenimizin bu sayısında yer alan; ilk kurucularımızdan hayırsever büyüğümüz Ahmet Yıldız beyefendi ile yapılan röportajı, Tayland'lı müslümanların daveti üzerine bu ülkeye giden Mütevelli Heyet üyelerimizin izlenimlerini anlatan ve Doç. Dr. Murat Yalçıntaş hocamızın kaleme aldığı gezi günlüğünü, güzide kuruluşlarımız İlim Yayma Vakfı İrfan Okulları ile İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesinin yapmış olduğu faaliyetleri, yakın zamanda aramızdan ayrılan hizmet insanı merhum Mehdi Sungur paşamızı anlatan anma yazısını, Vâkıf başlığı altında yayınladığımız, lisans üstü bursiyer öğrencilerimiz kaleme aldığı birbirinden ilginç konuları içeren denemeleri, ilk mezunlarımızdan Prof. Dr. Sefa Saygılı ile yapılan ve bizim için çok değerli bilgiler içeren röportajı, lisans yurdu öğrencilerimizin Altın Çağ: Kayıp Medeniyetin İzinde adlı proje kapsamında Endülüs'e yapmış oldukları geziyi anlatan gezi günlüğü ile vakfımız İbnülemin Mahmut Kemal İnal Yurdu öğrencilerimiz ve Vefader mensuplarının faaliyetlerini anlatan yazıları ilgi ve istifadenize sunuyoruz.

Bizlere bu günleri yaşatan, birbirinden kıymetli bu hizmetlerin için yer almamızı nasip eden Rabbimize sonsuz şükürler olsun.

Gayret bizden tevfik Allah'tandır.

Selam ve dua ile...

Yücel ÇELİKBİLEK
Mütevelli Heyeti Başkanı

İ Ç İ N D

**İLİM YAYMA
VAKFI**

İlim Yayma Vakfı Yücel ÇELİKBİLEK
Adına İmtiyaz Sahibi

Yazı İşleri Müdürü Adem YAVUZ

Yayın Yönetmeni Osman ACUN

Editörler Mikail UĞUŞ
Burak KOÇ

Yayın Kurulu Murat YALÇINTAŞ
İdris SARISOY
Zafer BİLGİ
Uğur ÖZTÜRK
Enes GÖK
Oğuz DEMİR

İletişim Nişancı Mah. Feshane
Cad. Kızılmescid Sk. No:1
Eyüp Sultan - İstanbul

☎ 0212 511 22 90
☎ 0533 920 70 79
🌐 www.iyv.org.tr
✉ iyv@iyv.org.tr

Yapım Yedifark Tanıtım
Organizasyon

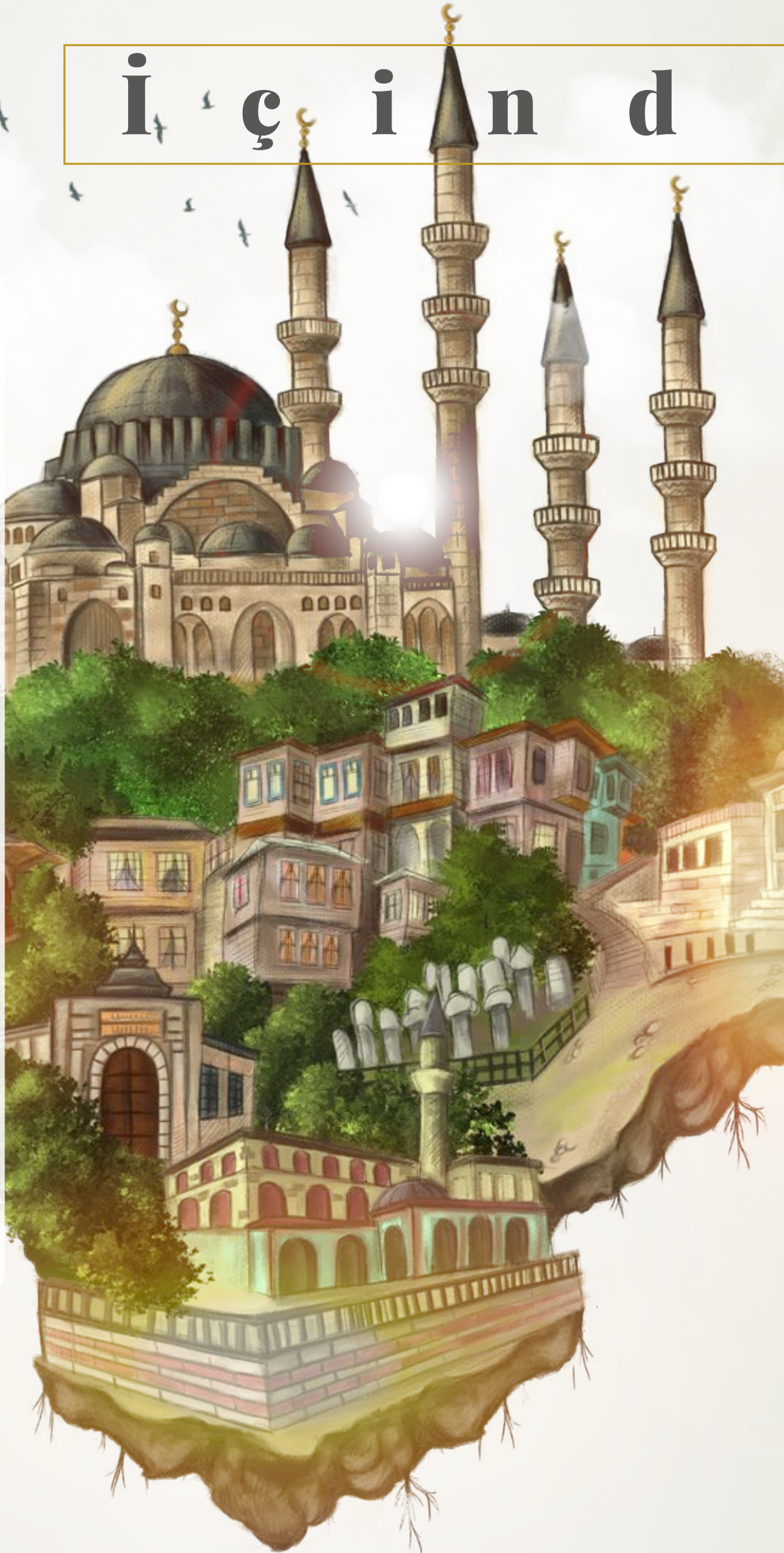
Genel Koordinatör Üsâme KAYA

Proje Yöneticisi Emre GÜLSEVER

Görsel Yönetmen Ahmet BAĞLAM

Tasarım Eren ÇAKIR
Ayşe YÜKSEK
Sena AKTÜRK

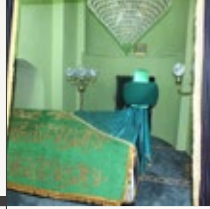
İletişim Şenlökköy Mah. İmbat
Sok. No: 3/2
Florya - İSTANBUL
+90 212 575 77 77
info@yedifark.com

e k i l e r

4

İstanbul'un
Manevi
Muhafızları

8

İstanbul'un Manevî
Muhafızı :
Ebû Eyyûb el-Ensâri

12

Ahmet Yıldız ile
Söyleşi

16

İlim Yayma
Vakfı'na Tayland
Kralından
Büyük Ödül

22

İlim Yayma
Vakfı 47. Genel
Kurulunu Yaptı

24

Vefa Ziyaretleri

26

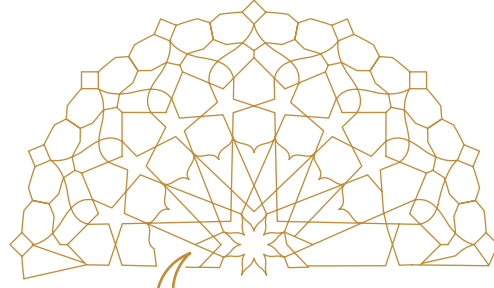
İlim Yayma
Ailesi İftarda
Buluştu

30

İleri Teknoloji
Okulları Tanıtım
Programı
Gerçekleştirildi

İstanbul'un Manevi Muhafızları

Sahabe kabir ve makamları İstanbul'un sadece Fetih'ten sonra değil bundan önce de ilgi gören, ziyaret edilen mekânlarındandır. Yürlerce sahabiye Hicaz'dan kalkıp İstanbul'a kadar getiren en önemli etken Hz. Peygamber'in müslümanları İstanbul'a yönlendiren Fetih Hadisi'dir. Hz. Hüseyin, Abdullah b. Ömer, Abdullah b. Abbas, Abdullah b. Zübeyr gibi pek çok sahabi İstanbul kuşatmalarına katılıp tekrar geri dönmüşlerdir. Ancak Hâlid b. Zeyd Ebû Eyyûb el-Ensârî, Ebû Şeybe el-Hudrî ve daha başka pek çok sahabi, kuşatmalar esnasında bir şekilde vefat ederek buralara defnedilmişlerdir.

Kendileri sahabi olmasa da onlarla gelip kuşatmalar sırasında vefat eden diğer kimseleri de İstanbul halkı "sahabi" ola-

rak değerlendirmiş ve bunların kabirlerini de "sahabe kabri" olarak nitelemiştir. Onların doğup, kopup geldikleri beldelere gidemeyen İstanbullular o beldelerle olan gönül bağlarını âdetâ bu zâtlar üzerinden devam ettirmişlerdir.

Hayatla ölümün içiçeliği, ölümün yakınlığı bu kabir ve makamlarla hissedilmiş, bunlar sayesinde mahalle halkı kendisini güvende hissetmiş, bunlar sayesinde daha kutlu olanlarla bağlar kuvvetlendirilmiştir.

Sayıları 30'a yaklaşan İstanbul'daki sahabe kabir ve makamları sadece halk nezdinde değil, idareciler tarafından da ya-

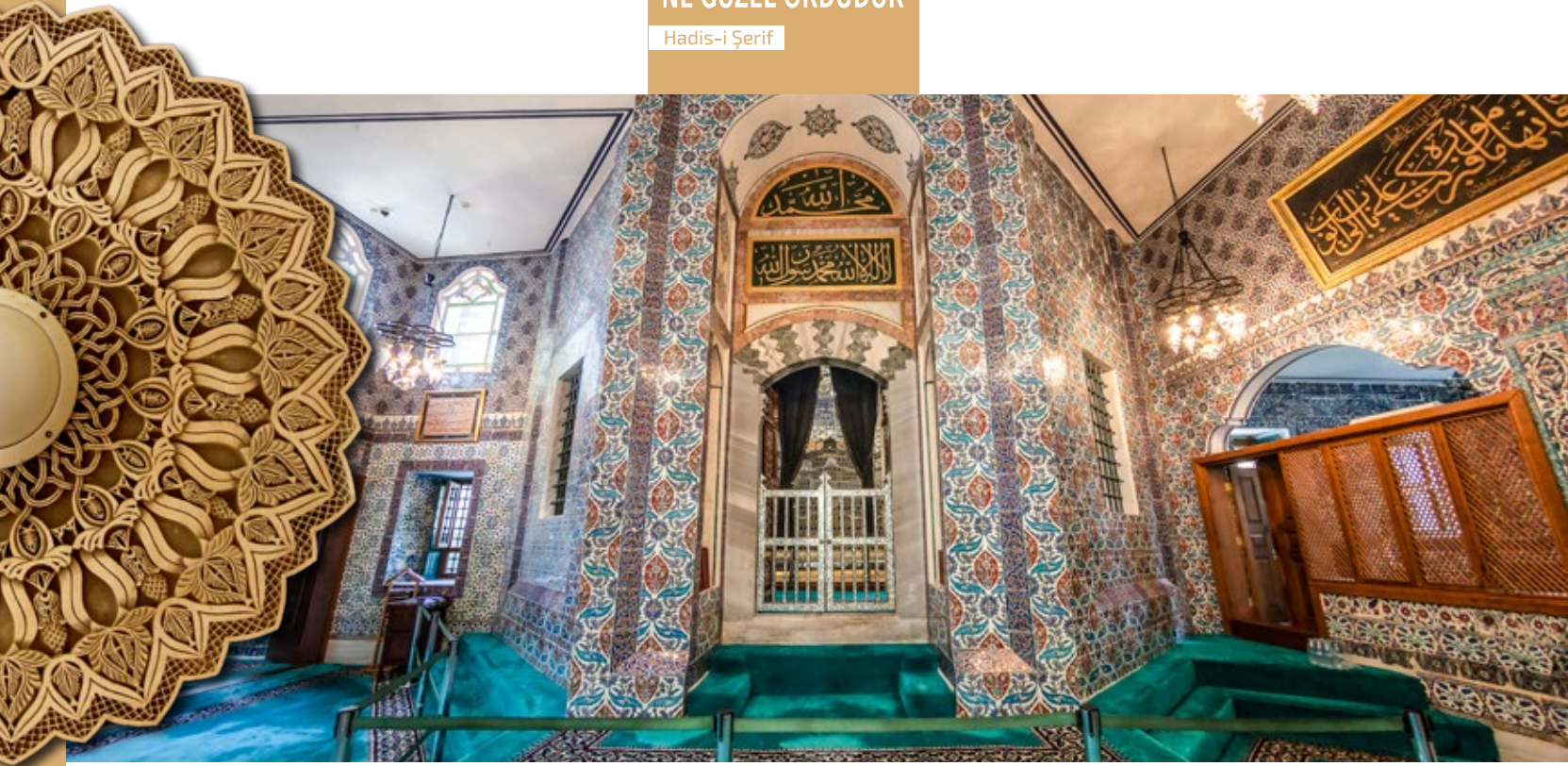
KONSTANTİNİYE MUTLAKA FETHEDİLECEKTİR (ONU FETHEDEN) KOMUTAN NE GÜZEL KOMUTAN (ONU FETHEDEN) ORDU NE GÜZEL ORDUDUR

Hadis-i Şerif

Temmuz 2018
Sayı 12

İLİM YAYMA
VEFA

5.

kın ilgi görmüş, onlar tarafından ziyaret edilmiş, türbeler inşa ettirilmiştir ve zaman zaman tamir ve bakımları yaptırılmıştır.

İstanbul'daki sahabilerin en çok bilineni "Mihmandâr-ı Resûl" Hâlid b. Zeyd Ebû Eyyûb el-Ensârî'dir. Fatih Sultan Mehmed'in İstanbul'da yaptırdığı ilk eser Eyüpsultan türbesi ve bu türbe etrafındaki cami, medrese, imaret ve hamamdan oluşan külliye'dir. Sultan I. Ahmed'in genişletme çalışmaları sonucu bugünkü şeklini alan türbeye Sultan III. Selim, II. Mahmud ve Sultan II. Abdülhamid de önemli hizmetler icra etmişlerdir. Osmanlı hükümdarlarının meşruiyetlerini kazanma zemini olan kılıç kuşanma törenlerinin burada uygulanmasıyla, türbe, devlet protokolünde önemli bir yer

işgal etmiştir. Padişahlar her önemli olayın öncesinde ve sonrasında, çeşitli vesilelerle burayı ziyaret etmişlerdir.

Defni müteakip Bizanslılar tarafından ziyaret mahalli yapılan bu sahabinin kabri, Fethin ardından İstanbul halkı tarafından mübarek beldelerin bir şubesi gibi görülmüş, Peygamberimiz'in Medine'deki kabri ile bu kabir arasında benzerlik ve paralellik kurulmuştur. Ayvansaray'a kadar olan muntika içinde meyhaneler, kumar oynatan kahveler, orta oyunu mahalleri açılması yasaklanmıştır. Eyüp'e abdestsiz ayak basılmamış, hacca gidenler burayı ziyaret etmeden yola çıkmamışlardır. Eyüpsultan semti yabancı ziyaretçiler tarafından rûhânî şehirlerin en güzeli sayılmıştır.

Eyüpsultan'da oturan bazı gayrimüslimler bile her sabah Eyüpsultan türbesini ziyaret etmeden iş yerlerini açmamışlar, ticaret, seyahat ve ziyaret için İstanbul'a gelenler ilk önce burayı ziyaret edip sonra işlerine bakmışlar ve hatta ayrılırken de tekrar gidip veda ederek "Allah'a ısmarladık!" demişler, başta Peygamberimiz ve bütün peygamberler olmak üzere, onun, bütün ashabın ve mü'minlerin ruhlarına hediye göndermişlerdir.

Peygamberimiz'in süt kardeşi olan ve sefer sırasında 85-90 yaşlarında bulunan Ebû Şeybe el-Hudrî el-Ensârî kuşatma sırasında surlar içerisinde şehit düşen sahabedendir. Ayvansaray'da surlar içerisinde Tokluded haziresinde bulunan ve Fethi müteakip Fatih Sultan Mehmed

II. Bayezid, Çorlulu Ali Paşa, Sultan II. Mahmud türbeyi tamir ettiren ve bakımına önem veren devlet adamlarıdır. Pek çok sahabinin İstanbul kuşatması esnasında bu bölgede şehit düşmesinden dolayı bölge "sahabeler haziresi" olarak da bilinmektedir. Hz. Hamdullah el-Ensârî, Hz. Ahmed el-Ensârî, Hz. Muhammed el-Ensârî ve Hz. Ka'b türbeleri buranın etrafında türbesi bulunan diğer sahabilerdir.

İçinde ve etrafında sahabe kabirleri barındıran, önem ve özellikleri Bizans dönemine kadar ulaşan, her ikisi de kiliseden camiye Koca Mustafa Paşa tarafından çevrilen mekânlardan birisi Kocamustafapaşa camii, diğeri de Hz. Cabir camii olarak da bilinen Atıkmustafapaşa camiidir. Cabir isminde bir sahabe ait olduğu bildirilen kabir Atıkmustafapaşa camii minberinin altında bulunmaktadır.

Bu kabir de gerek halk gerekse yöneticiler tarafından yoğun şekilde ziyaret edilmiştir. Sultan I. Mahmud'un ziyaretinin ayrıntılarını onun sır kâtabinin günlüklerinden ayrıntılı olarak okumak imkânı bulunmaktadır. Diğer yapı, Kocamustafapaşa camii haziresi de İstanbul'un en fazla ziyaret edilen mekânlarından. Burada da Hz. Hüseyin'in çocukları olduğu söylenen kerîmeteyn (iki kız) türbesi ile yukarıda adı geçen Hz. Cabir'in eşi Daye Hatun ve onların ihtida etmesine vesile oldukları, zamanın kralının müslüman olmuş kızının kabirleri bulunmaktadır.

Biri Eyüpsultan'da diğeri Üsküdar Karacaahmet dergâhı yanında bulunan Ebü'd-Derdâ, Fatih Ayvansaray Karabaş mahallesinde bulunan Ebû Zer el-Gıfârî, Edirnekapi Kariye camii yanında bulunan Ebû Said el-Hudrî

tarafından yaptırılan türbesinin, İstanbul halkı tarafından en az Ebû Ey-yûb el-Ensârî türbesi kadar ilgi gösterilen ziyaret mahallerinden olduğu kaynaklarda belirtilmektedir. Sultan

kabirleri,
Karaköy
Yeraltı camii
içindeki Amr b.
el-Âs makamları da
İstanbul halkı tara-
fından ziyaret edilmiş
makamlardır.

Eğrikapı civarında, surların iç ve dış kısımlarında bulunan sahabe kabirleri de ayrıca dikkat çeken yapılarıdır. Karaköy Yeraltı camii içinde ve Sultanahmet camii ile Ayasofya camii arasında yer alan Abdurrahman-ı Şâmî makam türbeleri de İstanbul halkının sahabe kabri olarak ziyaret ettiği, onlar vasıtasıyla Hz. Peygamber ile irtibat kurduğu mahallerdendir.

Ni'melceş'in "evvelün"unu oluşturan bu sahabe türbe, kabir ve makamlarını İstanbul halkı bağrına basmış, belli günler-

de ziyaret etmeyi bir vazife saymış, onlar aracılığıyla Hz. Peygamber'e bağlılıklarını pekiştirmişlerdir. Sadece halk tarafından değil idareciler tarafından da değer ve önem verilen mekânlar olmuşlardır. Sultan II. Mahmud, neredeyse bütün bu türbe, kabir ve makamların bakımını yapmış, tamir ve tadilattan geçirmiştir. Sahaflar Şeyhizâde Es'ad Efendi, bu dönemde yapılan tamirler için tarihler düşürmüş, Hattat Yesârîzâde Mustafa İzzet Efendi tarafından yazılan kitâbeler kapılarına asılmıştır.

Allah Resûlü pek çok şehir ve ülkenin fethedileceğini sadece işaret ederken, sıra İstanbul'a geldiğinde, fatihini "ni'me'l-emîr" (mutlu komutan) ve askerini de "ni'me'l-ceş" (mutlu asker) olarak vasıflandırmıştır. Merhum Ali Yardım Hoca'nın deyişle: "Kısa, kesin kararlı ve ümitli bir ifade âhengini sergileyen Fetih Hadîsi'nin Le-tüftehanne'deki ses tonun-

da, Bizans surlarını sarsan top güllesinin sesini duymamak mümkün değildir." Bu hadis İstanbul'a sahabiler hediye etmiş, bir devlet adamı bahşetmiş ve sırtı okşanmış bir ordu kazandırmış, nihayet bütün bunları içinde barındıran bir medeniyet armağan etmiştir.

İstanbul mezarları medeniyetimizin en önemli unsurlarındandır. Bunlar içerisinde sahabe kabir ve makamlarının ayrı bir yeri vardır. Geçmişte olduğu gibi zamanımızda da İstanbul şehir kimliğinin ayrılmaz parçaları, buraya düşen yıldızlar mesabesinde olan sahabilerin kabirleridir, hiç şüphesiz. Bir müsteşrike atfen, merhum Süheyl Ünver: "Türkler medeniyet namına ortaya hiçbir şey koymamış olsalar bile, mezarlıkları onların büyük bir medeniyet sahibi olduklarını gösterir." demektedir.

KAYNAKÇA

Arşiv Belgeleri: Başbakanlık Osmanlı Arşivi, A.AMD, 89/17; Cevdet Belediye, 398; Cevdet Evkâf, 24565; HAT 27472; İrade Evkâf, 1318, N.5; İrade Husûsî, 1312, B.97; İrade Meclis-i Vâlâ, 17873; Teşrifatçılık Defteri, no 676. Yılmaz, Coşkun-Yılmaz, Necdet, İstanbullu Sahâbeler, 3. Baskı, İstanbul 2013. İmamzâde Mehmed Es'ad Efendi, Değeri ve Tesiri Açısından Fetih Hadîsi ve Feth-i Kostantîniyye (haz. Necdet Yılmaz), İstanbul 2002. Âsitâne-i Aliyye'de Medfun Olan Ashâb-ı Kirâm Efendimiz Hazerâtının Makâm-ı Âlilerini Mübeyyen Risâle, Süleymaniye Kütüphanesi, Nuri Arlasöz, nr. 301, vr. 44b-46a. Moravi Zereriyyâ b. Beşîr, Risâletü'l-mübeşşire bi-bekâi'l-Kostantîniyye, Süleymaniye Kütüphanesi, Es'ad Efendi, nr. 1139. İşle, Necdet, İstanbul'da Sahâbe Kabir ve Makamları, Ankara 1987. Ünver, A. Süheyl, İstanbul'un Mutlu Askerleri ve Şehit Olanlar, Ankara 1976.

Hz. Peygamberi, Medine-i Münevvere'ye hicret ettiğinde, altı ay evinde misafir eden Hâlid b. Zeyd Ebû Eyyûb el-Ensârî (radiyallahu anhu), bir fetih tohumu misâli toprağına düştüğü günden bugüne İstanbul'a manevî ev sahipliğı yapmaktadır.

Ebû Eyyûb el-Ensârî hazretlerinin asıl adı Hâlid b. Zeyd'dir. Ebû Eyyûb künyesidir. Hicretten sonra Allah Resûlü'nü ve Mekke'den Medine'ye hicret edenleri, bağır-larına basan Ensar'ın; Medineli Müslümanların önde gelenlerindendir. Ebû Eyyûb el-Ensârî hazretleri, Medine-i Münevvere'nin ileri gelen iki kabilesinden Hazrec'in Neccaroğulları kolunun reisi idi. Neccaroğulları aynı zamanda Peygamberimiz'in dedesi Abdülmuttalib'in annesinin de kabilesidir.

Allah Resûlü, Ebû Eyyûb el-Ensârî hazretlerinin evinde altı ay misafir kaldı. Bu ev İslâmiyet'in öğretildiğı bir mektep durumundaydı. Peygamberimiz fakir muhacirlere burada yemek verir, kendisine sunulan hediyeleri fakirlere burada dağıttı. Ev sahiplerine de her vesileyle dua eder, huzur ve afiyet içinde olmalarını dilerdi. Allah'ın Habibi (sallallahu aleyhi ve sellem) kendi evine geçtikten sonra da zaman

zaman bu eve misafir olmaya devam etti.

Ebû Eyyûb el-Ensârî hazretleri ve hanımı, Peygamberimiz evlerinde kaldığı sürece hayatlarının en güzel devresini yaşadılar. Mucizelere şahit oldular. Evleri huzur, saadet, nur ve bereketle dolup taşı. Ebû Eyyûb el-Ensârî(r.a.) bundan sonra Mihmandâr-ı Resûl olarak anılmaya başlandı.

Savaşlarla Geçen bir Ömür

Ebû Eyyûb el-Ensârî , Peygamber Efendimizle birlikte Bedir, Uhud, Hendek, Hayber, Mekke'nin Fethi ve Huneyn başta olmak üzere bütün harplere katıldı. Savaşlarda Hz. Peygambere zarar gelmemesi için onun yanından hiç ayrılmaz, hatta bazı geceler çadırı etrafında nöbet tutardı. Aynı zamanda vahiy kâtiplerindendi.

Hz. Peygamberin vefatı sonrası Hz. Ebubekir ve Hz. Ömer devrindeki Suriye, Filistin, Mısır ve Kıbrıs seferlerine katılmıştır.

Vasiyeti: "Beni surların dibine defnedin"

Ebû Eyyûb el-Ensârî hazretlerinin katıldığı son sefer, İslam Ordusunun ilk İstanbul kuşatmasıydı. İlerlemiş yaşına rağmen Fetih hadisindeki müjdeye nail olma heyecanı ve aşkıyla doluydu. Kendi arzusuyla 80 yaşlarında iken, 49/669 yılı ilkbaha-

rında İstanbul kuşatmasına katılmak için hareket eden orduda yerini aldı. İstanbul önlerine gelerek düşmanla savaştı, kuşatma devam ederken hastalandı. Yezid b. Muaviye ziyaretine gelerek bir arzusu olup olmadığını sordu. O, şöyle cevap verdi: "Dünyanızdan hiçbir şey istemiyorum. Fakat beni düşman diyarı içinde elinizden geldiğı kadar ileriye doğru götürüp defnedin. Çünkü Resûlullah'tan işittim ki, Kostantiniye surlarının dibine sâlih bir kimse defnolunacaktır, umarım o kişi ben olurum."

Ebû Ebû Eyyûb el-Ensârî kuşatma devam ederken vefat etti, cenaze namazını Yezid b. Muaviye kıldırdı. Vasiyeti üzerine bir askeri birlik tarafından surlara yakın bir yere götürülerek bugünkü yerine defnedildi.

Reisü'ş-şüheda; Gönüllerin Sultanı

Fatih Sultan Mehmed'in İstanbul'u fethi esnasında hocası Akşemseddin hazretlerinden Mihmandâr-ı Resûl Ebû Eyyûb el-Ensârî hazretlerinin kabrinin yerini bulmasını arzu etti. Kabrin yerinin bulunmasıyla Fatih Sultan Mehmed kabrin üzerine bir türbe, etrafında da cami ve medrese yaptırmıştır. Bir de vakıf kurdurmuştur.

İstanbul'un en kutsal mekânı: Eyüpsultan Türbesi

≈ Cihatla Geçen Bir Ömür ≈

Eyüpsultan 'sız bir İstanbul düşü-
nülemez. Ebû Eyyûb el-Ensârî fetih
maksadıyla İstanbul'a gelip burada
şehit olarak İstanbul'u adeta himayesi
altına almıştır. Asırlar boyunca İslam
dünyasının baş şehri olan İstanbul'a
manevi ev sahipliği yapmıştır. Yahya
Kemal'in deyişiyle Eyüp, bütün Tür-
kiye'nin, belki bütün dünyanın en
uhrevi olduğu gibi ölümün güzelleş-
tiği şehirdir. Burası İslâm cennetinin
bir bahçesi gibidir. Bu belde yabancı
ziyaretçiler tarafından da, ruhani şe-
hirlerin en güzeli sayılmıştır.

Fatih İstanbul'da yaptırdığı ilk
eser olan Eyüpsultan Türbesi'nin
etrafına cami, medrese, imaret
ve hamamda ilave ettirmiş, bu-
rası tam bir külliye niteliği kazan-
mıştır. Osmanlı hükümdarlarının kılıç
kuşanma törenlerinin burada uygu-
lanmasıyla, türbe, devlet protokolün-
de önemli bir yer işgal etmiştir.

Gerek cami, gerekse diğer unsur-
lar fethi müteakip 863/1459 yılında
tamamlanmıştır. Cami, İstanbul'un
ilk selâtin (Osmanlı padişahlarının
yaptırdığı) camisidir. Eyüpsul-
tan Türbesi bugünkü şeklini
Sultan I. Ahmed döneminde
almıştır. Bu dönemde, türbenin

içinde yer alan ve Kısmet Ku-
yusu olarak bilinen kuyu ihya
edilmiş, kible tarafına bakan
türbe önüne bir medhal/ziya-
ret bölümü, cüzthane ve sebil
eklenmiştir. Yine Eyüp Sultan
Sandukasının çevresine gü-
müş telden yapılmış bir şebeke
konmuştur.

Eyüpsultan Türbesi, İstanbul
içinde bugüne kadar özgün ta-
sarımını koruyabilmiş en eski
Osmanlı mezar anıtidir. Duvar-
ları kesme kufeki taşından örül-
müştür. Sekizgen planlı, tek ve
kasnaksız kubbelidir. Kubbesi
tuğla örgülü dışarıdan kurşun-
la kaplıdır. Cephe köşelerine
kabartma sütunlar yapılmıştır.
Pencere söveleri mermerdir.
Caminin son cemaat yerine
bakan türbe girişi basık ke-
merlidir. Yanlarda mihrap bi-
çiminde girintilerin bulundu-
ğu, sivri kemerli bir niş içine
alınmıştır.

Niyaz/Ziyaret/Hâcet Pen- ceresi

Eyüpsultan Türbesi-
nin dış mekânında en çok
dikkat çeken bölüm niyaz
penceresidir. Sahabenin
kabrinin bulunduğu bölü-
me veya türbenin medhal
kısımına girmeden, kabrin
görülebildiği ve önünde
durularak dua edilip, zi-
yaretlerin tamamlandığı
pencereler, niyaz/ziyaret
/hacet pencereleri gibi
isimlerle anılmaktadır.
Eyüpsultan türbesinde
bu işlevi gören pencere
Sultan I. Ahmed tarafın-
dan yaptırılmıştır. Pen-
cere taşıyıcı özelliğini
kaybederek 1989 yılında
aslına uygun nitelikte
pirinç bir şebeke yapı-
larak değiştirilmiş, asıl

şebeke de koruma altına alınmıştır.

Avlu ve Fethi Şehadet Eden Ulu Çınar

Cami ile Türbe arasında kalan geniş iç avlunun ortasında 74 metre yükseklikte mermer duvarla, üzeri de 164 cm. yükseklikte demir parmaklıklarla çevrili bu alanın dört köşesinde de çeşme yer almaktadır. Toprak alanın ortasında fetihle yaşıt olduğu söylenen bir ulu çınar yüksekmektedir.

Avluya ve bu toprak mekâna bakan türbe koridorunun çini dış yüzeyinde beş adet kitabe yer almaktadır. Bu kitabelerin bir kısmı hazire ve türbeye defnedilmiş şahıslarla ilgilidir. Medhalin giriş kapısı üzerinde mermerden altı satır halinde otuz altı kartuş içinde yazılı celi sülüs kitabe, Şeyhülislam Mehmed Es'ad Efendi tarafından medh için yazılmış Arapça kasidedir.

Dua Kapısı

Türbenin içinde Ebû Eyyüb el-Ensârî'nin kabrinin ve sandukasının

bulunduğu kısma açılan kapı, dua kapısı olarak anılmaktadır. Kapının önündeki sedef kaplamalı parmaklık, bizzat Sultan II. Abdülhamid'in el işi olup türbeye hediyesidir.

Sanduka ve Gümüş Şebeke

Ebû Eyyüb el-Ensârî'nin kabrinin üzerine yapılan ahşap sanduka siyah bir püşide ile kaplıdır. Sultan II. Mahmud'un hediyesi olup simle işlenen bu örtü, görevlilerin verdiği bilgiye göre o günden itibaren sandukanın üzerindedir. Maden işçiliğinin harikalarından olan som gümüş şebeke Sultan III. Selim tarafından yaptırılmıştır. Şebekenin uzun kenarlarında, ortada yer alan daire de, iç içe iki yuvarlak madalyonda, sülüs hatlı besmele ve Fatiha süresi yer almaktadır.

Çinilere İşlenen Ayetler

Türbe içindeki çinilere işlenen yazı kuşağı, lacivert zemin üzerine celi sülüs hat ile yazılmış olan kitabe, besmele ile başlamakta olup daha sonra Tevbe Suresinin 72, 110, 117, 119 ve 120. ayetleri yer almaktadır. Kubbenin tam ortasında ise oval

kalem işi kitabede Âl-i İmran Suresi 193. ayeti vardır.

Peygamber Efendimizin Ayak İzi

Ziyaret mahalli olan Methal bölümünde Peygamberimizin ayak izinin korunduğu bir dolap bulunmaktadır. Türbede Ebû Eyyüb'un kabrinden sonra en çok ziyaret edilen yer burasıdır. Kadem-i Saadet Dolabı diye adlandırılan bu dolap üzerinde ta'lik yazıyla yazılmış bir kitabe yer almaktadır.

Fatih'in Kapıları

Türbenin ahşap kapıları Fatih Sultan Mehmet tarafından yaptırılmış olup, bu devrin sanatını ve hatırasını günümüze taşımaktadır. Ancak Sultan II. Abdülhamit döneminde meydana gelen bir hırsızlık olayı nedeniyle bu kapılar yerinden sökülüp ve kapıya bugünkü tunç kapılar takılmıştır. Fatih'in yaptırdığı kapılar da türbenin çıkış koridorunun başına yerleştirilmiştir.

Bu yüce sahâbi İstanbul'un asıl sahibi, türbesi de Osmanlı ülkesinin kalbi olmuştur. Türbeyi barındıran

semt halkımız tarafından kutsal kabul edilmiş, Eyüb'e abdestsiz ayak basılmamış, hacca gidenler burası ziyaret etmeden yola çıkmamıştır.

Eyyüb el-Ensârî'nin varlığı yüzyıllardan beri şehrin halkına maneviyat aşılama devam etmektedir. Doğum, sünnet, evlenme, ölüm, huzur bulma gibi çeşitli vesilelerle burası ziyaret edilmekte olup pekçok bahtiyar bu mekanda ölümün acılığını dünyanın telaşesini unutturup, ruhların bir bahar ikliminde cennet bahçesinde tattığı hissiyatı yaşamış, ebediyet aleminin fenaya galibiyetini hissetmiştir.

Eyüp Sultan'la birlikte aynı gaye ve cihat aşkıyla Peygamberimizin ashabından İstanbul'a gelen ve şehid olarak buraya defnedilen sahabe ve türbeleri de vardır.

İstanbul'a Düşen Yıldızlar

Tanpınar'ın "İstanbul'u tanımak kendimizi tanımaktır" şeklindeki bir sözünü hatırlatarak kitabın ilk say-

fasında sizi karşılayan yazar, bunu daha da özelleştirerek İstanbul mezarlıklarını tanımak medeniyetimizi tanımaktır şeklinde söylemekte mümkündür demektedir. Merhum Süheyl Ünver'in bir müsteşrike atfen söylediği "Türkler medeniyet namına ortaya hiçbir şey koymamış olsalar bile, mezarlıkları onların büyük bir medeniyet sahibi olduklarını gösterir." cümlesi de bunu ortaya koyduğunu belirtir.

Peygamber Efendimiz (sav) "as-habımın her biri, vefat ettiği belde halkı için kıyamet günü önder ve nur olarak diriltilecektir" buyurarak onları doğdukları bölgelerin değil, vefat ettikleri bölge halkının ahiret önderi olarak tanımlamaktadır. Bu hadisi şerif de sahabe mezarının bulunduğu bölge mensupları için çok önemli uyarı ve müjdelere bulunmaktadır.

Kitapta takip edilen sıraya göre 1400 yıl öncesinden günümüze esintiler getiren yolculuk, Hazreti Eyüp el-Ensari'nin türbesinden başlayıp Sümbül Efendi dergâhında sona eriyor.

İstanbul'un tarihi semtleri olan Eyüp ile başlayıp Fatih, Karaköy, Eminönü, Koca Mustafa Paşa taraflarıyla çevrili olan bu sahabe kabirlerinin dolaşmak arzusuyla doluyorsunuz. Kendinizi Halid b. Zeyd, Ebû Eyyüb el-Ensârî, Hz. Ebu'd-Derda, Hz. Ebu Said el-Hudri, Hz. Abdullah el-Ensari, Hz. Daye Hatun, Hz. Abdullah b. Abbas, Abdullah b. Ömer, Hz. Abdullah b. Zübeyir ile birlikte buluyorsunuz. Öyle ki Fatih'le Akşemsettin'le, Molla Gürani ile beraber olmanın hayali içerisinde, Allah Resûlü'nün huzurunda, dost ikliminde kendinizi tasavvur ediyorsunuz.

Onlar asırlardır İstanbulludur. İstanbul'u İslamlaştırmanın ilk adımlarını atmışlardır. Onları anlamadan, geliş nedenlerini tefekkür etmeden İstanbul'un Fethinin anlaşılması kolay değildir. Onları tanıtmak, korumak, gelecek nesillere taşımak bir vefa gereği olduğu kadar dini ve milli bir misyondurda.

Kurucumuz Ahmet YILDIZ

*"Biz yardım ettikçe
Allah da bize verdi"*

Ahmet YILDIZ Kimdir?

1926 yılında Trabzon'da doğdu. Askerliği sonrası 1951 yılında Trabzon Vakfıkebir'den İstanbul'a geldi. Uzun yıllar İstanbul'da ticaretle uğraştı. 1952 yılında İlim Yayma Cemiyeti ile tanıştı. Cemiyet'in yönetiminde bulundu ve İstanbul'da Cemiyet'e ait yurtların inşaatını yaptı. İlim Yayma Vakfı'nın kurucularından ve başışçılarında olan Ahmet Yıldız 1975-1990 yılları arasında 16 yıl kesintisiz vakfımızın Mütevelli Heyeti'nde görev yaptı. Kendinden sonra vakıftaki hizmetlerini oğlu Mehmet Yıldız'a devretti. Mütevelli Heyet üyemiz, torunu Bekir Sakıb Şahinoğlu ile birlikte düşündüğümüzde dededen toruna üç kuşak İlim Yayma'nın hizmetinde bir büyüğümüzdür.

Bir süreden beri vakfımızın kurucusu büyüklerimizle bir araya gelip geçmişe dair sohbet ediyoruz. Özellikle İlim Yayma Cemiyeti ve İlim Yayma Vakfı'nın kuruluş serüvenini, kurulduğu dönemdeki şartları konuşuyoruz. Önemli bilgileri, hatıraları kayda geçiriyoruz. Böylece hem bilgilenmiş oluyor, hem de geçmişle bu günü kıyaslama imkânına kavuşuyoruz. Bu çerçevede vakfımız ilk kurucularından ve en kıdemlilerinden Ahmet Yıldız amcamızla konuştuk. Ondan önemli hatıralar dinledik. Okuduğunuzda "nereden nereye" diyebileceğiniz bir sohbet olduğunu göreceksiniz.

-Ahmet amca, sizin doğum tarihiniz bizim kayıtlarda 1923-1924 olarak gözüktüyor. Tam olarak ne zamandı doğumunuz?

Benim hüviyetimde 1926'dır doğumum. Amma velakin, babam askere erkenden gitmesin diye 3 yaşında olduğum zaman yazdırmış.

-Ahmet amca önce sizi tanımayan, bilmeyen insanlar için çocukluğunuzdan gençliğinize, memleketiniz Trabzon'dan İstanbul'a uzanan hayat hikâyenizi dinleyerek başlayalım.

Babam Vakfıkebir'in sayılı ustalarından, kalfalarından idi. Babam evde hiç durmazdı, yani boş vakti olmazdı, işten işe koşardı. Ağabeylerim vardı ama anamdan değil, babam beş defa evlendi yani benim annem beşinci hanımıdır. Neden böyle oldu? Öldükten sonra evlenmiş hep. Babam 94 yaşında aşağı yukarı; benim şu an olduğum yaşta vefat etmiş oldu. Bizim ailede de bir ağabeyim vardı, o ağabeyim sigara içtiği için rahatsızlandı. Damar sertliğinden vefat etti 70-75 yaşlarında. Diğer ağabeylerim ve ablalarım, üvey olanlar, onlar da hep 90 yaşlarını geçmiş, öyle vefat etmişler. O nesilde yaş oranı 90-95 arası oluyor. Neyse annem hastalandı ama biz annemin gidişi sebebiyle biraz mağdur olduysak da za-

man bir şekilde geçiyor tabi. Babam bir hanım daha aldı annem vefat edince. Babam da mağdur oluyordu çünkü. Zannediyorum 8-10 sene o hanımla kaldı. Babam vefat ettiğinde de o hanım sağ idi. Ablam vardı, biraz sıkıntı çektik ama yıllar geldi geçti. Babam, ağabeylerim hepsi kazamızın ileri gelen ustalarından, müteahhitlerindendi. Yaşları müsait olduktan sonra o ustalıkları öğrendiler, arkadan gelen ağabeylerim de onlardan öğrendi. Bizde o kan vardı. Babamın sağlığında ben de biraz gittim onlarla çalışmaya falan. 1950 yılından evvel, 1948-1949 civarında evlendim. Bulduğumuz yerde bir dükkân açtım ve ticaret yaptım.

-Babanızla hep Trabzon'da mıydınız yoksa başka şehirleri de geziyor muydunuz?

Köy yerindeydik. Vakfıkebir kazadır. Neyse ben bir dükkânı açtım. Geldiler gecenin bir vakti dükkânı soydular. Soyanların da kim olduğunu tahmin ediyordum. O yüzden

" Ben inşaatlarla ilgilenirdim. Yaptırdığım inşaatların masraflarını haftalık olarak verirdim. Toplantıya gelirdim, bu hafta içerisinde şunları şunları yaptırdım, kasamız müsaitse alırım yoksa bağışlarım. Hem çalıştım hem hayır yaptım. Kasada para yoksa ben yine de devam ettim, duraklatmadım. "

ben buralarda durmayayım, İstanbul'a gideyim dedim ve geldim İstanbul'a. Memleketten beş bin lirayla geldim. 1951'li yıllardı. Soyunduk biz işe, çalıştık. Yine bir hemşerimiz vardı. Fehmi Bilge diye. Karşı karşıyaydı dükkânlar. Hacı bey her geçişinde bana uğrar, selam verirdi. Bir gün "Ahmet Bey bizim bir cemiyetimiz var, seni oraya alacağım, senin gibi bir ustaya çok ihtiyacımız var" dedi. Olur dedim, ben de hizmete meraklıydım. Beni oraya kaydettirdi. Öylece tanıştım İlim Yayma Cemiyeti ile. Talebe yurtları yapılıyordu, imam hatip okulları vardı. Oralara gidip işleri yürütüyordum. Vefa'daki yurttan da emeğim var, âcizane söylüyorum. İnşaatların mimarı falan var ben müteahhit olarak yürüttüm. Fethiye'ye okul yapılmıştı, üstüne bir kat daha attım yanına da yurt yaptım. Böyle nerde inşaat varsa ben oradaydım. Böylece hizmetlerimiz devam etti. Cemiyetimiz büyüdü, büyüdü. Hayır sahipleri gayrimenkul verdiler falan. Ben de onlarla beraber çalıştım.

-Siz 1970'de cemiyet yönetiminde de bulunmuşsunuz, öyle mi?

Tabii, bulundum. Bir yıl muhasip olarak görev yaptım, bir yıl başkan yardımcısı olarak görev yapmıştım.

-Cemiyetten, vakıftan önemli isimlerle birlikte çalışmışsınız. Mesela Mustafa Kalaycıoğlu, Niyazi Kurtulmuş ile...

Evet, Allah selamet versin. İlim Yayma'nın kayıtlarında vardır, kuruçulardır. Niyazi Bey ile vakıfta farklı konumlardaydık. Bir hayır yapılacaksa Niyazi Bey muhakkak orada olurdu. Benden daha faaldi. Ben inşaatlarla ilgilenirdim. Yaptırdığım inşaatların masraflarını haftalık olarak verirdim. Toplantıya gelirdim, bu hafta içerisinde şunları şunları yaptırdım, kasamız müsaitse alırım yoksa bağışlarım. Hem çalıştım hem hayır yaptım.

Kasada para yoksa ben yine de devam ettim, duraklatmadım. İyi bir çalışma yürüttük.

-Fehmi Bilge ile tanışıklığınız nasıl oldu?

O beni davet etti, ısındırdı. Ben ilk defa İstanbul'a geldiğim zaman, bana dükkânımı veren hemşeri ile arkadaşlar. Fehmi Bilge'nin dükkânı lastik üzerineydi. Trabzon'da lastik fabrikaları vardı onların. Ben oraya gittim bizim hemşerinin dükkânında otururken Fehmi Bey ile de dükkânlar karşı karşıya olunca, beni yanına alan arkadaşım yanından geçerken de selam verir, müsaitse çay içerlerdi. Beni de orada görünce kimdir diye sormuştu. İnşaatlarda çok meşgul oldukları için bana iyi ki geldin dedi. Durumu anlatınca tam vakfa göre bir adamsın dedi.

-Siz 1950 civarlarında İstanbul'a geliyorsunuz. O zamanlar biraz daha az nüfuslu. Tam da ticaretin merkezine geliyorsunuz. O zamanlar İstanbul nasıldı? Esnafı yardımı sever miydi?

Ben kendi muhitimden biliyorum. Para toplayacakları zaman bana haber verirlerdi. Biz senin oraya geleceğiz diye. Her muhitin tanınmış kişileri vardı, gittikleri zaman dükkânlara, mağazalara, oranın erbabı anlatırdı durumu. Bir referans gibi olurdu yani. İlim Yayma Cemiyeti var, cemiyete para topluyoruz, bu cemiyet şu şu hizmetleri yapar diye referans olan kişi anlatırdı. Benim muhitime gelince beni yanlarına alırlardı. Fehmi Bilge, beni alırdı. Dolaşırdık biz Tahtakale'yi.

-Şimdi çok fazla vakıf, dernek var. O zaman İlim Yayma Cemiyeti 1951 yılında kurulmuş, sizin İstanbul'a geldiğiniz döneme denk geliyor. Esnafa gidip yardım isteyen başka kuruluşlar da var mıydı?

Şimdiki gibi değil tabii. Az olurdu ve cemiyeti söyleyince de tanınırlardı cemiyeti. Öyle verirlerdi. Mesela doktor Niyazi Bey, başka arkadaşlarımız vardı, onlar çok faaldiler. Çok hizmetleri oldu, para toplamak için.

-Esnaf cemiyeti nasıl tanıdı? Sizin gidip gelmelerinizden mi biliyorlar yoksa çocukları vardı da oradan mı biliyorlar?

Mesela Tahtakale'de biz para toplamaya gittiğimiz zaman cemiyeti adam belki tanımıyor ama bizi tanıyor, benimle beraber gelen arkadaşları tanıyor, biz onlara izah ediyoruz. Tek tek anlatıyoruz, hayır cemiyeti diyoruz, onun için para topluyoruz, talebe yetiştiriyoruz diyoruz. Bize para verdiğiniz zaman kurumu kuruşuna yerine ulaşacaktır diyoruz. Tamam o zaman Ahmet Bey söylüyorsa doğrudur diyorlardı, güveniyorlardı. Fehmi Bey söyledi ise mesele yok diyorlardı. Onun için bu şekilde tanınmış oldu.

-40'lı yıllarda tek parti döneminin sıkıntılarını yaşamış insanlar tabii. Tek parti döneminden demokrat parti dönemine geçince, böyle bir müessese de ortaya çıkınca buna destek vermeyi bir görev biliyorlardı sanırım.

Tabii. Tayyip Bey mesela bizim talebemizdi.

-Evet. Vefa'daki Nuri Paşa Konağı'na derslere gittiğini söylemişti. Siz o konağı hatırlıyor musunuz?

Evet, hatırlamaz olur muyum? Orası ilk İmam Hatip'ti diye hatırlıyorum.

-Orası cemiyete bağıştı değil mi?

Evet, kim tarafından bağış yapıldığını hatırlamıyorum ama.

-Oranın esnafı nasıldı peki, gayrimüslim esnafı da çoktur, muhabbetiniz nasıldı?

Onlar da hile yoktu. Bizimkilerden daha dürüstlerdi. Ama benim işim başkaydı, onlarla çalışmadım.

-Peki Ahmet amca, 60 ihtilali olduğunda siz İstanbul'a geleli 8-10 sene olmuştu. Siz o zaman nerede oturuyordunuz? O zamanlarla ilgili neler hatırlıyorsunuz?

Fındıkzâde'de oturuyorduk. Cemiyetin kuruluşunda orada yoktum ama

ben bir sene sonra falan girdim cemiyete, 1952 gibi. Cemiyet büyüdü, çok bağış yapıldı. Bir avukat olan Yusuf Türel bizim bünyemizdedi. Çok hayırları olmuştur ama çok sert mizaçlıydı. O bize dedi ki, kanunlar bizim cemiyet olarak çalışmamıza engel. Şu kadar gelirden daha fazla olursa o zaman cemiyet değil vakıf dememiz gerekiyor dedi. Cemiyet çok fazla büyüyünce vakıf olacak dedik. Öyle olunca cemiyetin idare heyeti olarak toplandık. Vakfı kurmamız lazım dedik.

-Bu bütçe cemiyete uygun değil, cemiyetin boyunu aşıyor o yüzden vakıflaştırmamız gerekiyor mu dediniz?

Evet.

-Bu çok farklı bir yorum Ahmet amca, bugüne kadar hep şöyle dendi; 60 ihtilali oldu, 71 muhtırası oldu, vakıf malları hepimizin üzerine vebal, devlet el koymasın diye vakıflaştırmamız lazım. Vakfa dokunamazlar.

Hayır, öyle bir şey yok. Benim bilgim bu şekildedir. Cemiyet aynen söylediğim gibi bütçesi kabardı, gelirlerdi çoğaldı. Cemiyet olarak devam etmesi mümkün değildi. Bir vakıf kuracağız, cemiyetin bütün mallarını vakfa aktaracağız dedik. Sıfıra indir-meyip az bir şeyle cemiyet kendini idare edecek dedik. Bütçesi doldukça vakfa aktaracağız. Vakıf ne kadar

"Oğlum! Allah bize verdikçe veriyor, yardımı da seviyorum, ben böyle yardım yaparsam bir şey der misiniz dedim. Hiçbir itirazları olmadı. Bundan mutlu oldular."

büyürse büyüsun sıkıntı olmaz. İşte vakfı kurduk.

-Vakıf kurdunuz, cemiyette Sabri Ülker bey vardı. Vakfın da ilk başkanı seçildi. Neler hatırlıyorsunuz Sabri Bey ile ilgili?

Ben Sabri Bey'in başkanlık dönemini hatırlamıyorum. Ben Eymen Bey ile yönetime girdim zaten, 76 yılında. 14-15 sene vakfın yönetimindeydi. Eymen Topbaş ve Asım Taşer ile birlikte çalıştık. Arkadaşlardan hiçbiri kalmadı hepsi gitti, Allah rahmet eylesin.

-Eymen Topbaş siyasetle de uğraşıyordu. Turgut Özal zamanında Anavatan partisinin başkanlığını yürütmüştü. Vakıfta siyasi görüş ayrılığı falan oldu mu ufak tefek?

Yok, ben öyle bir şey duymadım açıkçası. Hepsini bir arada canla başla çalıştılar.

-Ahmet amca ağırlıklı olan nakdi yardımda bulunmuş, bağışçı kazan-dırmışsınız. Maddi kısmıyla daha

çok ilgilenmişsiniz sanırım.

Evet.

-Özel bir şey sormak istiyorum müsaadenizle. Siz fazlasıyla gayrimenkul yardımı yapmışsınız. Ev içinde çocuklarınız buna itiraz etti mi?

Bir oğlum yeter daha ne uğraşıyorsunuz baba dedi. Başka garibanlar da olabilir dedi. Daha ne kadar varsa elimdeki vereceğim size bırakmaya-
cağım, dedim. Vakfa güvendiğim ve yaptığım hayırların mutlaka yerini bulacağını bildiğim için veriyordum. Ama oğluma da sordum gençliğinde. Oğlum Allah bize verdikçe veriyor, yardımı da seviyorum, ben böyle yardım yaparsam bir şey der misiniz dedim. Hiçbir itirazları olmadı. Bundan mutlu oldular. Ama ben kızlarıma da verdim, oğullarıma da. Hakları olduğu kadar verdim. Şimdi benim yaşım da geçti, çalışmıyordum da. Gayrimenkullerden biriktirdiğimi de hayır yapıyorum.

Mallarını Allah yolunda harcayanların örneği, her başağında
yüz tanenin bulunduğu yedi adet başak çıkaran bir tohum tanesi
gibidir. Allah dilediğine katlayarak verir, Allah (zât ve sıfatlarında)
sınırsızdır, her şeyi bilmektedir.
Bakara Suresi - 261 . Ayet

-Ahmet amca, sizin vakfın kurucuları içerisinde ya da mütevellisi içerisinde olmanızın bir güzelliği de şu: oğlunuz Mehmet Yıldız'ı vakfa kanalize ediyorsunuz, yine torununuz Sakıp Bey büyük hizmetler yapıyor.

Bırakamıyorum. Vakıf bizim vakfımız. Yıllarca çalıştığımız, hizmet ettiğimiz, güvendiğimiz vakıf. Evladımız gibidir. Atamayız, satamayız. Sakıp bazen bazı şeyleri bana anlatır, yakındır. Hatta en son görüşmemizde “müsadenezle, oradan çıkayım” dedi. Asla aklına bile getirme dedim. Ne zaman çıkarsın sen dedim, senin gibi birini bulursun, bayrağı teslim edersin çekilirsin. Ben nasıl çekildim, sana ve Mehmet'e teslim ettim. Aklım orada kalmadı. Korkmuyorum, biliyorum ki benim yerime de çalışıyorlar.

-Vakfa yardımınız dışında diğer kuruluşlara yardımınız ya da bağınız oldu mu?

Yok, olmadı. Sadece cemiyet ve vakıf ile oldu. Çünkü ben cemiyete gözümlü açtım. Hizmet yapmayı orada öğrendim. Beni başka yere alamazlar, çalamazlar.

-Biz vakıf çalışanlarıyız, vakıfta olduğumuz zaman ehemmiyet gösteriyoruz ama siz böyle anlatınca biz daha bir tedirgin oluyoruz, emanetimiz büyük diye. Sabahattin Kırkan bey ile de konuştuk. Bize dedi ki, Asım abi bize, yediğimiz yemeğin, içtiğimiz çayın parasını vakfa bırakıp öyle gitmeyi öğretti dedi. O gelenek hala devam ediyor. Mütevellî heyeti haftada bir gün toplanıyor. Toplantıda ne yenildi, içildiyse toplantı sonunda parasını bırakıyor herkes. Biz de personel ve çalışanlar olarak toplandığımızda toplantıdaki ikramların ücretlerini büyüklerimizden öğrendiğimiz şekilde karşılayalım dedik.

Bu gelenekler çok güzel, evet. Allah razı olsun.

-Siz şu an vakfın üyesi olan en yaşlı kişilersiniz, Mustafa Kalaycıoğlu ile birlikte. En eskiler, Allah razı olsun. Rabbim hayırlı ömürler nasip etsin. Fakat 95 yaşında olmanızla rağmen maşallah çok dinç görünüyorsunuz ve çok güzel konuşuyorsunuz. Bunu neye borçlusunuz?

İçkinin hiçbir çeşidini ağzıma koymadım, sigara da içmedim, çok da karşıyım. İçeni gördüğüm zaman da hep nasihat ederim.

-Allah sağlık ve afiyet versin. Tekrar çok teşekkür ederiz bizi kabul ettiğiniz için. Allah razı olsun.

İlim Yayma Vakfı'na

BANG UTHİTİS CAMİİ

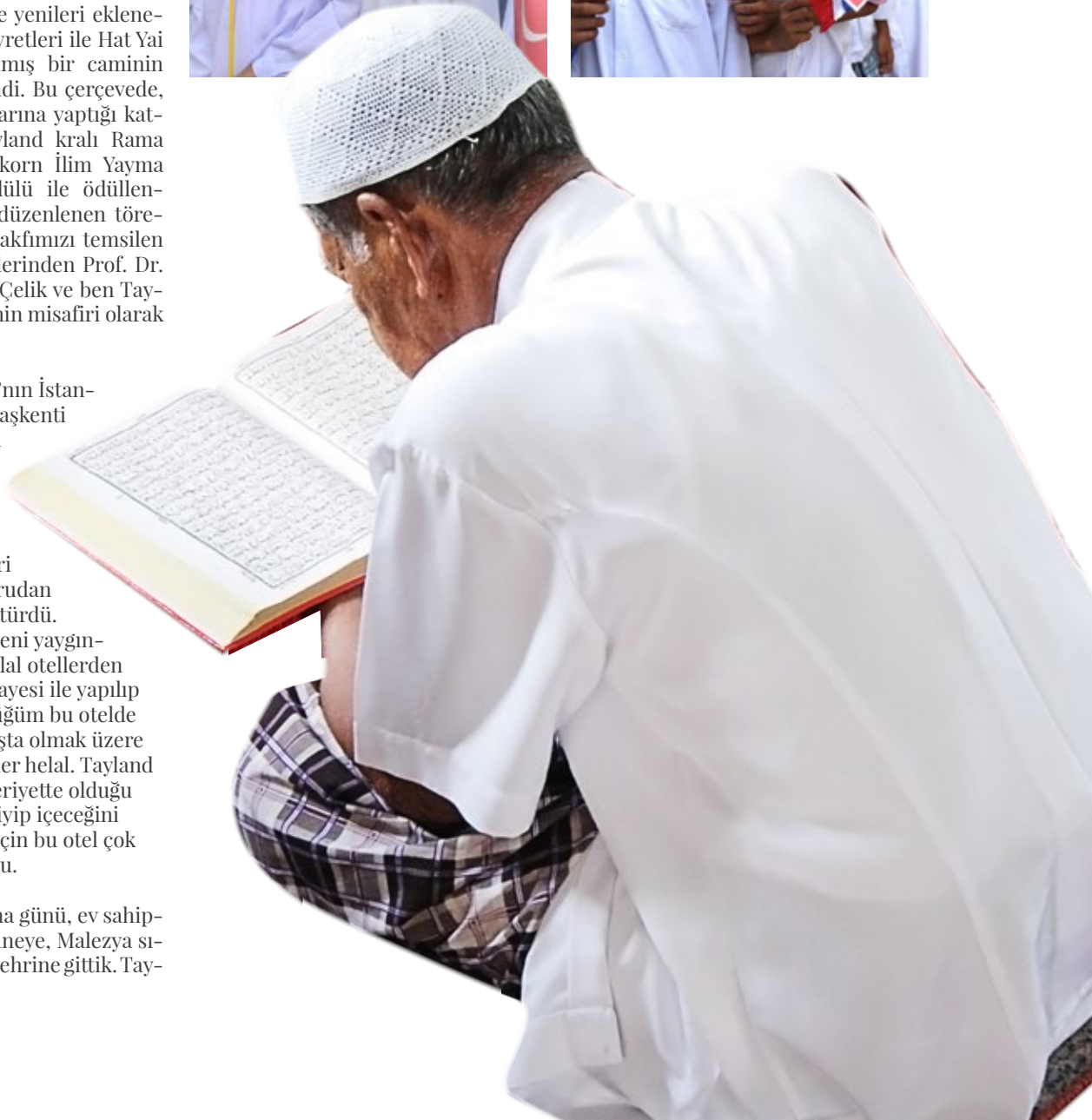

Tayland Kralından Büyük Ödül

Tayland 68 milyon nüfusu ile güneydoğu Asya'nın gizemli bir ülkesi. Eski adı Siam Krallığı olan bu ülkenin yaklaşık yüzde dördü Müslüman (Taylandlı Müslümanlar kendi sayılarının yüzde on civarında olduğunu, resmi rakamların çarpıtıldığını söylüyor). İlim Yayma Vakfı bu Müslüman azınlıktan 25 genci tüm masraflarını karşılayarak Türkiye'de Sabahattin Zaim Üniversitesi'nde okutuyor. Ayrıca 15 gencin de Türkiye'de dini eğitim almasını sağlıyor. Önümüzdeki yıl da bu öğrencilere yenileri eklenecek. Gene Vakfın gayretleri ile Hat Yai şehrinde yarım kalmış bir caminin inşasını TİKA üstlendi. Bu çerçevede, Tayland Müslümanlarına yaptığı katkılardan dolayı Tayland kralı Rama 10 Maha Vajiralongkorn İlim Yayma Vakfı'nı kraliyet ödülü ile ödüllendirdi. Bu vesile ile düzenlenen törene katılmak üzere vakfımızı temsilen mütevelli heyet üyelerinden Prof. Dr. İsmail Adak, Adnan Çelik ve ben Tayland İslam Konseyi'nin misafiri olarak Tayland'a gittik.

Türk Hava Yolları'nın İstanbul'dan Tayland'ın başkenti Bangkok'a doğrudan seferi var. Uçuş yaklaşık 9 saat sürüyor. Havaalanında Tayland İslam Konseyi üyeleri bizi karşıladı ve doğrudan kalacağımız otele götürdü. Otel, dünyada yeni yeni yaygınlaşmaya başlayan helal otellerden biriydi. Körfez sermayesi ile yapılp işletildiğini düşündüğüm bu otelde yiyecek ve içecek başta olmak üzere tüm ürün ve hizmetler helal. Tayland gibi Budistlerin ekseriyette olduğu bir memlekette ne yiyip içeceğini düşünen heyetimiz için bu otel çok güzel bir sürpriz oldu.

Ertesi sabah, cuma günü, ev sahiplerimizle beraber güne, Malezya sınırına yakın Hat Yai şehrine gittik. Tay-

land'da Müslümanların çoğunluğu güneyde, Malezya sınırına yakın bölgede yaşıyor. Hat Yai şehrinde de Müslüman nüfus yaklaşık yüzde doksan. Gene helal sertifikalı otelimize yerleştikten sonra TİKA'nın inşaatını üstlendiği camide Cuma namazını eda etmek üzere yola çıktık. Taylandlı Müslümanlar caminin inşasına başlamış ama paraları yetiş-

meyince cami yarım kalmış. Bu noktada devletimiz devreye girmiş ve inşaatı TİKA üstlenmiş. Bir defa daha TİKA'nın dünyanın dört bir tarafındaki mazlumlara nasıl el uzatığına şahit oldum ve bu aziz milletin mensubu olduğumdan dolayı onur duydum.

Camiye girdiğimizde ezan okunmak

üzere idi ve hoca efendi vaazını bitiriyordu. Bizi hemen en ön safa aldılar ve mikrofonu cemaate hitap etmesi için İsmail ağabeye verdiler. Selat-u selam okuduktan sonra Prof. Adak çok güzel bir İngilizce ile cemaate İslam kardeşliğinin önemini anlatan bir konuşma yaptı. Namazdan sonra cemaatin ileri gelenleri ile caminin bitişiğindeki öğrenci yurdunda mükellef bir öğlen yemeği yedik. Uzakdoğu yemekleri bizlerin damak tadına çok fazla hitap etmiyor. Bu yüzden ağırlıklı olarak sade pilav ve yanında az miktarda katık niyetine diğer yiyeceklerden tükettik. Uzakdoğu pirinci bizim pirinci-mize nazaran daha ince ve uzun. Pilavı da yağsız pişiriyorlar, bu yüzden biraz daha sağlıklı bir öğün oluyor.

Öğleden sonra gene Müslüman öğrencilerin devam ettikleri yatılı bir özel okulu ziyaret ettik. Gördüklerim beni çok üzdü, Taylandlı Müslümanlar büyük maddi imkansızlıklar içinde yaşıyor. Öğrencilerin kaldıkları odalar sadece dört duvar, hiçbir mobilya yok. Çocuklar yer yatağında yatıyor, elbiselerini duvardaki çiviye asıyor, pencereye de perde niyetine bir kumaş parçası asılmış. Sınıflarda eski yıpranmış sıralar, yerde kırık fayanslar. Halimize ve Allah'ın (c.c.) bizlere verdiği nimetlere bir kez daha şükür ettim. Daha sonra okul yetkilileri ile bir

toplantı yapıp Tayland'daki Müslüman çocukların eğitimine İlim Yayma Vakfı olarak daha fazla nasıl katkıda bulunabileceğimizi konuştuk.

Ertesi gün gene sabah uçağı ile Bangkok'a döndük ve törene katılmak üzere hazırlıklarımızı tamamladık. Ödül töreni Tayland İslam Konseyi'nin Peygamber efendimizin doğum yıldönümü dolayısı ile düzenlediği iki günlük büyük şenlik esnasında yapıldı. Cemiyet normalde bu şenliği mevlit kandilinde yapıyormuş fakat kralın programı o tarihte müsait olmadığından biraz ertelemişler. Kral her sene bu şenliklere katılır ve Müslüman cemaate hitap edermiş. Tayland yönetiminde her ne kadar askeri konseyin büyük ağırlığı olsa da, Taylandlılar krallarına büyük saygı ve sevgi duyuyor. Şimdiki kral Rama 10 Maha

Vajiralongkorn babasının geçen sene vefatı dolayısı ile tahta geçti. Kendisi batıda eğitim görmüş ve zaman zaman batı mediasında haberlere konu olmuş bir kral.

Şenlikler Tayland İslam Konseyi'nin Bangkok'un biraz dışındaki merkezinde yapıldı. Tayland İslam Merkezi geniş bir bahçe içinde, cami, idari yapılar ve Tayland müftüsünün ikametgahından oluşan bir külliye. Törenden evvel müftü hazretlerini ziyaret ederek biraz sohbet ettik. Daha sonra da törenin yapılacağı salona geçtik.

Oldukça geniş olan konferans salonu hınca hınç doluydu. Kadınlar ve erkekler ayrı ayrı oturmuş sabırsızca programın başlamasını bekliyordu. Uzakdoğu disiplini burada da kendini belli etmişti; neredeyse bir örnek gi-

TAY LAND KRALI:

“*Taylandlı Müslümanların İslam dinini iyi anlamaları ve öğretilerini uygulamaları halinde Tayland'ın çok daha müreffeh ve mutlu bir ülke olacağını söyledi.*”

yinmiş insanlar daha program başlamamış olmasına rağmen büyük bir sessizlik ve sükûnet içerisinde oturuyordu. Böylesine kalabalık salonun böyle gürültüsüz olmasına çok şaşırdığımı itiraf etmeliyim.

Kraliyet protokol görevlileri bizi ve diğer ödül alacak kişileri ayrı bir yere oturttular. Akabinde bizlere ödül töreninin detaylarını açıkladılar; kral podyumda bir sandalyede oturacak ve ayağa kalkmayacak. Bizler sıra ile kralın önüne gideceğiz, üç adım kala başımızla selam vereceğiz. Daha sonra krala yaklaşıp sağ elimizi uzatıp ödülü alacağız. Daha sonra geri geri üç adım atacağız, ancak ondan sonra arkamızı dönüp podyum-

dan ineceğiz. Rama 10 Maha Vajiralongkorn hayatımda karşılaştığım ilk kral olmamasına rağmen bu biraz da abartıya kaçan kraliyet protokolünün beni her seferinde gerdiğini itiraf etmeliyim.

Kral tam saatinde geldi. Okunan kuran-ı kerimi büyük bir ciddiyetle dinledi. Ödül takdiminin arkasından da güzel bir konuşma yaptı. Konuşmasında her dinin farklı öğretileri olduğunu, ama tüm dinlerin inananları iyi bir insan olmaya teşvik ettiğini, dayanışmayı ve yardımlaşmayı tavsiye ettiğini söyledi. Ayrıca mevlit kandilinin İslam dinin prensiplerinin anlaşılması için bir fırsat olduğunu, Taylandlı Müslü-

manların İslam dinini iyi anlamaları ve öğretilerini uygulamaları halinde Tayland'ın çok daha müreffeh ve mutlu bir ülke olacağını ekledi. Konuşmasını bitirdikten sonra Rama 10 başta müftü hazretleri olmak üzere cemiyetin önde gelenlerinin elini teker teker sıktı ve maiyetiyle beraber kurulmuş stantları gezdi. Şenlik dolayısı ile Taylandlı Müslümanlar bahçede yiyecekten hediyelik eşyaya, inşaattan tekstile birçok firmanın yer aldığı mini bir fuar kurmuşlar. Kral stantlara uğradı, birçoğuyla bir iki kelime sohbet etti ve kendisine sunulan hediyeleri kabul etti. Kral'ın bu mütevazı ve kucaklayıcı yaklaşımının ben de dahil herkesi memnun ettiğini belirtmeliyim.

Ertesi gün ev sahiplerimize veda edip vatanımıza avdet ettik. Tüm bu gezi boyunca bizi bir an bile yalnız bırakmayan Tayland İslam Konseyi Genel Sekreteri emekli Tümgeneral Surin Palarae, kendisine yardımcı olan kızı Pattama Bensne ve ismini sayamayacağım birçok Taylandlı Müslüman bizlere İslam kardeşliğinin ve Uzakdoğu misafirperverliğinin en güzel örneğini gösterdi. Ayrıca burada bir kez daha Türk Hava Yolları'nın mükemmel hizmet anlayışının ve yolcusunu önceleyen tavrının altını çizmek isterim. Dünyanın neresinde olursam olayım, THY uçağına adımımı attığım an kendimi evime dönmüş hissediyorum. Öte yandan kalbimin bir kısmını da Tayland'da bıraktım. Tayland Müslümanlarının mazlumluğunu ve kısıtlı imkanlarına rağmen bizleri ağırlamak için çırpınmalarını unutmak imkânsız. Bizler gerçekten Allah'ın (c.c.) sevgili kullarıyız. Bizlerin sahip olduğu bu imkanların zekatını vermek için bizler kadar imkana sahip olmayan insanlara yardım elimizi uzatmak bizlerin borcu, onların da bizler üzerindeki kardeşlik hakkıdır.

" Tayland Müslümanlarının mazlumluğunu ve kısıtlı imkanlarına rağmen bizleri ağırlamak için çırpınmalarını unutmak imkânsız. "

Vakfımız 47. GENEL KURULUNU YAPTI

98

Mümtaz şahiyet tarafından kurulmuştu. Belki zor dönemler geçirdi. Ülkemizin içinden geçtiği buhranlı yıllara şahitlik etti. Anadolunun bağrından kopup gelen vatan evlatlarına güvenilir bir liman, bir sığınak oldu. Garibana kol kanat gerdi. Hedefinden hiç şaşmadı. Mütevazi duruşunu hiç bozmadı. Yüzakı hizmetlere imza attı. Bir çok vatanperver, münevver insanın yetişmesine vesile oldu. Tophuma ilim, fikir, siyaset, sanat, ekonomi, yönetim vb. alanlarda hizmet veren seçkin şahsiyetler kazandırdı. Hizmetle dolu yaklaşık yarım asrını dolduran Vakfımız, 47. Olağan genel kurulunu yaptı.

Yönetim ve denetim kurulu faaliyet raporları ittifakla kabul edildi. Yüz güldüren faaliyetler üyelerce takdirle karşılandı. Yönetim, denetim ve istişare kurullarında fazla değişikliğe gidilmedi. Sadece küçük bayrak değişimleri yaşandı. Denetim Kurulu üyesi Kahraman Emmioğlu bayrağı Nureddin Keleşoğlu'na devrederek İstişare Heyeti üyesi oldu. Aramıza

yeni bir de üye katıldı. Taze bir kan. Ekonomi dünyasından yakından tanıdığımız Nail Olpak bey Kurucu üyemiz oldu. Kendisine ve vakfımıza hayırlı olsun.

Bir taraftan da yaprak dökümü devam ediyor. 98 ilk kurucumuzdan hayatta kalan 14 kişi. Diğerleri rahmeti rahmana kavuştu. Ancak amel

defterleri açık. Böyle bir müessese kurdukları için yapılan her hizmetten paylarını düşeni almaya devam ediyorlar. 2017 yılı mart ayında icra edilen 46. genel kurulda aramızda olan, **Mehmet Durmuş Ocakçıoğlu, Mehmet Bilginoğlu ve Kazım Savaş** 47. Genel kurula yetişemediler. Ancak rahmetle anıldılar ve anılmaya devam edilecekler.

Mekanları Cennet Olsun

Mehmet Bilginoğlu

Mehmet Durmuş Ocakçıoğlu

Kazım Savaş

VEFA

ziyaretleri devam ediyor

Vakfımız Mütevelli Heyeti Üyeleri ile Genel Müdür ve Eğitim Müdürü'nden oluşan bir heyet, kurucu üyelerimizi ziyaret etmeye devam ediyor. Ziyaretlerde öncelik en yaşlı üyelere. Bu kapsamda ziyaretlere Osman Nuri Çataklı (merhum) Mustafa Kalaycıoğlu, Mehdi Sungur (merhum), Ahmet Yıldız, Kazım Savaş (merhum) beylerden başlandı. Uzun süredir yaşlılığa bağlı rahatsızlıklarından dolayı vakıf çalışmalarına katılamayan kurucularımıza faaliyetlerle ilgili bilgiler veriliyor, duaları alınıyor. Maddi ve manevi destekleri talep ediliyor. Anıların tazelenildiği ziyaretler de duygusal anlar da yaşanıyor. İkramların alınmasının ardından hediye takdimi ile ziyaretler sona eriyor.

Vefa ziyaretlerini yanısıra vakfımıza bağış yapmış değerli hayırsever büyüklerimize de teşekkür ziyaretleri yapıyor.

Kurucularımızdan
Abdullah Tivnikli

Eski Genel Müdürlerimizden
Mustafa Kemal Malkoç

İstişare Heyet Üyemiz Merhum
M. Mehdi Sungur Paşa

Genel Başkanlarımızdan
Kahraman Emmioğlu

En Yaşlı Üyemiz
Mustafa Kalaycıoğlu

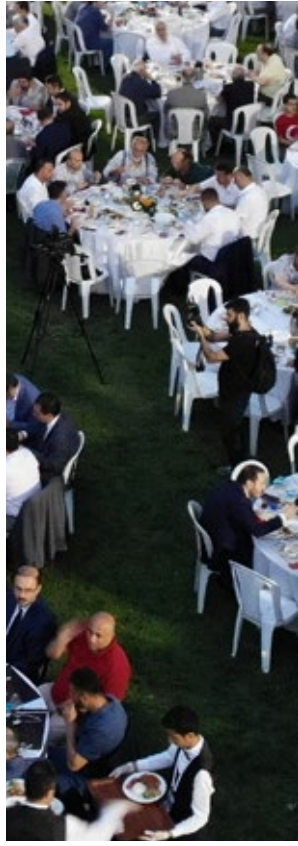
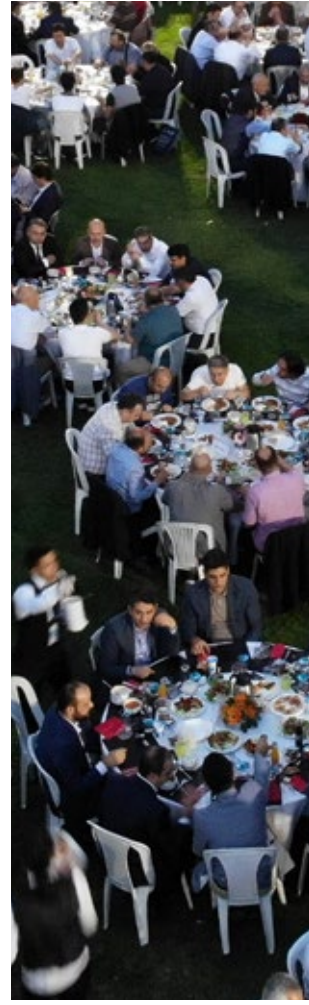

İlk Kurucularımızdan
Sedat Çebi

“

1951 yılında ilim
sevdalı bir avuç gönül
insanının ihlas ve
samimiyetle kurduğu bir
çınar ağacına benzetilen
bu vakfın sonsuza kadar
yaşamayı temennisiyle.

ilim Yayma Ailesi İftarda Buluştu

A rtık geleneksel hale gelen İlim Yayma Vakfı ile İlim Yayma Cemiyeti'nin birlikte tertip ettiği "İlim Yayma Ailesi İftarı", geçen yıl olduğu gibi bu yıl da İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi'nin Halkalı yerleşkesinde gerçekleşti. Çok sayıda davetlinin katıldığı iftar çok samimi ve sıcak bir ortamda yapıldı. İç bahçede, açık havada ağaçların altında yenilen yemeklerin yanısıra muhteşem bir muhabbet ortamı oluştu. Uzun zamandır birbirini görmeyen dostlar hasret giderdi.

İftar sonrası İlim Yayma Cemiyeti Başkanı Yusuf Tülin, Vakfımız Başkan Vekili Necmeddin Bilal Erdoğan, İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi Mütevelli Heyeti Başkanı Prof. Dr. Ramazan Evren, İçişleri Bakanlığı Müsteşarı Muhterem İnce ve İstanbul Valisi Vasip Şahin birer konuşma yaptılar.

Konuşmalarda 1951 yılında ilim sevdalı bir avuç gönül insanının ihlas ve samimiyetle kurduğu bu müesseselerin bu gün geldiği noktadan duyulan memnuniyet dile getirildi. Kökü sağlam bir çınar ağacına benzetilen bu hareketin sonsuza kadar yaşaması temennisinde bulunuldu ve vesile olanlar hayırla yadedildi.

Bu çatı altında yetişen, buraların imkanlarından istifade eden gençlerin dünyanın her tarafına ilim ve irfanı taşıdıklarına ve bundan sonra da taşıyacaklarına olan inanç dile getirildi.

2017 Eylül ayı itibariyle faaliyetlerine başlayan Akademik Danışma Kurulu (ADK), Vakfa akademik ve eğitim konularında danışmanlık görevini devam ettiriyor.

Bu dönemde, lisansüstü bursiyer öğrencilerin akademik çalışmalarını özendirmek amacıyla her türlü akademik faaliyetlerin desteklenmesiyle ilgili bir yönerge hazırladı ve bu yönerge Vakıf Mütevelli heyetince kabul edilerek uygulanmaya başlandı. Bu kapsamda sempozyum, kitap, makale ve proje alanında çalışma yapan ve yapacak olanların başvurularını değerlendiren ADK, çalışmaların Vakıf tarafından desteklenmesini sağladı.

Daha önce Lisansüstü Bursiyer öğrencilerin talebiyle gündeme gelen “akademik rehberlik” sistemi de hayata geçirildi. Bu amaçla öncelikle Akademik Rehberlik Uygulama yönergesi hazırlandı ve Akademik rehber talep eden öğrenciler belirlendi. Tamamen gönüllülük esasına

göre oluşturulan Akademik Rehberlik Sisteminde Üniversitedeki resmi danışmana destek amacıyla danışmanlık isteyen toplam 68 lisansüstü bursiyerimize vakıf mensubu hocalarımız danışmanlar atandı. 14 Mayıs 2018’de Vefa Salonunda yapılan toplantıyla öğrencilerimiz, rehberleriyle buluşturuldu ve böylece Vakıf önemli bir hizmeti daha başlatmış oldu. Bu hizmet sayesinde öğrencilerimiz gelecek dönemlerini planlayarak, Akademik donanımlarını geliştirecekler. Böylece “dünyanın her yerinde akademik faaliyet yürütebilme” hedefine bir adım daha yaklaşmış olacaklar.

Hayatın her aşamasının “projeyle” ortaya konduğu bir dönemde öğrencilerimize bu alanda yetenek kazandırmak amacıyla farklı alanlarda ağırlığı doktora programındakilerden oluşan toplam 50 öğrencimize proje yazım dersi verildi. 2 grup halinde 17-18 Şubat 2018 tarihlerinde Fen-Mühendislik ve Tıp alanındaki 25 bursiyere, 21-22 Nisan 2018 tarihlerinde sadece Sosyal Bilim-

ler alanındaki 25 öğrenciye ikişer gün uygulamalı şekilde proje yazma eğitimi verildi. Program koordinatörlüğünü ADK üyesi Prof. Dr. Erol Kam, Eğitim Koordinatörlüğünü Bozok Üniversitesi Rektör Yardımcısı ve Fen Edebiyat Fakültesi Dekan Vekili Prof. Dr. Mustafa BÖYÜKATA tarafından gerçekleştirilen eğitimlerde Etkileşimli ve uygulamalı çalışmalara ağırlık verilen programda, TÜBİTAK ve diğer proje destekleri hakkında bilgiler verildi. Bilgi, Bilim, Bilimsel araştırma, Hipotez, Bilimsel Araştırma Projesi ve Araştırmacının Özellikleri, Araştırma Projelerinde Özgünleşme, Yöntem, Yapılabilirlik, Yaygın Etki ve bilimsel araştırma projeleri ile ilgili temel kavramlar anlatıldı. Prototip proje tasarımı uygulaması yapıldı.

Proje Eğitimleri Sabahattin Zaim Üniversitesi Halkalı ve Altınöz Kampüslerinde yapıldı.

Akademik gelişim için gerekli olan bir diğer yeterlilik alanı olan yabancı lisan eğitimi ve öğrenimi

konusunda da çalışmalar devam ediyor. Yapılan araştırma ve değerlendirmelerde Arapça için uygulama aşamasına gelinde, İngilizce için araştırma ve değerlendirmeler devam ediyor. “Dil sorununu tamamen çözmüş bir akademisyen” hedefiyle araştırmalarımızı sürdüren ADK, kaynakları etkin kullanarak etkin ve kesin sonuç almayı amaçlıyor.

Geçmiş yıllardaki verilerden ve deneyimlerden yararlanarak 2018-2019

Akademik Dönemi lisansüstü burs başvuru kriterleri ve sistemi güncellendi. Yeni dönemde başarı ve ihtiyaç durumu dikkate alınarak daha iyi bir sistemin ortaya konması amaçlandı. Geçen yıla oranla bu yıl lisansüstü burslarımızda %10 gibi bir artışla, yüksek lisans burslarını 1100, doktora bursunu 1650 TL'ye çıkarmayı hedefliyoruz.

2017-2018 Eğitim döneminde yaklaşık 40 bursiyerimiz araştırma görev-

lisi, İSAM AYP burslusu ve YÖK bursiyeri oldular.

Tebrik

ADK üyelerimizden Prof. Dr. Fatih Savaşan Sakarya Üniversitesi rektörlüğüne atanmıştır. Yine üyelerimizden Süleyman Elik Doç. Dr., Erol Kam Prof. Dr. ünvanlarını almışlardır. Üyelerimizi tebrik eder, görev ve ünvanlarının hayırlı hizmetlere vesile olmasını dileriz.

İleri Teknoloji Okulları Tanıtım Programı Gerçekleştirildi

TÜBİTAK Türkiye Sanayi Sevk ve İdare Enstitüsü (TÜSSİDE) ve İlim Yayma Vakfı İrfan Okulları iş birliğinde hayata geçirilen "İleri Teknoloji Okulları" projesin Sheraton Otel'de gerçekleştirilen tanıtım toplantısında konuşan Milli Eğitim Bakanı İsmet Yılmaz, projenin sanayiden sağlık sektörüne kadar birçok alanda kullanılacak robotların milli ve yerli imkanlarla yapılmasını sağlayacağını söyledi.

Türkiye'de birçok alanda çok başarılı işler yapıldığına işaret eden Yılmaz, bu başarılı konulardan birisinin de eğitim olduğunu ifade etti.

Bakan Yılmaz, nitelikli bilgiye ve insana sahip olmadan tam bağımsız olunamayacağını dile getirerek, "Tam bağımsızlığın şartı mutlaka nitelikli bilgiye sahip olmaktır. Nitelikli bilgiyi, nitelikli ürüne dönüştürecek nitelikli bilim adamlarına sahip olmak lazım. İşte bunun için de üniversiteler önemlidir diyoruz, bunun için de üniversitelere öğrenci gönderen temel eğitimler çok önemlidir diyoruz." diye konuştu.

AMS Kuruluşu Tarafından Ödüle Layık Görüldük

Temmuz 2018
Sayı 12

İLİM YAYMA
VEFA

Dünyanın her tarafından müslüman öğrencileri bir araya getirme amaçlı düzenleyeceğimiz OIC projesiyle, Interfaith Education Awards törenine bizleri davet eden AMS (Association of Muslim Schools) kuruluşu tarafından ödüle layık görüldük. Bu gurur tüm İrfan'lı Nesillerin. Emegi geçen tüm hocalarımıza sonsuz teşekkürler.

<31>

Öğrencimiz "Sefer Ekşi Kültür Ve Sanat Ödülleri Yarışmasında Ödül Kazandı

Kişi kendi elinin emeğinden daha temiz bir kazanç elde etmemiştir.” Hadis-i Şerif

İlim Yayma Vakfı İrfan Eğitim Kurumları Üsküdar Kampüsü Fen Lisesi 9 Fen A sınıfı öğrencimiz, Türk Dili ve Edebiyatı dersi kapsamında, bu yıl 7.si düzenlenen Sefer Ekşi Kültür ve Sanat Ödülleri yarışmasına hikâyesi ile hazırlandı.

Şehir ve İnsan temalı bu yarışmaya öğrencimiz, “İki Yaka Kurtulurken” isimli hikâyesi ile katılım gösterdi. Akademik isimler de yarışmayı özenle takip etti ve gönderilen eserler seçici kurul tarafından titizlikle incelendi. Tüm Türkiye’den, hatta uluslararası camiadan herkesin katılabildiği bu güzide yarışmada, öğrencimiz büyük bir başarı göstererek onlarca eseri geride bıraktı ve ödüle layık görüldü. Bizleri bu güzel başarısı ile gururlandıran öğrencimizi tekrar tebrik ediyor ve başarılarının artarak devamını diliyoruz.

Yetim Sevinirse Dünya Sevinir

Üsküdar Kampüsü öğrencilerimiz, yetimleri sevindirmeye Hatay'a, sınırın yanı dibinde bulunan Reyhanlı'ya, "Hamza Hürol Şehit Aileleri Yaşam ve Eğitim Sitesi"ne ziyaret etti. . Hayatlarını hayra adanmış, bu içler acısı tablo karşısında sessiz ve tepkisiz kalmak yerine "Komşumuzun yetim çocuğu acılar içerisinde kıvrılırken biz rahat uyuyamayız" deyip yola çıkan güzel insanların kurduğu bir site burası. Burada Suriye'deki iç savaştan kaçan, arkada anne veya babalarını geride bırakmış yetim çocukları ve aileleri kalıyorlar.

Yaşam ve Eğitim Sitesinde çocukların eğitimi için okul, atölyeler, oyun alanları, parklar, spor sahaları var. Yetim aileleri için ise mesleki gelişim atölyeleri ve daha birçok imkan sunulmuş.

Ziyaret boyunca dünyanın en güzel çocuklarıyla bolca vakit geçirme imkanı bulundu. Onların anne veya babalarının yokluğunda kararın dünyalarına ışık olabilmenin, onların yüzlerindeki gülümsemelere sebep olabilmenin, belki de en katı kalplerin buzlarını çözecek bakışlarını görebilmenin nasıl herhangi bir maddi ölçüyle ölçülemediğini görüldü.

İstanbul Gençlik Festivaline Katıldık

Kültür Başkenti İstanbul'da düzenlenerek artık geleneksel hale gelen İstanbul Gençlik Festivali, bu yıl da, 4-7 Nisan 2018 tarihlerinde Yenikapı Etkinlik Alanında düzenlendi. Festival süresinde Ortaokul-Lise ve üniversite öğrencilerinin yoğun katılım sağladığı programlara, hafta sonu tatili ile geniş katılımlı konserler ve sergi alanları ile ziyaretçilerin istifadesine sunuldu.

Sivil Toplum Kuruluşlarının gençlerle irtibat kurmak ve tanınırlıklarını artırmaları adına bir fırsat olan İstanbul Gençlik Festivali, bu yıl da dolu dolu geçti. Festival süresince gerek Vakfımızın standını ziyaret eden katılımcılar gerekse de diğer sivil toplum kuruluşları ile birlikte olmanın bir avantajı olarak tanınırlığımızın arttığını, daha fazla bireye ulaştığımızı düşünüyoruz.

Vakfımızın yarım asra yaklaşan tarihi geçmişi hakkında katılımcılarla bilgi alışverişinde bulunmakla birlikte, İrfan Koleji, İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi ile Vakfın Lisans ve Lisansüstü Burs ve Yurt imkânları hakkında genç katılımcılara bilgi verildi. Vakfımızın yayınlarının da tanıtıldığı standımıza ilgi yoğundu.

Festival süresince Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Sn. Berat Albayrak Bey ile İçişleri Bakanı Süleyman Soylu Beylerin katılımının yanı sıra son günü Sn. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan Beyefendiler katılarak alanda düzenlenen pek çok aktiviteyi yerinde görme imkânı buldular. Bu yıl düzenlene bu festivale katılım sayısının yarım milyonu geçtiğini belirterek seneye daha yoğun programlar festivalde yer almayı planlıyoruz.

Kudüs Mücadelesinde Yapılması Gerekenler İZÜ'de Tartışıldı

İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi bünyesinde çalışmalarını sürdüren İslam ve Küresel İlişkiler Merkezi (CIGA) 6 Ocak Cumartesi günü Kudüs meselesinin tartışıldığı bir çalıştay düzenledi. İZÜ Halkalı Kampüsü'nde yapılan çalıştayda, Filistin ve Türkiye'den aktörlerin katılımıyla Kudüs'ün geleceği ile ilgili müzakereler yapılarak, yeni stratejiler geliştirildi.

İZÜ'den, ABD'nin Önde Gelen Üniversiteleri ile Yeni Anlaşmalar

İZÜ Rektörü Prof. Dr. Mehmet Bulut, önde gelen üniversitelerle ikili işbirliği anlaşmaları ve görüş alışverişi yapmak için Amerika Birleşik Devletleri'ne bir dizi ziyaret gerçekleştirdi.

Missouri University of Science & Technology, Harvard, Northeastern, Massachusetts Institute of Technology gibi

önemli eğitim kurumlarını ziyaret eden Prof. Dr. Mehmet Bulut'un İZÜ adına yaptığı görüşmelerde öğrenci-öğretim üyesi değişimi, ortak projeler ve teknolojik altyapı gibi konular görüşüldü.

2. Abdülhamid Vefatının 100. Yılında İZÜ'de Anıldı

İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi, Türkiye Yazarlar Birliği ve Eğitimciler Birliği Sendikası işbirliğinde düzenlenen 100 Yıl Sonra Sultan 2. Abdülhamid Han Uluslararası İlmi

Toplantısı, 23-24 Şubat tarihlerinde İZÜ İSEFAM Konferans Salonu'nda gerçekleştirildi. Toplantıda 2. Abdülhamid dönemi, dış politikadan günlük hayata kadar geniş bir yelpazede ele alındı.

Türkiye ile birlikte Tunus, İran, Irak ve İngiltere'den ilim ve fikir adamlarının katıldığı toplantıda dönemin modernleşme, bürokratikleşme, merkezileşme, kültür-sanat, eğitim, dış politika, Filistin meselesi, İslam birliği gibi konuları konuşuldu.

"Şerif Mardin Çalıştayı" Düzenlendi

İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi 27 Şubat 2018 Salı günü düzenlenen Şerif Mardin Çalıştayı'na ev sahipliği yaptı. İSEFAM Konferans Salonunda düzenlenen çalıştayda alanında uzman akademisyenler bir araya geldi.

İZÜ öğrencilerinin yoğun katılım gösterdiği çalıştayda Şerif Mardin, farklı düşünce ve yönleriyle ele alındı. Altı farklı başlıkta sunum yapılan programa İZÜ Öğretim Üyesi Prof. Dr. Mehmet Emin Köktaş moderatörlük yaptı.

Marmara Üniversitesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Ergün Yıldırım'ın "Şerif Mardin'in Türk Modernleşmesini Okuma Biçimi" başlıklı sunumu ile başlayan program, Prof. Dr. Kadir Canatan, Doç. Dr. Süleyman Doğan, Yrd. Doç. Dr. Erkan Çav ve Yrd.

Doç. Dr. Murat Özkul'un sunumlarıyla devam etti. Programın son oturumu ise İZÜ Öğretim Üyesi Prof. Dr. Özcan Hıdır'ın "Şerif Mardin'in İslami Kavramları Kullanma Biçimi" başlıklı sunumu ile gerçekleşti.

Çanakkale Zaferinin 103. Yılı İZÜ'de Anıldı

Çanakkale Zaferi'nin 103'üncü yılı nedeniyle, İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi'nde 'İstiklal, İstikbal ve Çanakkale' başlıklı konferans düzenlendi.

Prof. Dr. Arif Ersoy'un moderatörlüğünü yaptığı konferansta, Prof. Dr. Kadir Canatan 'İstiklal Marşı'nın Değerleri', Prof. Dr. Mehmet Emin Köktaş 'Asımın Nesli', Prof. Dr. Turan Koç ise

'Önden Gidenlerin Destanı: Çanakkale Şehitlerine' başlıklı konuşmalar gerçekleşti.

Okçuluk Şampiyonasında İZÜ Rüzgârı

İlkbahar Okları İstanbul İl Şampiyonası 24-25 Mart 2018 tarihlerinde Büyükçekmece Atatürk Spor Kompleksi'nde ger-

çekleşti. Şampiyonaya katılan İZÜ Okçuluk Takımı sporcuları toplamda 2 kupa ve 6 madalya kazanarak büyük bir başarıya imza attı.

Sporcularımızdan Hilal Nur Özçırak Makaralı Bayanlar Bireysel Kategorisi 1.si olurken Takımlar kategorisinde ise okçularımız Hilal Nur Özçırak ve Beyzagül Yıldırım'ın yer aldığı takımımız Makaralı Bayanlar 1.si oldu.

Şampiyonanın ikinci gününde ise Meryem Armutçu Klasik Yay Bayanlar Bireysel kategorisi 1.si olurken takımlar kategorisinin

de de Rabia Kaya ve Meryem Armutçu turnuva 2.si oldular.

Uluslararası Göç Sempozyumu İZÜ'de Düzenlendi

İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi'nin ev sahipliği yaptığı "Osmanlı Devleti'nde ve Türkiye Cumhuriyeti'nde Göç ve Kültürel Etkileşim Sempozyumu" 2-3 Nisan tarihlerinde gerçekleştirildi. Bahçelievler Belediyesi ile Halil İnalcık Tarih ve Toplum Bilimleri Araştırma ve Uygulama Merkezi'nin destekleriyle gerçekleştirilen sempozyumda Osmanlı dönemi ve öncesindeki göçler, son yüzyılda Türkiye ve yakın coğrafyada meydana gelen olaylar ve göçün insanlar üzerinde bıraktığı etkileri masaya yatırıldı.

Sempozyuma Çalışma ve Sosyal Güvenlik Eski Bakanı Mehmet Müezzinoğlu, Bahçelievler Belediye Başkanı Osman Develioğlu, İZÜ Rektörü Prof. Dr. Mehmet Bulut, Halil İnalçık Tarih ve Toplum Bilimleri Araştırma ve Uygulama Merkezi Müdürü Prof. Dr. Mehmet Mehdi İlhan, öğretim üyeleri ve öğrenciler katıldı.

gülay Yedekçi ve MHP Milletvekili Arzu Erdem katıldı.

İZÜ, Otizm İçin Mavi Işık Yaktı

İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi, 2 Nisan "Dünya Otizm Farkındalık Günü" vesilesiyle kamuoyunda otizm farkındalığını artırmak için Birleşmiş Milletler'in "Mavi Işık Yak" kampanyasına destek verdi.

Otizm farkındalığına destek vermek için akşam saatlerinde 15 Temmuz Şehitler Köprüsü, Fatih Sultan Mehmet Köprüsü ve Galata Kulesi'nde olduğu gibi İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi'nin Halkalı'da yer alan tarihi binası da mavi ışıkla aydınlatıldı.

Kadının Siyasetteki Yeri Milletvekillerinin Katılımıyla İZÜ'de Tartışıldı

İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi Siyaset Kulübü ile Yerel ve Bölgesel Politikalar Araştırma ve Uygulama Merkezi tarafından düzenlenen "Kadının Siyasetteki Yeri" başlıklı konferans 2 Nisan Pazartesi günü gerçekleştirildi. İSEFAM Konferans Salonu'nda yapılan ve moderatörlüğünü Dr. Şebnem Cansun'un yaptığı programa konuşmacı olarak AK Parti Milletvekili Tülay Kaynarca, CHP Milletvekili Gülay Yedekçi ve MHP Milletvekili Arzu Erdem katıldı.

"Sağlık Hizmetlerinde Manevi Bakım Sempozyumu" Gerçekleştirildi

İZÜ Sağlık Bilimleri Fakültesi tarafından düzenlenen "Sağlık Hizmetlerinde Manevi Bakım Sempozyumu" 13 Nisan 2018 Cuma günü İSEFAM Konferans Salonu'nda gerçekleştirildi.

Sempozyumda dünyada ve Türkiye'de manevi bakım uygulamaları; manevi bakımın fizyolojik, psikolojik, hukuksal boyutu, değer odaklı manevi bakım, bütüncül yaklaşım bağlamında manevi sosyal çalışma ve özel gruplarda manevi bakım gibi konular uzman akademisyenler tarafından ele alındı.

İş Dünyasının Liderleri İZÜ'de Gençlerle Buluştu

İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi Genç İş Liderleri Zirvesi'ne ev sahipliği yaptı. Üniversitenin aktif kulüplerinden Business Society tarafından 2'nci kez düzenlenen zirvede pazarlama ve iş dünyasının önemli isimleri bir araya geldi. Zirveye, Yıldız Holding, Albayrak Holding, Biz Cevahir Holding, Türk Hava Yolları ve Türk Telekom şirketleri adına üst düzey yöneticiler katıldı. Programda İZÜ'lü gençler Ömer Bolat, Ali Ülker ve Ayşe Cevahir gibi iş dünyasının önemli isimlerinin deneyimlerinden faydalanma şansını yakaladı.

Bilgi, Ekonomi ve Yönetim İZÜ'de Buluştu

İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi 20-22 Nisan 2018 tarihlerinde 14'üncüsü düzenlenen Uluslararası Bilgi, Ekonomi ve Yönetim Kongresi'ne ev sahipliği yaptı. İZÜ ile birlikte Azerbaycan Devlet Ekonomi Üniversitesi ve Antalya Bilim Üniversitesi işbirliğiyle gerçekleştirilen 14'üncü Uluslararası Bilgi, Ekonomi ve Yönetim Kongresi alanında uzman çok sayıda akademisyen ve öğrenciyi bir araya getirdi. 2002 yılından bu yana düzenlenen kongreye bu yıl 20 ülkeden 150'nin üzerinde akademisyen katıldı.

Hemşirelik Haftası Etkinliği Düzenlendi

İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi, Hemşirelik Haftası münasebetiyle 8 Mayıs 2018 tarihinde gün boyu süren bir etkinlik düzenledi. "Dezavantajlı Grupların Sağlık Hizmetlerine Erişimlerdeki Hukuki ve Filli Engeller", "Sosyal Dışlanma ve Sağlık", "Sağlıkta Eşitsizliği Etkileyen Sosyal Faktörler" ve günümüzde sağlığın/sağlıksızlığın yönlendirilmesinde en önemli güç olan "Medya ve Sağlık" başlıklı konular uzmanları tarafından ele alındı. Etkinliğin ikinci kısmında ise bölüm öğrencileri tarafından yapılan bilimsel etkinlik ve sosyal sorumluluk projelerinin sunumu yapıldı.

İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi'nin inşası tamamlanan yeni Merkez Kütüphanesi kullanıma açıldı. İZÜ Merkez Kütüphanesi, 13 bin 500 metrekare kullanım alanı, bin 500 araştırmacı ve 1 milyon kitap kapasitesi ile İstanbul'un en büyük kütüphanesi olma özelliğine sahipken, Türkiye'nin ise en büyük kütüphaneleri arasında yer alıyor.

İZÜ'nün kalbi olan Merkez Kütüphane, Halkalı Ziraat ve Baytar Mektebi'nin ve başta Mehmet Akif Ersoy olmak üzere tüm ilim ve irfan yolcularının mirasını sürdürmeye devam ediyor.

Üniversitede görev yapan akademisyenlere ve eğitim gören öğrencilere bilgiye erişimlerinde büyük kolaylık sağlayan kütüphane, rahat çalışma ortamı sayesinde İZÜ'nün vazgeçilmez mekânlarından biri.

1 Milyon Kitap Kapasiteli İZÜ Merkez Kütüphane Açıldı

İZÜ Kültür, Sanat ve Spor Günleri Coşku ile Kutlandı

İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi Sağlık, Kültür ve Spor Daire Başkanlığı'nın Küçükçekmece Belediyesi işbirliğiyle 2-4 Mayıs 2018 tarihleri arasında düzenlediği 'Kültür-Sanat ve Spor Günleri' birbirinden renkli görüntülere sahne oldu.

Üç gün boyunca devam eden etkinlik kapsamında öğrenciler İstanbul'un mesire kültürünü yansıtan sokak satıcılarından, at biniciliğinden ve birbirinden eğlenceli oyun parkurlarından faydalandılar. Uluslararası öğrencilerimiz ülke tanıtım stantları kurarak geleneksel kıyafetlerini ve yöresel lezzetlerini üniversitemiz öğrencilerine tanıttı. Bunun yanı sıra geleneksel dans performanslarını sergilediler.

İZÜ Rektörlük koşusu, Beyoğlu sokak sanatçılarının dinletisi, yumurta taşıma, bisküvi yeme, halat çekme ve çuval giyme yarışları gibi çeşitli spor müsabakaları ile birbirinden renkli görüntülere sahne olan etkinlikte Balon Futbolu, Çim Voleybolu, Sokak Basketbolu ile öğrenciler keyifli dakikalar geçirdi.

İZÜ Halkalı yerleşkesinin tarihi iç bahçesinde yapılan etkinlik Yusuf Goncagül konseri, Serdar Tuncer şiir dinletisi ve Ceyhun Yılmaz'ın stand-up gösterisine sahne oldu.

İZÜ Dördüncü Mezunlarını Verdi

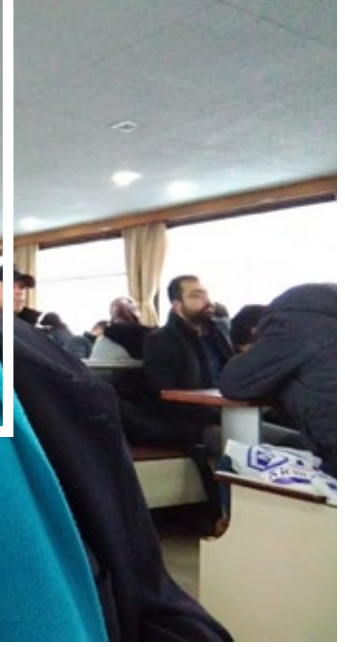
İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi dördüncü mezuniyet töreni bu yıl da büyük bir coşkuya sahne oldu. İZÜ Halkalı Kampüsü'nde inşası tamamlanan yeni stadyumda 27 Haziran 2018 tarihinde gerçekleştirilen törende öğrenciler mezuniyet coşkusunu doyasıya yaşarken aileleri de çocuklarını yalnız bırakmadı.

750 mezunun uğurlandığı törene İlim Yayma Vakfı Mütevelli Heyet Başkanı Yücel Çelikkalek, İlim Yayma Vakfı Mütevelli Heyet Başkan Vekili Bilal Erdoğan, İZÜ Mütevelli Heyeti Başkanı Prof. Dr. Ramazan Evren, İZÜ Rektörü Prof. Dr. Mehmet Bulut, öğretim üyeleri, öğrenciler ve aileleri katıldı.

Yoğun katılım gösterilen İZÜ 2018 Mezuniyet Töreni, mezun olan tüm öğrencilerin havai fişek gösterisi altında kep atmaları ile son buldu.

Bir Güzel İnsan Göçtü Bu Dünyadan

Mehmet Mehdi Sungur Paşa'mız, 22 Nisan 2018 Pazar günü Rahmeti Rahman'a kavuştu. 94 yıllık ömrünün 40 yılını hayır ve vakıf hizmetlerine bilfiil adayan, askeri görevinde iken de bu hizmetlerinin ayak izlerini bulabileceğimiz Mehdi Sungur Paşa, vaktinin hiçbir anını boşa harcamayıp devamlı ilim ve irfan yolunda hizmetleriyle ömrünü bereketlendirmiştir.

Vefatı sonrasında hayırla yâd ettiğimiz paşamız hakkında, en küçük kardeşi Âbidin Sungur Bey ve çocukları Muzaffer Sungur bey ile Fatma Nur Hanımı ziyaret ederek, kendilerinden paşamızın hayat hikâyesini dinledik.

Osmanlı-Rus harbi sırasında Rus mezaliminden Türkiye'ye sığınan Dağıstan halkının hikâyesi ile başlıyor Mehdi Sungur Paşamızın hayat öyküsü. On dokuzuncu yüzyılın en büyük göç hareketi olan bu yerinden ediliş ile yüzlerce yıl yaşadıkları topraklardan Müslüman oldukları için İstanbul'a, daha sonra da Yalova Reşadiye (bugünkü Güneyköy) ve civarına yaklaşık bin hane göç eder. Büyük tasavvuf şeyhi Şerafeddin Zeynel Abidin Efendi'nin önderli-

ğinde bir grup, İstanbul'a gelip Sultan Reşad ile görüşürler. Kendilerine istedikleri yerde ikamet etmeleri için izin verilmesine rağmen Yalova özellikle seçilir. Doğru sözlülük, vatana bağlılık ve asker millet oluşları Dağıstan halkının ayırtıcı özelliklerindendir. Balkan Harpleri ve Birinci Dünya Savaşı'na katılan Dağıstanlılar, sadece İstiklal Harbi için

4 bine yakın askeri cepheye göndermiş, ancak birkaçı dışında geriye dönen olmamıştır.

1924 doğumlu olan M. Mehdi Sungur Paşamız, ilk ve orta mektebi Yalova Merkez'de bitirdikten sonra girdiği Bursa Işıklar Askeri Harp Okulundan 1947 yılında, 900 kişi içerisinde beşinci olarak mezun olur. Harp Akademisindeki eğitimi sonrası görev yerleri genellikle doğu vilayetleri olmuştur. Amasya, Erzurum, Muş, Bingöl'de uzun yıllar görev yaptıktan sonra Ankara Merkez'de Teftiş Kurulu Başkanlığı'nda görevlendirilmek üzere çağırılır. Kısa bir süre sonra da İskenderun'a tayini edilir ve 1977 yılında Tuğgeneral rütbesiyle burada emekli olur.

Askeri görevlerinde zor dönemlerde zor bölgelerde görev yapan M. Mehdi Sungur Paşa, kendi çizgisinin ayrı bir yeri olduğunu devamlı hissettirmiş bir askerdir. Erzurum, Muş ve Bingöl'de görev yaptığı sıralarda askerin rahat ibadet etmesi için mescitler açmış, oruç tutan askerlerin sahur ve iftarlarına ihtimam göstermiştir. Paşa olmadan önce ve sonrasında kendisinin yaklaş-

mı anlamında diğerlerinden ayıran en büyük özelliklerinden biri de, komutası altındaki askerlerle kurduğu bağıdır. Tatbikatlar esnasında er ve erbaşıyla aynı çadırda kalıp aynı karavanadan yemesinin verdiği şevk ile kalmayıp ailelerinin her birine özel mektuplar yollayarak, “Evlatlarınız bizim emanetimizdedir, rahat olunuz” mesajı vermiştir. Bu sebeptendir ki askeri tatbikatlarında üstün başarılar göstermiştir.

Aile hayatını dinlediğimiz Mehdi Sungur Paşa'nın eşi, Dağıstan halkının önemli tasavvuf büyüğü Şeyh Şerafeddin Efendinin kızıdır. Mehdi Sungur Paşa'nın babası rüyasında, kendi bahçesindeki ağacın şeyhin bahçesine düştüğünü görünce gelir Şeyh Şerafeddin Efendiye sorar, ondan yakında akraba olacaklarının müjdesini alır. Bu terbiye ile yetişen Mehdi Sungur ailesinin beş çocukları olur. Çocuklarına sırasıyla; Fatma Nur, Şerafeddin Zafer, Mehmed Muzaffer, Hatice Aynur ve Ahmed Tamer isimlerini verirler. Herbir çocuğu ile ayrı ayrı ilgilenip onlarla cuma akşamı özel sohbetler gerçekleştirebilir. Eğitimleri veya evlilikleri nedeniyle ayrı kaldığında onlara

mektuplar yollayarak aile bağının güçlü kalmasına özen göstermiştir. İnsanın dünyadaki yerini hatırlatan sohbetleri ile çevresine sürekli nasihatler ederek emr-i bi'l-mâ'rûf nehyi ani'l-münker görevini yerine getirmiştir.

Görev yaptığı sırada kendisine tahsis edilen makam aracına hiçbir zaman aile efradından kimseyi özel işleri için bindirmemiş, yalnız görev icabı kullanarak hakka girmeye özen gösteren Mehdi Sungur Paşa'nın, çok çalışkan bir kişiliği vardır. Görevde iken uzun zaman evinden ayrı kalan Paşa, eve döndüğünde soluk almadan kendisinden yardım için kapısını çalan kişilerin yardımına derhal koştuğunu, aile efradından nemli gözlerle yâd ettik. Kendisi zayıf bir bünyede olmasına rağmen ilerlemiş yaşına rağmen bu kadar aktif bir hayatın enerjisini nasıl sağladığını merak ettiğimizde, Âbidin Sungur Bey şöyle açıkladı: “Öyle olunmaz, ancak doğuştan gelen bir azim ve şevkle bunlar başarılabılır.”

1977 yılında emekli olduğunda, ilim ve irfan yolunda vakıf hizmet-

lerinde bulunarak sayısız vakıf ve dernek faaliyetlerine katılmıştır. zun süre İlim Yayma Cemiyeti' de başkan olarak hizmet eden Paşa, Vakfımızın 1998 yılındaki genel kurulunda Kurucular arasına seçilmiş, 2000 yılından başlayarak 2013 yılına kadar Mütevelli Heyeti üyesi olarak eğitim işleri ile ilgilenmiştir.

Hizmet ettiği vakıfların isimlerine şöyle bir baktığımızda sayısının çokluğunun yanında hizmetlerinin çeşitliliği ile de kendisine hayran bırakıyor. Bereket Vakfı, Kafkas Eğitim Kültür Vakfı, Taksim Cami Kültür Sanat Vakfı, Türkiye Gönüllü Teşekküller Vakfı, Yeşilay, Ensar Vakfı, İlim Yayma Cemiyeti, İlim Yayma Vakfı, İslami Araştırmalar Vakfı gibi birçok vakıfta hizmetler etmiştir.

Merhumun 2013 yılında yayınlanan “İlim ve İrfanın Işığında İnsanı Yücelten Değerler” isimli kitabında yer alan, ve her defasında tekrar ettiği veciz sözüyle yazımızı hitama erdiren, hayırla yâd ediyoruz. Mekanı cennet olsun...

Malın zekâtı yüzde ikibuçuk, ilmin zekâtı ise yüzde yüzdür.

Vakfımız tarafından yayınlanan ve İslami ilimler alanındaki makalelere yer veren hakemli akademik derginin 29. Sayısı çıktı. Yeni sayıda hadis alanında 1, kelâm alanında 1, tefsir alanında 3, İslam Hukuku alanında 2 makale yer alıyor. Ayrıca tanıtım ve değerlendirmeler başlığı altında 7 eserle ilgili değerlendirilmeler yer alıyor. Makalelere usul-dergisi.com aldı web sitesi ile Ulakbim'den ulaşmak mümkün.

Vakfımızın önemli projelerinden Kur'an ve tefsir akademisi, 2016 yılında "Osmanlı'da Tefsir Dersi Gelenekleri" başlıklı akademik bir çalışma yürütmüş, çalışma sonunda ortaya önemli makaleler çıkmıştı.

Şimdi bu makaleler bir kitap halinde yayınlanıyor. Vakfımız Kur'an ve Tefsir Akademisi Yayınları arasında çıkacak olan kitapta Osmanlı'da tefsir dersi gelenekleriyle ilgili 12 akademik makale yer alıyor.

2017 yılında Lisansüstü Tefsir tezlerini gündem konusu edinen Kur'an ve Tefsir Akademisi, öğretim üyeleri ve genç akademisyenlerle uzun soluklu bir çalışma yürütmüş bu çerçevede iki adet çalıştay düzenlemişti. Yoğun bir çalışma programı sonrasında gerçekleştirilen çalıştayları müteakip Kur'an araştırmalarında ideal seviyeyi yakalamak amacıyla konuyu uluslararası bir platforma taşıdı. Bu çerçevede tertip

edilen çalıştaylar, "Kur'an Araştırmalarında Akademik Tezler" konulu uluslararası bir sempozyumla taçlandırılmıştı. İşte bu sempozyumda sunulan tebliğler kitaplaştırıldı. 1. cildi Türkçe ve İngilizce tebliğleri, 2. cildi ise Arapça tebliğleri içeren eserler İlim Yayma Vakfı yayınları arasından çıktı. Bu eserlerle vakfımız, misyonuna uygun olarak akademik dünyaya çok değerli iki eseri daha kazandırmış oldu.

Bunlarda birlikte Mikail Uğuş'un kaleme aldığı Recai Mehmed Efendi Sıbyan Mektebi Sebili ve Çeşmesi ile ilgili eserin ikinci baskısı yapılarak ilim ve kültür dünyasına kazandırıldı.

İSTANBUL'UN BİLEZİK YAZILARI

YENİ

Kitapta İstanbul genelinde 18 cami,
4 türbe ve Topkapı Sarayı'nın üç bölümünde
yer alan yazılar incelenmiştir.

www.istanbulkitapcisi.com

Tebrik

*24 haziran seçimlerinde
halkımızın teveccühleriyle Türkiye
Cumhuriyeti'nin 1. Başkanı seçilen
kurucu üyemiz Sayın Recep
Tayyip Erdoğan'ı tebrik eder,
ülkemize, milletimize ve insanlığa
yaptığı hayırlı hizmetlerin daim
olmasını dileriz.*

Taziye

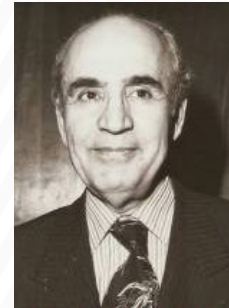
*Yakın zamanda vefat ederek aramızdan ayrılan kurucu üyelerimize Allah'tan rahmet,
sevenlerine başsağlığı dileriz. Mekanları cennet olsun.*

Mehmet Mehdi SUNGUR,
Emekli Tuğgeneral,
Eski Mütevelli Heyet Üyemiz

Prof. Dr. Osman Nuri ÇATAKLI,
Emekli Öğretim Üyesi
İlk Kurucularımızdan

Vefa Poyraz
Eski İstanbul Valisi
İlk Kurucularımızdan

Vakıf

Direnen Şehrin Romanı: Yüzyıllık Hasret Kudüs 1917

Edebiyatçı yazar Nurettin Taşkesen'in ikinci kitabı olan "Yüzyıllık Hasret Kudüs 1917", belge roman türüyle işgalin 100. yılında fetihleriyle ve işgalleriyle Kudüs'ü anlatıyor. "100 sene önce Kudüs'ün elimizden nasıl çıktığını mutlaka yeni nesillere anlatmalıyız." fikriyle yola çıktığını söyleyen yazar, eserini okurlar ve yayınevinin teşvikleriyle kaleme aldığını belirtiyor.

Ekim 2017'de Milli Türk Talebe Birliği (MTTB) Konferans Salonu'nda düzenlenen Kudüs toplantısında kitabın tanıtımının yapıldığı sırada yazar, 2017'nin Kudüs Yılı ilan edildiğini hatırlattı. Kitabının giriş bölümünde de belirttiği gibi Hazreti Ömer'in Kudüs'ü fethetmesinin 1380. yılı, Sultan Selahaddin Eyyubi'nin, şehri Haçlılardan kurtarmasının 830. yılı, Yavuz Sultan Selim Han'ın, Kudüs'ü Osmanlı idaresi altına almasının 500. yılı, İngilizlerin Birinci Dünya Savaşı'nda Kudüs'ü işgal etmesinin 100. yılı, İsrail'in Kudüs'ün tamamını işgal etmesinin ise 50. yılı olması nedeniyle 2017 Kudüs yılı olmuştur.

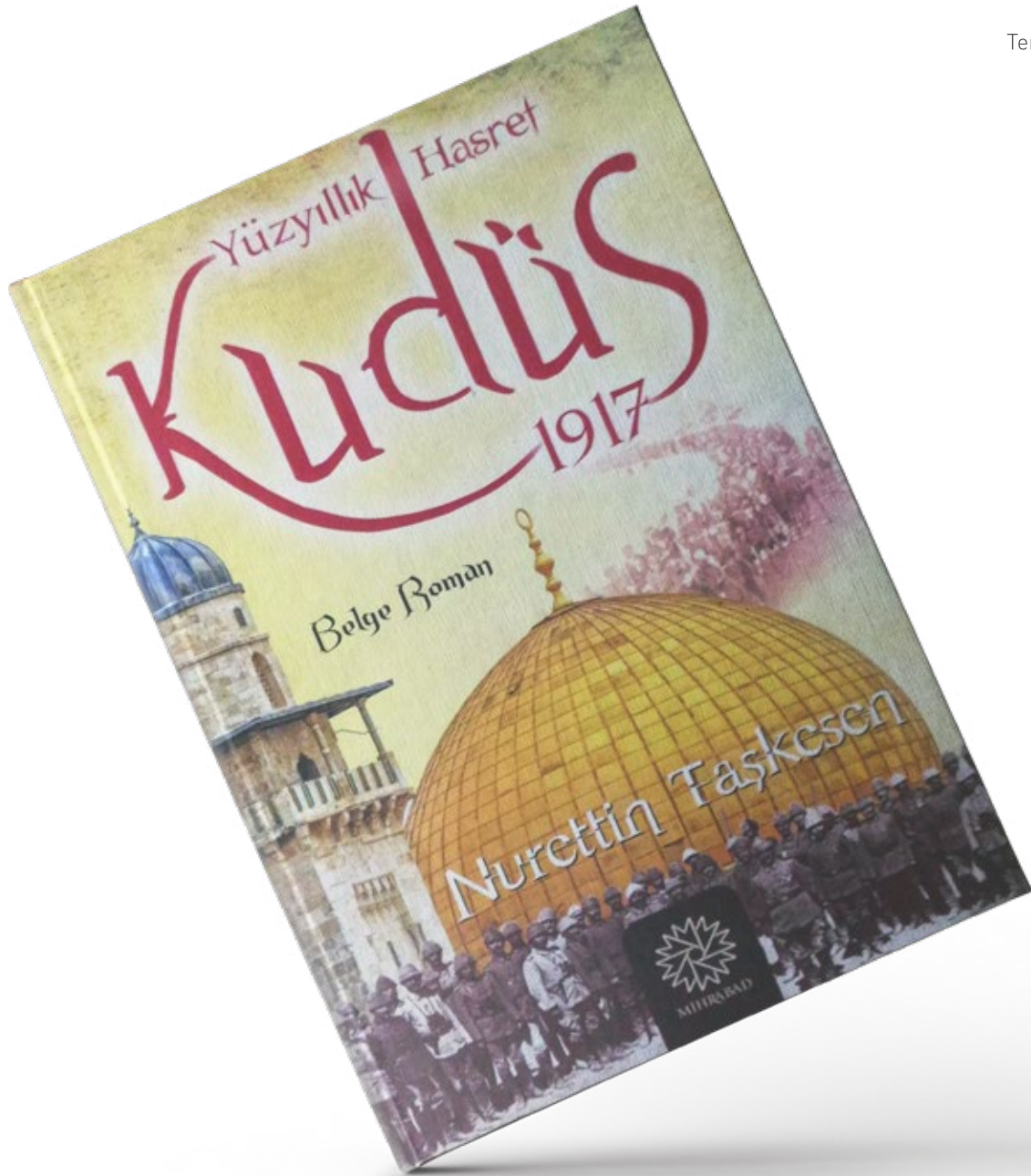
Önsözde belirtildiği üzere "Yüzyıllık Hasret Kudüs 1917" kitabı, savaşı idare eden kumandanların hatırat kitapları, Genelkurmay Atase Başkanlığı'nın Birinci Dünya Harbi'nde Türk Harbi kaynakları ve Sina Filistin

Cephesi'ndeki savaşların her anı incelenerek ve hatta yazarın Kudüs'te bizzat yaptığı gözlemlerle oluşturulmuş bir eser.

Tarihi olayların rahat bir şekilde anlaşılması, okurken takip edilebilmesi ve tarih bilgilerini soyutluktan çıkarmak adına Gazze Cephesi'ndeki ordumuzun alay müftülerinden olan Konyalı Hafız Bekir Sami roman kahramanı olarak seçilmiştir ve olaylar onun gözünden anlatılmıştır. Kitabın muhteva ettiği olaylar ise Kudüs'ün önemini ve İslam dünyasındaki yerini belirten önsözde şöyle anlatılmıştır: "Neden Kudüs 1917? Çünkü Kudüs ve Mescidi Aksa, Fahri Kâinat Efendimizin (s.a.v.) Mi'raca yükseldiği yerdir. Müslümanların ilk kiblesidir. Hazreti Ömer'in (r.a.) fethiyle, bütün Müslümanlara emanet edilen mukaddes belдемizdir. 100 yıl önce 'kaybolan mukaddes topraklar' elimizden nasıl çıktı, kimler kapalı kapılar ardında hangi anlaşmaları yaptı, hangi casusluk örgütleri bu savaşın sonucuna önemli etkide bulundu, hangi kumandanlar kahramanca savaştı, hangileri cephelerde bozguna sebep oldu? Bütün bu soruların cevabını Kudüs 1917 kitabında bulacaksınız. Gerçek tarihi olaylar içinde isimsiz kahramanların fedakârlıklarını ve Gazze-Kudüs-Filistin cephesinin akıl almaz sıkıntı ve zorluklarını öğrenecek ve kahraman ecdadımızı rahmetle

anacaksınız. Müttefikimiz olan Almanların Sina ve Filistin cephelerinde savaşan birlikleri ve kumandanlarının, ordumuza ne kadar faydalı olduğunu veya yaşanan mağlubiyetlerde nasıl bir rol oynadıklarını da yine bu kitapta okuyacaksınız." Ve yine yazar Nurettin Taşkesen "1918 yılı Filistin ve Suriye Cephesi savaşları, daha doğrusu büyük geri çekilme harekâtı üzerinde çok tartışmalar yapılmıştır. Kimilerinin kahraman dediği bazı kumandanlar, başkaları tarafından hain olarak ilan edilmiştir. Bu konular bu kitabın muhtevası dışındadır." diyerek kitabının neler içermediği konusuna da dikkat çekmiştir.

Eser tarihi bilgilerin bir akış içerisinde verilmesinin yanı sıra roman türünde olması sebebiyle okura merak uyandıran bir okuma deneyimi sunmaktadır. Kitabın sonunda yer alan, içeriği görsel olarak da destekleyen savaş haritaları, şehrin geçmişinden ve bugününden manzaralar ve olaylarda rol alan karakterlerin fotoğraflarına yer verilmiştir. Kitabın kapak fotoğrafında Kubbet-üs Sahra önünde Birinci Gazze Muharebesi'ni kazanan alayın fotoğrafının kullanılması ayrıca manidar olmuştur. Eserin okurlarına Filistin Cephesi haritası da kitabın en arkasında hediye olarak sunulmaktadır.

Kitabın giriş bölümünde Kudüs'ün işgali anlatılırken şu cümlelere yer verilmiştir: "Maalesef Gazze'de olduğu gibi Kudüs'te de ordumuz verilen emir doğrultusunda, bir gecede siperlerini boşaltarak geri çekildi. İngilizler çok çetin savunma bekledikleri Kudüs mevzilerinin terk edildiğini görünce, hayretler içinde sevinç çılgınlıkları attılar. Sevinç çılgılığı atan sadece İngilizler değildi elbette. Kudüs'te asırlarca Osmanlı'nın âdil ve hoşgörülü idaresinde yaşayan bütün Hristiyan ve Yahudiler de bayram yapıyorlardı. Londra, Paris, Roma, Vatikan'da çanlar çalıyor, Haçlı zihniyeti 1280 yıllık hasretini dindirmeye çalışıyordu. Ama işin en garip tarafı, askerleri bizimle aynı cephede savaşan, ölen, yaralanan, esir olan mütteliklerimiz Alman, Avusturya ve

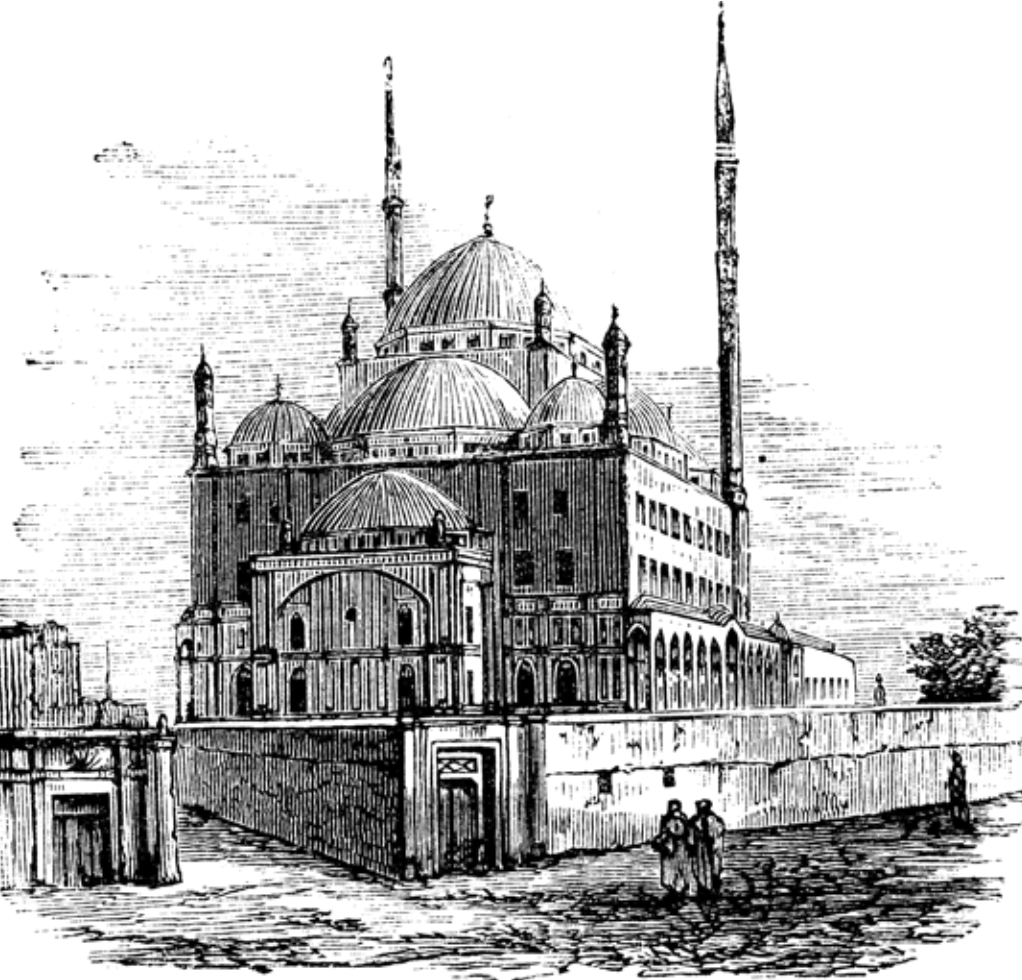
Macaristan'ın durumuydu. Bu ülkelerin başşehirleri Berlin, Viyana, Budapeşte de diğer Avrupa şehirleri gibi Kudüs'ün işgali için bayram yapıyordu. (!)" Yazar Kudüsü Şerifi "Haçlıların elinden şehri kurtarıncaya kadar hiç gülmeyen, çok az yiyip içen Sultan Selahaddin Eyyubi'nin İslam âlemine en büyük hediyesidir." diye tanımlar ve "Burada artık Türkler olmayacak" diyen General Allenby, Kudüs işgalini Hristiyan dünyasına 1918 senesi Noel armağanı olarak sunmuştu." diye ekler.

Yazar, eserinde okurlarına seslenerek "Neden okunmalı?" sorusunun yanıtı niteliğinde şu paragrafa yer vermiştir: "Kıymetli okuyucular! Dünyü bilmeyen bugünü değerlendiremez ve yarını inşa edemez. 2017 yılında

Kudüs'ü ve Filistin'i anlamak için, 1917'de meydana gelen olayların iç yüzünü bilmemiz gerekir. On binlerce vatan evladının şehit ve gazi olduğu, bir o kadarının da esir kamplarında yıllarca çile ve işkence çektiği o günleri bilmek veya unutmak vatansever insanlara asla yakışmaz."

Bu nedenledir ki gönlümüzde yara olan Kudüs kurtarılmalıdır ancak bu kurtuluş onu bilenler ve anlayanların elinden olacaktır. Bu da ancak okumakla mümkündür. Ecdadımızı ve geçmişimizi ele alan Nurettin Taşkesen ve eseri, geleceğimize ışık tutma vazifesini edinmiştir. Bizler de okuyarak garip şehir, Selahaddin Eyyubi'nin hediyesi, emanetimiz Kudüs'ü hürriyetine kavuşturma vazifesine namzet bireyler olma bilincini edinebiliriz.

Yetim Minareler Diyarı

Balkanlardaydık geçenlerde , bal ile kanın karıştığı topraklarda. Yüce dağların eteklerinde kurulmuş Üsküp'ü, Prizreni, Ohridi, Kalkandelen'i gezip gördük. Silüetini mahzun minarelerin süslediği bu yetim beldelerin sokaklarını arşınladık, maziye dair bir iz, bir ses bulmak için. Tahmin ettiğimden fazlasını buldum diyebilirim. Dağlara dikilmiş metal haçların gölgesinde kalmış olsa da bize ait çok şey var bu topraklarda. Bunca felaketin yaşandığı bu diyarda ezan sesini duymak bile bir mucize gibiydi ilkin. Fakat daha sonra her köşede yükselen minareler, hanlar, hamamlar, medreseler ve güler yüzlü müminlerin sıcaklığı gösterdi ki, aslında bizler vatanımızdan çok da uzaklarda değiliz. Her yönüyle Anadolu kokan bu memleketlerin başına her ne gelmiş olursa olsun, geçmişte vurulmuş silinmez bir mühür her zaman için bizlere bu diyarın kime ait olduğunu hatırlatacak bir nişaneymiş meğer. Mesele bunu görebilmekte, bunu anlayabilmekteymiş sadece.

Dedim ya, Balkanlar yetim vatanımız. Üsküp müslümanlığından koparılmamak için direnedursun, ehl-i salib her köşeye bir kilise inşa etmek, sözde şanlı mazilerini ihya maksatlı zevksiz heykeller dikmek suretiyle alenen bu güzel beldenin dinine savaş açmış. Osmanlı bakiyesi her beldede olduğu gibi buradada müslümanlar yetim, mazlum, mahzun. Şehrin hemen her ye-

rinden görülen devasa bir haçın gölgesinde yaşamak hangi hamiyetli mümine ağır gelmez? Çamlıcada devasa bir haç düşünün, öyle bir şey işte. Ama herşeye rağmen direnen bir Arnavut inadı var oldukça, bu şehrin asli hüvviyetine, ve hürriyetine dair hep umutvar olacağım. Sırası gelmişken, Makedonyadaki müslümanların çoğunluğu Arnavut, biraz Türk ve Makedon müslüman da var. Balkan felaketleriyle müslüman ahalinin ekseriyeti hicret edince Müslümanlar azınlık kalmış burada. Hoş, çoğunluk olduğumuz yerlerde de rahat değiliz ya, neyse.

Üsküp gezimizi Vardar kenarında söylediğimiz balkan türküleriyle sonlandırıp Kosovaya yollandık ertesi sabah. Aşdık yüce Şar dağlarını, hâk-i pâ-yine vasil olmak için şehid Sultan Murad Han'ın. Kosova meydan muharebesinin cereyan ettiği bu ovada, muharebenin muzaffer kumandanı Murad Han'ın şehid edildiği ve şuan iç organlarının me-

dfun olduğu türbe ve çevresini ziyaret ettik. Ehl-i salibe unutamayacakları bir sille vuran bu aziz Sultan en yüce temennisine nail olmuş, bu meydanda şehadete kavuşmuş, ne mutlu ona. Ardından gerdanlığın bir diğer incisi Prizren'e geldik. Savaşın acı hatıralarının halen zihinlerde taze olduğu bu memlekette hem sevindik, hem üzüldük. Sevindik çünkü burada bir hristiyan hakimiyeti resmi olarak söz konusu değildi, fakat yılların getirdiği cehalet ve gaflet pekçok şeyi unutturmuştu buradaki kardeşlerimize. Başımızı ne yöne çevirsek mızrak mızrak minareler, miğfer miğfer kubbe-ler gördük burada, ve yine maalesef manevi harabeler dağıldı yüreğimizi, gözlerimizi. Ama yinede camileri dolduran mübtesim çehreli müminleri gördükçe âtiye olan inancımız pekişti, umut pınarlarımız tazelandı, tıpkı Balkanların şırl şırl akan billur suları gibi. Bu ziyaretin en acı anlarını maalesef Arnavutluk'ta yaşadık. Komünist yıkımın eskiye dair çok az şey bıraktığı Tiran tadı kaç-

mış bir şehirdi benim için. Geniş cadeler, ruhsuz binalar ve minarelerden arındırılmış bir şehir silueti. Fakat yine de o meşum devrin kara bulutlarının dağılması, rasgeldiğimiz heyecanlı ve gayretkar kardeşlerimiz bu topraklara dair umudumuzu yeşertti, içimizi kaplayan ye'si dağıttı.

Uzatmayacağım, zira buraların güzelliğini anlatmaya kelimeler kifayetsiz kalır. Ancak hisler konuşur bu diyarla alakalı. Ben de bir şair değilim. Diyeceğim o ki, orada bir köy var, uzakta da değil. Oraya gitmeli, oraları görmeli, ama bir turist edasıyla değil, bir Fatih, bir Sultan Murad gayesiyle Balkanlara yürümeli. Ezanların son sadâsı da kilise çanlarında boğulmasın diye gitmeli, Üsküp'ün çeşmeleri şırl şırl devam etisin aksın, şadırvanlarda ak sakallı pirler abdest alsın diye gitmeli, zira yaşlı gözler bizlere gelin diyor, geri dönün. Zira bal ile kanın karıştığı bu diyar adalete susuz bırakılmış...

İslam Dininin Yayıldığı İlk Yüzyıllarda Kazakistan

Kazakistan Orta Asya'nın geniş bozkırları ile eski Türk anayurdu Altay dağlarına kadar uzanan alanı içine alan Türk Cumhuriyetidir. Günümüzde Kuzeyde Rusya Federasyonu, doğuda Çin Halk Cumhuriyeti, Güneyde Özbekistan ve Kırgızistan, batıda Hazar denizi ve güneybatıdan Türkmenistan ile çevrilmiştir.

Kazakistan toprakları tarih boyunca çeşitli kabile ve kavimlerin geçit yerini teşkil eder. İslam öncesi Sakalar, Hunlar ve Gök Türkler gibi kavimlerin yaşadığı bu yer X. yüzyıldan itibaren ilk Türk İslam Devleti Karahanlıların memleket kurduğu yerdir. Kazakistan'a İslam dini ilk VIII asrın başında yayılmaya başladı. Şaşı fetheden Kuteybe b. Müslim günümüzdeki Güney Kazakistan bölgesindeki Sayram ilçesinin, eski adı İsficab'ı 714 (89) yılında fethetti.¹ İsficabtan sonra sıkça adı geçmekte olan Taraz şehrinin çevresine Müslümanların yaklaşması Atlah savaşında olmuştur. 751 yılındaki Arap askeri Karluk müttefikleriyle Çinlilere Taraza yakınlarında Talas nehrinin kıyısında gerçekleşen savaşta mağlubiyete uğrattı. Bu vakadan sonra Talas ve Çu neh-

rinin etrafına yerleşen Taraz Türkistan Müslümanların kuzeyindeki sınır bölgesi olarak rol oynamaya başladı.

Karahanlılardan önce Samaniler devrinde Kazakistan'a bağlı Farab, Sütkend, Sabran, Farunket, Kulan, Mirki ve Neviket gibi şehirlerin yönetimi ve halkının Müslüman olduğu belirtilir. İsficab bölgesi Taraz ile Oğuzlarla sınır, günümüzdeki Türkistan şehrine yakın Savran (Sabran) şehirleri arasındaki geniş bölgenin idari merkezi olmuştur. İsficab'a bağlı 51 şehir ve kentlerin olduğu söylenir.²

İslam tarihi boyunca Güney Kazakistan bölgesi, Samaniler, Karahanlılar, Oğuz ve Kıpçak kavimleri, Harizmşahlarla Selçuklular devleti yönetiminde olmuştur. Kazakistan'ın batı, kuzey ve doğu kısımları Altın Ordu hanı Özbek Han (1281-1341) döneminde tamamen İslam dinin kabul etmişti.

İslam dininin yayıldığı bu asırlarda bir süre ilim adamları yetişmiş. Dini, ticari, kültür ve sosyal açıdan çok zengin konuma sahip Samaniler ve Karahanlılar döneminde Güney Kazakistan'dan Doğunun meşhur

bilgini Ebu-Nasır el-Farabi (870-950) yetiştirdi. Farabi Farab kentine tabii Vessic kasabasında doğdu. Kazakistan'ın eski Diyanet İşleri Başkanı Prof.Dr.Absattar Derbissali Farab'tan otuzdan çok Farabi künyesini taşıyan ulemanın çıktığını tespit etmiştir.³ Karahanlılar döneminde Yusuf Has Hacibin "Kutadgu Bilig", Kaşgarlı Mahmud'un "Divan-ı Lugat at-Türk" eserleri yazıldı. Ebu Sa'd es-Samani "Kitabu'l-Ensab" eserinde İslam dininin ilk yayıldığı zamanlarda Güney Kazakistan'ın şehir ve kasabalarından çıkan Ebü Nasr el-Usbanikası, Ebü Ali el-Hüseyn el-Usbanikası, Ebül-Hasan el-Üsbanikası, Ebü Ali İsfidcabi, Ebü Zekeriye al-Barabi, Yakup el-Cendi, Ebü Nasr el-Cendi, Ebül Hasan Şaugari, Ebü Muhammed Şaugari vs. soy isimlerini kasaba ve kentlerden alan fikh, hadis, tefsir, kelim, edebiyat ve başka alanlardaki ulemalardan bahsediyor.⁴

Selçuklular Devletinin kuran Selçuk'un mezarı da memleketimizin Kızılorda eyaletinde harabeleri günümüze ulaşan Cend şehrine olmuş. Sultan Alp-Arslan han (1065-1066) yılında Üst-Yürt ve Mangışlaka yaptığı seferinden dönerken yolda Cent şehrindeki büyük dedesi

1 El-Belazuri. Fütühu'l-Buldan. Çev.Mustafa Fayda. Ankara,2002, KB Yayınları.614-s.

2 Tülay Yürekli, *Samaniler*, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih (Genel Türk Tarihi) Anabilim Dalı, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Ankara, 2002, s.46.

3 <http://e-history.kz/kz/publications/view/545>.

4 Abu Saad as-Samani, İstoriya Kazahstana v arabskih istoçnikah. İzvleçeniye iz soçineniy XII-XVI vekov, Almatı, 2006, Dayk-Press, s.35-50.

Selçuk bin Dukak'ın kabirini ziyaret ettiği söyleniyor.⁵ Harizmşahlar döneminde Centten bir süre İslam ulemalarının çıktığı yazılıyor. Ahmet ibn Fadıl Ebü Nasr el-Cendi'nin fıkıh ve hadis alimi olan Muhammed b.İbrahim el-Kelabazın (ö.380/990) talebesi olup yüksek seviyeli alim olduğu yazılıyor. Ondan başka kadı ve şair Yakub b. Şirin el-Cendinin de Cent'te dünyaya gelen alim olduğu zikrediliyor.⁶ Cent'te Harizmşahlar döneminde dünyaya gelen tasavvuf

ulemalarından biri Ebu Abdillah Müeyyidüddin b.Mahmud b.Said el-Cendidir (ö.691/1292). Onun kalemine mensup 'Nefhat'ür-ruh ve tuhfetü'l-fütüh" eseri mevcut.⁷ Cent'ten ayrılmış Muhyiddin İbnü'l-Arabî'nin halifesi Sadreddin Konevî'nin sohbetlerine katılır ve kendisine on yıl hizmet eder. İbnü'l-Arabî'nin "Mevâkıu'n-nücüm"nu ve Fusûsü'l-hikem"ini ilk defa o şerhetmiş. Kazakistan'ın eski Dışişleri Bakanı Prof.Dr.Absattar Derbisali Centten yirmiyeye yakın fıkıh,

hadis, tefsir, dil ve başka alanlarda ulemanın çıktığını, onların eserleri hakkında bilgileri aktarıyor.

Hülasa olarak Kazakistan'ın Türk-İslam tarihinde yer alan olaylarda önemli yer aldığını görüyoruz. Kazakistan'ı anayurt edinen kabile ve kavimlerin sadece İslam dünyasındaki büyük olaylara değil, dünyadaki gerçekleşen diğer büyük olaylara da neden olduğuna tarih şehitlik ediyor.

5 Faruk Sümer, Oğuzlar (Türkmenler), İstanbul, 1999, s.123.

6 Abu Saad as-Samani, İstoriya Kazahstana v arabskih istoçnikah. İzvleçeniye iz soçineniy XII-XVI vekov, Almatı, 2006, Dayk-Press, s.40.

7 Süleyman Uludağ, Cendi, DİA, 1993, c.VIII, s.361,362, Prof.Dr.Absattar Derbisali, Ortaçağ Cend şehri ve Cendli ulameler, 'İslami araştırmalar ve arap filolojisi'konferans makaleleri, Almatı, Nur-Mubarak Mısır İslam medeniyeti üniversitesi, 2015.

Medresetü'l Etıbbâ: Edirne Sultan II. Bayezid Dârüşşifası

Bir şehre ruh veren, o şehrin sakinleri kadar o şehrin dokusuna ve ruhuna sinmiş olan mekânlarıdır. Şifahaneler, geçmişimizde karşılıksız hizmetin bir şefkat abidesi ve hastaların, kimsesizlerin, gariplerin, yolcuların ve muhtaçların dertlerine derman aradıkları mekânlardır.

Dârüşşifa, müziğin ve su sesinin tedavide bulunduğu mekânlar. Bu buluşma Arda, Tunca ve Meriç Nehirlerinin birleştiği şehirler sultanı Edirne'de yaşanır. Sular ve köprüler şehri Edirne'de. Sultan II. Bayezid Külliyesi, dönemin en önemli sağlık, sosyal, eğitim ve dini kurumlarından biriydi. Cami hastane, tıp medresesi, tâbhane (misafirhane), hamam, köprü ve imaret, değirmen, sıbyan mektebi, mehterhâne, muvakkithâne gibi çok fazla birimden oluşan külliye, çok amaçlı yapısıyla aynı zamanda dönemin sosyal devlet anlayışını yansıtır.

Bu külliyenin temeli 1484 yılında bizzat Sultan II. Bayezid tarafından atılmış, 4 yılda tamamlanarak 1488 yılında görkemli bir törenle açılmıştır. Çok kubbeli grafiksel yapısıyla dikkat çeken bu binalar topluluğunun mimarı Hayreddin kabul edilmekle birlikte bazı araştırmacılar mimarın Yakub Şah b. Sultan Şah olduğunu ileri sürmektedir.

Dârüşşifada Musiki ile Tedavi

Bu hastanenin en önemli özelliği dönemin tıp bilgilerinin yanı

sıra tedavide kullanılan yöntemlerdir. Musiki, su sesiyle ve güzel koku ile tedavi bu hastanenin en önemli özellikleri arasındadır. Bu hastanede, musikinin ve su sesinin huzur verici tınıları taş duvarlarda yankılanarak şifaya dönüşür. İbni Sina'dan Farabi'ye; Selçuklulardan Osmanlılara uzanan köklü bir müzik terapi anlayışı, fiziksel ve ruhsal hastalıkların tedavisinde başarı ile uygulanır. 10 kişiden oluşan hanende ve sazende topluluğu haftanın 3 günü müzik sahnesinde yerini alır, her hastalığa göre ayrı çalıp söylerlerdi. Örneğin havale ve felç rahatsızlıklarında Rast, sinirli kişilere Irak, baş ağrısı için Rehavi, kalp hastalıkları için Çargâh (Zengüle), zihni açıp zekâyı arttırmak için ise İsfahan makamı çalınırdı.

Evliya Çelebi Seyahatnâme'sinde bu konuda şunları yazmaktadır. "Ama bu hakir Evliya bir şey gördüm: Merhum ve mağfur Bayezid Veli (Allah rahmet eylesin) hazretleri vakıfnâmesinde hastalara devâ, dertlilere şifâ, divanelerin ruhuna gıdâ ve def'i seva olmak üzere, on adet hânende (şarkı okuyan) ve sâzende (saz çalan) gulâm (genç erkek), tâyin etmiş ki, üçü hânende, biri nâyzen, biri kemancı, musikarcı, biri santurcu, biri çengî, biri çeng santurcu, biri udcu olup haftada üç kere gelerek hastalara ve delilere musiki faslı ederler. Allah'ın emriyle nicesi saz sesinden hoşlanır ve rahat ederler. Doğrusu musuki ilminde nevâ, rast, dügâh, segâh, çargâh, suzınak makamları onlara mahsus-tur. Ama zengüle makamı ile bu-

selik makamında rast karar kılsa, insana hayat verir. Bütün saz ve makamlarda ruha gıda vardır.

Evliya Çelebi, Edirne Dârüşşifası'nı anlatırken güzel kokuların da hasta ruhlar üzerinde ki olumlu etkisinden şöyle söz ediyor: "Bahar mevsiminde çiçek kısmından sim ve zerrin, deve boynu, müşk-i Rûmî, yâsemin, gülnesrin, şebboy, karanfil, reyhan, lâle, sümbül gibi çiçekleri hastalara verip güzel kokularıyla hastaları iyi ederler."

Külliye'nin medresesi, dönemin en önemli tıp okullarından biriydi ve hastaneye hekim yetiştirirdi. Önem rütbesi açısından Osmanlı'nın üst derecesi sayılan altmışlık medreseler arasında yer alırdı. Müderris adı verilen hocası ve yardımcısının yanında kütüphane görevlisi ve 18 öğrencisi vardı. Hocasına günde 60, öğrencilerine ise 2 akçe ödenirdi. Tıp medresesinde eğitim gören öğrenciler aynı zamanda dârüşşifada usta çırak ilişkisiyle eğitimlerini tamamlarlardı.¹

1652 yılında geldiği Edirne'de Evliya Çelebinin, "Orada bir dârüşşifa vardır ki, dil ile tarif edilmez, kalemler ile yazılmaz. Fakat denizden bir damla gibi olsa da, bazı özelliklerini yazalım." diye bahsettiği Mesredetü'l Etıbbâ, Edirne Sultan II. Bayezid Dârüşşifası 400 yıl boyunca aralıksız olarak hastalara şifa dağıtır.

Tıp Medresesi'nin Kütüphanesi

Tıp medresesi kütüphanesinin

de bulunan el yazması tıp kitaplarının korunmasına ve güvenliğine de önem verildiğini vakfiyedeki ifadelerden anlıyoruz. Vakfiyede medresenin kütüphanesinde görev yapacak günümüzdeki kütüphane görevlisinin karşılığı olan hâfız-ı kütüb için,

Vâkıf şöyle şart etti:

“İnanılır, güvenilir, bilgili ve iyi huylu, medreseye vakfedilmiş kitapları iyi koruyacak, dışarıya vermeyecek, günde 2 akçe alacak, her yıl kitapların sayımını yapacak, kaybolan kitapları ödeyecektir.”² Dedikten sonra şöyle devam etmektedir:

“Medresede kalan talebeye, gerektiğinde şahitler önünde kitabın cilt ve sayfa sayısını sayıp, kayıtlarını ve cildinin süslemesini deftere yazıp, şahitlerin adlarını deftere kaydede ki, sonra kitabı aldığı vakit tartışma yapılmaya ve kitaplar değiştirilmeye ve bundan koruna, kitaplar medrese dışına verilme-ye, ihtiyacı olan gelip orada göre.”² Vakfiyede gördüğümüz bu koşullar bize, medresede ki uygulamaların ciddiyetini göstermektedir. Medrese kütüphanesinde bulunan kitapların bazıları; Kânun (İbn Sinâ'nın eseri), Minhâcü'l-Beyân, Müfredât-ı İbn-i Baytar, Şerh-i Aylâki,

Kitab-ı Âdab el-Tıb. Bu medresede okutulan ve birçoğu Sultan II. Bayezid tarafından bizzat bağışlanan tıp kitapları günümüze kadar ulaşmıştır. Dönemin hekimliğini anlatan 37 adet kitap şu an Selimiye El Yazması Eserler Kütüphanesi'nde koruma altındadır.

Medresenin personel kadrosu:

Bir müderris (ders veren hoca), bir muîd (müderris yardımcısı), bir hafız-ı kütüb (kütüphane görevlisi), iki aşçı, bir gassal(cenaze yıkayıcı), bir vekilharç (satın alma memuru), bir kilerdar (ambar memuru), dört hizmerkâr (hasta bakıcı), bir bevvâb (kapıcı), 5 ferrâş (yatakları düzenleyen hizmetli), 18 talebeden oluşmaktadır.

Dârü'sşifâ'da hekimlik ve başhekimlik yapmış hekimler:

Şifai: Edirneli şair hekimlerden olup asıl adı “Abdülbaki”dir. Edirne’de yetişmiş, sonra Arabistan ve Ortadoğu’da uzun gezilere çıkmış; gittiği yerlerin bilginlerinden ders almıştır. Aynı zamanda usta bir “mühür kazıcı”dır.

Sani'i: Edirneli attar Ahmed Efendi'nin oğludur. Düzenli bir eğitim görmüş, tıp ilmini de öğrenip

bu alanda üne ulaşmıştır. Devlet hizmetine girmeyip, İstanbul’da Sarıraçhane başında bir eczane açarak serbest çalışmıştır.

Nasuhi: XVI. Yüzyılın ilk yarısında yetişmiş Edirneli bir şair ve hekimdir. Edirne’de bir dükkân açıp attarlık ve hekimlik yapmıştır. Kendisi zarif, şen ve nüktedar olduğu için dükkânı daima seçkin kişilerin uğradığı bir yer olmuştur.

Lari Abdülhamid Çelebi: Fatih Sultan Mehmet ve Sultan II. Bayezid’in özel hekimliğini yapmıştır. Asıl Horasanlı olup, “Lari-i Acemi” adıyla tanınır.

Fani (attar): Edirneli olup şair ve hekimdir. Fari’si’nin tıbbi bir risalesini dilimize çevirmiştir.

Ahmed Bin Hüseyin “Kahvecizade”: Kitabesindeki yazıdan “Ahmed Bin Elhac Hüseyin Bin Ali El Edirneli El’Arif Kahvecizade” Edirneli olfugu anlaşılmaktadır. Tıbbi deneyimlerini içeren, beş bölümlük “Ceridetül Etibba ve Feridetül Etibba” adlı Türkçe bir eseri vardır.

Ahi Çelebi: Asıl adı “ Muhammed ibni Kemal” dir. Tebrizli Kemaleddin’in oğludur. Sultan II. Bayezid ve I. Selim dönemlerinde “Tabib-i Sultanî” yani padişahların özel hekimi olmuştur. Kanuni Sultan Süleyman devrinde de bir süre görev yapmış ve bu arada Edirne Dârü'sşifası’na başhekim olmuştur.

Küllîye’nin cami hariç diğer bölümleri Vakıflar Genel Müdürlüğü tarafından 1984 yılında Trakya Üniversitesi’ne devredilmiştir. 1997 yılında Trakya Üniversitesi bünyesinde Sağlık Müzesine dönüştürülmüştür. Geçmişten günümüze hatıra kalan mekânlar sahiplerini kaybetse de bir zamanlar yaşadıkları ruhu muhataplarına telkin eder, onları bir zaman yolculuğuna doğru sürüklerler.

¹ Şehsuvaroğlu B.N., “Edirne II. Bayezid Darü'sşifası” Edirne’nin 600. Fetih Yılı Armağan Kitabı, Türk Tarih Kurumu Basımevi, Ankara, 1965, s.259.

² Gökbilgin, M.T., Edirne ve Paşa Livası Vakfiyeler Bölümü, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları No:508, İstanbul, 1952, s.94.

³ Kılıç A., Anadolu Selçuklu Ve Osmanlı Şefkat Abideleri Şifahaneler, Bilnet Matbacılık/MEBKAM-Meram Belediyesi, İstanbul, 2015.

Hasan el-Turabî'nin Siyasal düşüncesinde Şura ve Demokrasi: Temel Özellikler ve Farklılıklar

Bu kısa seyahatte, Hasan el-Turabî'nin Demokrasi ve Şura konusundaki siyasal düşüncelerini kısaca anlatmaya çalışacağız.

Hasan el-Turabî'nin, Hartum Üniversitesi Hukuk fakültesinden mezun olduktan sonra, yine Oxford Üniversitesi'nde hukuk alanında yüksek lisans yapmak adına İngiltere'ye taşındığını ve böylece Batı uygarlığının geniş bir bilgi birikimini yarattığını hatırlatmalıyız. Bu sayede, Hasan el-Turabî, neredeyse farklı olan iki demokrasi biçimine tanıklık oldu: İngiliz ve Fransız demokrasi modelleri.

Hasan el-Turabî, Mısırlı medya figürü Ahmed Mansour ile El Cezire kanalında yapılan röportaj sırasında: "Fransa'daki doktora çalışmamın arkasındaki amaç, İngiliz sistemi dışında yeni bir kültür hakkında bilgi edinmek ve din ile siyasetin çatışmasına daha yakından bakmaktır". Doktora tezinin yalnızca Avrupa'daki siyasi sistemleri incelemek için "bir kağıt" olduğunu söyledi. Ayrıca, Turabî'nin

dini eğitimini çocukluktan aldığını ve Kuran'ı çeşitli yönleriyle ve okumalarıyla ezberlediğini ve farklı felsefe ve fıkıh kitaplarını okuduğunu hatırlatmak gerekmektedir. Dr. el-Turabî'nin demokrasi ve Şura arasında karşılaştırmalı bir çalışma yapmasını sağlayan Batı demokrasisi ve İslami Şura hakkında geniş bilgiye sahip olduğunu göstermek adına bunu dile getirmek gerekir.

Hartum'daki Siyasi ve Stratejik Araştırmalar Enstitüsünde sunulan bir bilimsel makalede, Sudan Anayasası'nın Eylül 1984'te Sudan Halk Meclisi'ne getirilmesiyle, taslak değişikliğinin başlangıcında Turabî, Şura ve Batılı demokrasi arasındaki farklılıkları özetledi.

el-Turabî, Şura'ya tüm yazılarında ve hatta görüşmelerinde muazzam önem verdi ve yazılarında da belirttiği gibi, Şura sistemi, uygulamalarında ruh ve ahlaka sahip olmayan Batı demokrasisine kıyasla daha kapsamlı olduğunu söyledi.

İlk olarak el-Turabî, din ve devlet arasındaki ilişkiyi ve Batı-

nın dini devletten ayırmaya çalışması, yöneticileri hesap verebilir olmaktan çıkartan kutsallığı kazanmamaları için nasıl çabaladığını ve onların istediklerini güçlü kılmalarını ya da bunu yapmalarını sağlayan yasaları yürürlüğe koymalarına izin vermemek için anlatmıştır. Bu nedenle Batı, dinin devletten ayrılmasının bu meseleyi engellemenin yegâne yol olarak benimsemiştir.

Turabî, demokrasi söz konusu olduğunda, ilk akla gelen Batı demokrasisi olduğunu ifade etti. Böylece İslam siyasi literatüründe muadili, Şura sistemi olduğu zaman hiçbir zaman karışıklık ortaya çıkmaz.

Din bir hayat sistemi denildiğinde, el-Turabî: dini değerlerin belirli bir gruba ya da bireye bırakılmaması ancak birey, toplum ve kurumlar tarafından tüm meselelerde uygulanması gerektiğine vurgu yapmıştır.

Turabî'nin üzerinde durduğu üçüncü husus, egemenlik meselesi olan demokrasi ve şura sistemi arasındaki ilişkiyi tanımlamada da çok isabetlidir.

"Batı demokrasisinin egemenliği halkın anayasal teorisine dayanıyor" diye ekliyor Turabî; Turabî, halkın sesi doğrudan değil, kendilerini temsil eden vekiller vasıtasıyla çoğunluğun azınlığı hâkimiyeti altına aldığından bu Anayasal sistemin adaletsizlik yarattığına işaret ederek bireylerin inançlarıyla örtüşmediğini ve yansıtmadığını belirtti. Hâlbuki Şura sisteminin meşrutiyet kaynağı, çoğunluğun sesi değil, Şariat ve İcmaa'nın (fikir birliği) sistemini en güzel bir şekilde yansıtmaktadır.

Dördüncü önemli husus; tartışmalı bir konudur ve uygun etik tanımını mevcut siyasette tanımlamak zordur. Turabî: Batı demokrasisi için şunları söylüyor:

"Politik tutkunun cazibesi ve ahlaki kısıtlamaların yok denince kadar azlığını net olarak görebiliyoruz." Bu sistemde "öz gözlem veya vicdan", el-Turabî'nin sözleriyle: yasalar tarafından kontrol edilemez konulardır. İslam demokrasisi veya Şura sistemine gelince: "Dinden ayrı değildir ve bu nedenle Niyetleri, amalleri, sırları izleyen ve işiten Allah'tır". Halkın kontrolü ve hesap verme sorumluluğuna ilaveten, İlahi Gözetim de vardır. Bu nedenle, İslam demokrasisinde veya Şura sisteminde, İlahi Gözetim "ahlaki sorumluluk" halkın kontrolü ile birleştirilir ve bu daha kapsamlı ve güvenilirdir.

Beşinci fark ise, Batılı demokrasi'nin karşılaştığı zorluklardan

birini oluşturuyor; bazı azınlıkların görüşü çoğunluğun görüşü güçlü olmasından dolayı kaybolmaktadır, bunun neticesinde siyasi istikrarsızlık ve toplumlar arasında uyumsuzluklar baş göstermektedir. "Şura demokrasisi Batı demokrasisinden farkı ise, inananların birliğini sağlamak için çağrıda bulunulmasıdır" . el-Turabî'ye göre, Şura sistemi ve onun neticesi olarak İcmaa'da karşılıklı rıza esastır. Bunun tersi de Demokrasi'de bir tarafın zaferi diğer tarafın kaybı bölünmeyi getirir. Çünkü Turabî'ye göre İslam demokrasisi İcmaa'yı "fikir birliğini" benimseyip sistemini bunun üzerine kurmuştur; Batı demokrasisi ise "üstünlük" üzerine kuruludur.

Terakkiyi Sorgulamak: Elmalı'nın "Müslümanlık Mâni'i Terakki Değil, Zâmin-i Terakidir" Makalesi Üzerine Bir Değerlendirme*

Modernleşme dönemindeki Müslüman düşünürlerin hemen hepsini "modernist" ve "pejoratif" olarak yaftalayıp onların bütün yapıp etmelerinin "modernitenin önermelerini, fikirlerini İslam'a giydirmek" olarak değerlendiren yaklaşımın Türkiye'de giderek yaygınlaşan etkisinden olacak, Elmalı'nın bu makalesinin başlığına bakılınca hemen özür dileyen ve modernitenin değerlerini basit bir "bizde de var" kompleksiyle meşrulaştıran bir eser olduğu zannedilebilir. Ancak hakikat hiç de öyle değil. Biz bu kısa değerlendirmede bir taraftan Elmalı'nın makalesinin önemli noktalarına değinirken diğer taraftan mâlesef giderek yaygınlaşan mezkur yaklaşımın neden ilmi anlamda yanlış; düşünsel ve toplumsal anlamda Müslümanlar için zararlı olduğunu göstermeye çalışacağız.

Elmalı, her şeyden önce terakki kavramı üzerinde durulması, sorunsallaştırılması gerektiğini söyler ve özetle şunu belirtir: mutlak bir tarakki fikri ve ideal bir tarakki şekli yoktur. Terak-

ki fikri fertlerin ve toplumların durduğu ve varmak istediği yere bağlı olarak değişir. Bize göre terakki "faziletlere ve güzelliklere ulaşmayladır" diyen Elmalı, dini terakkiye mani olarak görenlerin terakkiden asıl anladıklarının şehvetlere rahat ulaşma olduğunu belirtir. Bu yaklaşımın aynı zamanda son derece bireyci olduğunu belirten Elmalı, bunun sonucunun bireyin mutluluğu ve zevkleri için toplumun sâdetinin feda edilmesi olduğunu söyler. Dolayısıyla birey ve toplumun terakkisi için asıl olan faziletleri yaymak ve güzelliklere ulaşmayı kolay kılmaktır ki bunu da en mükemmel bir şekilde İslam yapar.

Elmalı'ya göre İslam'ın bunu sağlamasındaki başarısı, kaynağının İlahi olması, tek tek fertlerin kalbine yerleştirdiği iman(akide) ve sağladığı ahiret tasavvuruyladır. Temelinde marifetullah, peygamberliğin tasdik ve ahiret inancı bulunan İslam'a derin bir şekilde inanmak, ferde ruhi bir kudret bahşeder. İman bu kudreti bahşederken Müslüman, beden ve mal ibadetleriyle bu kuvveti ve şuu-

ru sürekli diri tutar. Bu iki esas birleştikten sonra İslam'da asıl onu diğer dinlerden ve düşüncelerden farklı kılan özellik gelir: Akla ve ilme hissiyattan daha fazla önem veren bir din olan İslam'da kesb-i ilme ve marifetullahla sürekli bir şekilde teşvik vardır. Bu şekilde iman, ibadet ve ilmin (marifetin) birleştirilmesiyle İslam ferde büyük ruhi kuvvetler bahşeder. İslam'ın bahşettiği bu kudretlerin çok olduğunu ve kendisinin sadece birini zikreceğini belirten Elmalı, tevekkülün (ifâ-yı vazifede Allah'a itimad ve istinad etmek) insanın iradesini daha güçlü kılıp onu diğer kullara ve tabiata kulluktan kurtardığını; böylece insan haysiyetini koruduğunu ortaya koyar. Bu insan kibir sahibi olmadığı gibi aciz ve güçsüz de değildir, mağrur olmadığı gibi zilleti ve zulmü de asla kabul etmez.

Peki sadece kendine güvenip bir İlahı itimat etmeyen insan daha güçlü olmayacak mıdır? Elmalı'ya göre olmaz; çünkü bu insanda zaten vazife ve fedakarlık bilinci olmaz. Bu anlamda hürriyet, vazife ve sorumluluk arasındaki ilişki Said Halim Pa-

* Elmalı M. Hamdi Yazır, Meşrutiyetten Cumhuriyete Makaleler. Hazırlayan A. Cüneyt Köksal, Murat Kaya. Klasik Yayınları, s. 261-282

şâ'da olduğu gibi Elmalılı'da da birbirine bağlı ve tamamlayıcı kavramlardır. İki düşünürü göre de gerçek anlamda hürriyet sadece gereği gibi yerine getirilen sorumluluklar ve hakikatiyle ifa edilen vazifeler varsa anlamlı ve güzel olur. Bütün bunları sağlaması açısından tevekkül imanının bahşettiği önemli nimetlerdendir. Ancak bunun yanında tevekkülle "ittikâl"ın ayrıştırılması gerekir: biri Hak Teala'nın övdüğü ve beşeriyet için faydalıyken diğeri zillet ve meskenet getiren zararlı bir şey olduğu için Kuran ve sünnet tarafından kerih görülmüştür. Tevekkül başta acılı, zor günler olmak üzere her zaman fert için bir güç ve dayanak noktası olması itibariyle hayati öneme haizken ittikal tembellik ve Allah'ın muradını anlamamak, aldanmaktır. Bu açıdan ittikal hem fert hem de cemiyet açısından zararlıdır. İşte, ittikale değil tevekküle, zillete değil izzete, tembelliğe değil çalışmaya, cehalete değil ilme ve bencilliğe değil fedakarlığa yönelmeyi iman-ibadet ve ilimle mümkün kılan İslam'ı kabul etmiş fertler, toplum içinde bireysel zevklerinin peşinde koşmak yerine fedakarca, vazife bilinciyle iş yaparlar. Böylece iman ve ahiret tasavvuru bireyin saadetini temin ederken fedakarlık ve vazife bilinci toplumsal saadeti mümkün kılar. Aksi durumda kulluk bilincinden mahrum, birey merkezli bir tasavvura mahkum olunacak; bu da kibirli ve bencil bireylerden müteşekkil huzursuz bir toplum anlamına gelecektir.

Bu hakikatlere delil olarak bazı ayet ve hadisler zikreden yazımız, sonrasında bu düşünceleri sadece fikir ve inanç olarak beyan etmenin yetersiz olacağını söyler. Buna göre herhangi bir fikrin gücünü veya bir inancın kemâlini teorik olarak bazı delillerle ortaya koymak gerekliyse de tek başına yetersizdir ve asıl yapılması gereken bu faziletlerin pratiğe nasıl ve ne kadar aktarılabildiğine bakmaktır.

Bu düşünceyle İslam toplumunda bu hakikatlerin ve faziletlerin gerçek zaman ve uzam içinde nasıl tahakkuk ettiğini bir kaç örnekle anlatır. Bundan sonra İslam'da toplumsal ve siyasal bazı temel kaidelere işaret eden Elmalılı'ya göre toplumsal ve siyasal anlamda en önemli ve vazgeçilmez ilke adalettir. Bu bölümde "Bir saat adalet yetmiş sene ibadetten hayırlıdır" hadisini nakleden Elmalılı, kavramı kullanmadan bir kapitalizm eleştirisi yapar. İslam'da malların bir kaç el arasında dolaşması naslarla zemedilmiştir. Ayrıca zekatı farz kılmakla İslam diğer hiç bir dinin yapmadığı yapmıştır: zengin malında fakirin hakkı vardır anlayışını yasalılaştırarak toplumsal eşitsizliğin önüne geçtiği gibi yardım eden zengine bunu bir vazife kıldığı için fakirin hayriyetini de korumuştur. Zengin malın mutlak sahibi değildir ve istediği şekilde tasarrufta bulunamaz; fakirse orda mutlak ve tartışılmaz bir hak sahibidir. Peki İslam' rağmen Müslümanların son iki üç asırdır yaşadıkları zillet durumu ve toplumsal anlamda görülen ahlaki zâfiyetleri nasıl açıklayacağız? Bunun sebebi Elmalılı'ya göre açıktır: Müslümanlar İslam'ın ruhundan uzaklaşmışlardır. Ancak bu o ruhun yeniden yakalanamayacağı anlamına gelmez. Başka bir ifadeyle eğer bir tedenni, bir irtifa kaybı varsa Müslümanlar arasında, bunun sebebi onların İslam'ın ruhundan uzaklaşmış olmalarıdır ve sadece o ruhu yeniden yakalamakla gerçek bir dirilme, terakki olacaktır. Bu yüzden de çareyi İslam'ı terk edip Batı medeniyetine katılmakta bulanlar gafflettedirler.

Makaleyi okuyan herkesin fark edeceği gibi, söz konusu makale aslında çok yoğun ve burada zikredemediğimiz bir çok farklı konuya değinmektedir. Ancak biz sadece belli konular üzerinden ve terakki meselesi-

ni ele alış biçimini özetleyerek başta zikrettiğimiz ve sadece Elmalılı'yı değil Muhammet Abdül'dan Said Halim Paşa'ya ve Mehmet Akif'ten Seyit Kutub'a kadar bütün bir dönemin Müslüman düşünürlerini "modernist" diye yaftalayan yaklaşımın ilmi anlamda yanlış olduğuna işaret etmeye çalıştık. Hakikaten de kısaca zikrettiğimiz bu idrakin ve yaklaşımın neresi modernist diye sormak gerekmez mi? Bu gün bu eseri okuyunca, aydınlanma ve ilerlemenin mutlak bir formunun olduğu ve bunun da Batılı olduğu fikrinin özellikle Batı dışı toplumlarda neredeyse hiç sorgulanmadığı (kuşkusuz o tarihlerde Nietzsche ile başlayan aydınlanma ve temel ilkelerine yönelik kuşkuyla yaklaşımlar vardır ve Heidegger, Frankfurt okulu düşünürleri gibi çeşitli isimlerden farklı noktalarda eleştiriler ortaya çıkmakta; bu düşünürler aydınlanma mitini sorgulamaktadırlar ancak bu kesinlikle ana akım düşünce değildir ve büyük oranda aydınlanma ve ilerlemeye iman devam etmektedir) bir dönemde Elmalılı'nın bu şekilde eleştirel ve özgüven sahibi bir duruş sergilemesini mutlulukla selamlamak dururken, onun ve çağdaşı Müslüman düşünürlerin fikirlerini hemen "modernist" diye yaftalamak ilme ve hakikate haksızlık olmaz mı? Ayrıca bu yaklaşım hakikate uygunluk açısından ilmi olmadığı gibi son derece indirgemeci olduğu için bu düşünürlerin eserlerinden istifade edip Müslümanlar olarak daha sahih bir fert ve toplum tasavvuruna sahip olmamızı da engellemektedir. Sahih bir yaşayış için doğru bir kavrayış şart olduğuna göre mezkur yaklaşım toplumsal anlamda da zararlıdır. Bu yaklaşımın yanlış olup Modernleşme dönemi Müslüman düşünürlerin eserlerini yeniden ele almamız gerektiği ortaya koyması açısından bu makale son derece önemlidir.

Amin Maalouf, Arapların Gözüyle Haçlı Seferleri,

Çeviri: Ali Berktaş, Yapı Kredi Yayınları, Ekim 2016, İstanbul

Ulu kadı Ebu-Saad el-Haravi, sarıksız, kafası matem işareti olarak kazanmış bir şekilde, el-Mustazhirbillah'ın geniş divanına bağırarak girer. Peşinde, genç yaşlı bir sürü yoldaşı vardır. Bunlar onun her sözünü gürültülü bir şekilde onaylamakta ve tıpkı onun gibi, kazıtılmış kafanın altında haşmetli bir sakaldan meydana gelen tahrik edici bir görüntü sunmaktadırlar. Sarayın önde gelenlerinden birkaçı onu sakinleştirmeye çalışır, ama onları horlar bir şekilde iten kadı, salonun ortasına doğru kararlı bir şekilde ilerler, sonra kürsüsünden konuşan bir vaizin çöşkulu hitabeti içinde, mertebeleri hiç dikkate almaksızın herkese birden nutuk çeker:

Suriye'deki kardeşlerimizin deve eğeri veya akbabanın miğdesinden başka oturacak yerleri yokken, siz bir çiçek gibi uçarı bir hayatın içinde, huzurlu bir güvenliğin gölgesinde uyuklamaya nasıl cüret ediyorsunuz? Ne kadar çok kan döküldü! Ne kadar çok güzel kız, tatlı cehrelerini utançtan elleriyle örtmek zorunda kaldı! Yiğit Araplar hakarete alıştılar mı ve kahraman İranlılar şerefsizliği kabul mü ettiler?

Arap vakanüvisler, bu "gözle-ri yaşlarla dolduracak ve kalpleri coşturacak bir söylevdi" diyeceklerdir. Konuşmayı duyan bütün oradakiler iç çekmeleri ve ağlamalarla sarsalanmışlardır. Fakat el-Haravi onların hıçkırıklarını istememektedir.

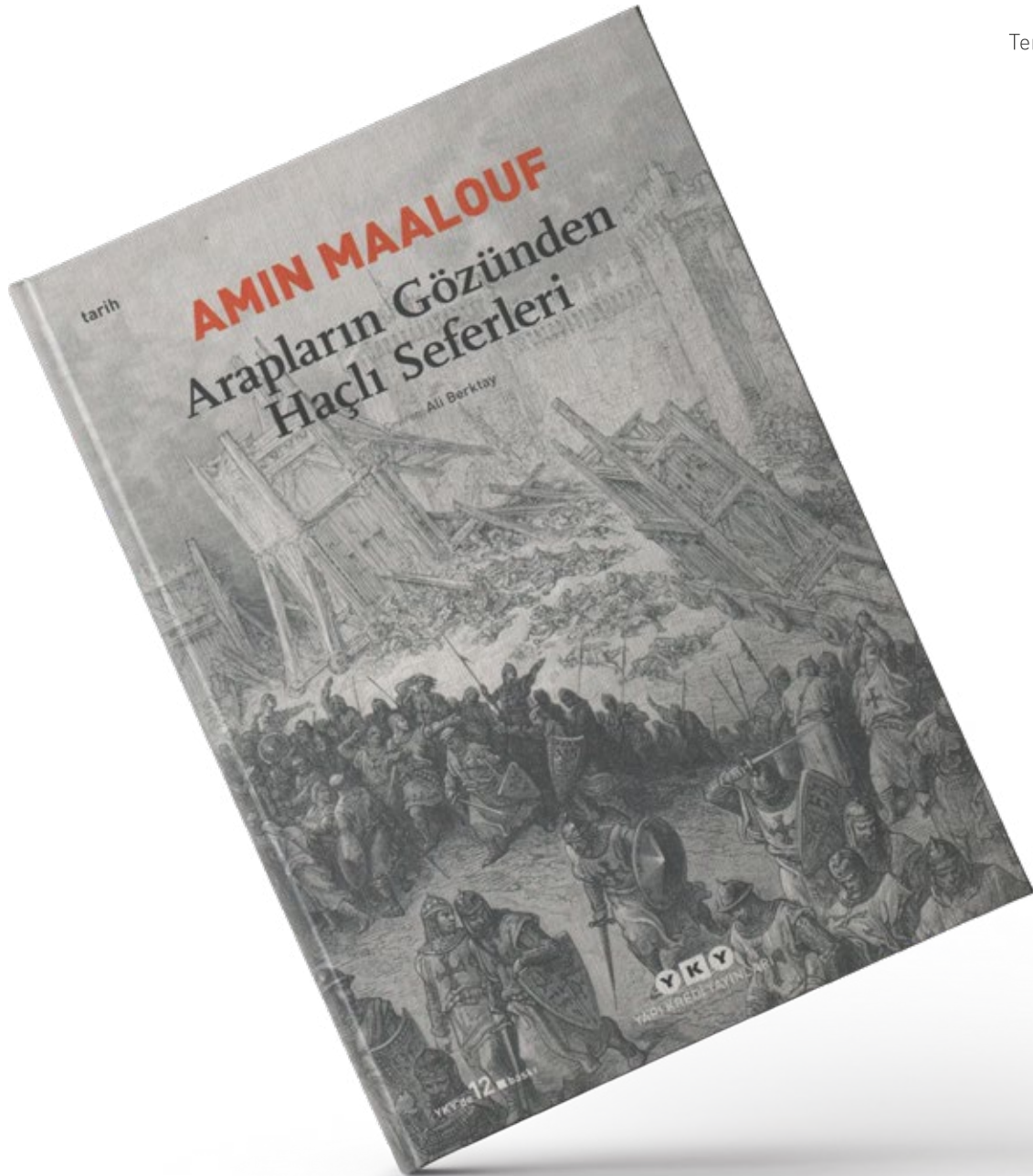
Kılıçlar savaş ateşini canlandırdığında, insanın en kötü silahı gözyaşı dökmektir, der."

Lübnan asıllı ünlü romancı Emin Ma'luf, "Les Croisades vues par les Arabes" ismini verdiği ilk kitabını bu sarsıcı girişle açtıktan sonra el-Haravi'nin bir diğer taniğini şöyle aktarır:

"19 Ağustos 1099 cuma günü, arkadaşlarını Bağdat Ulu Camiine götürür. Öğlen olup da müminler dört bir yandan cuma namazı kılmaya gelirlerken, Ramazan olmasına rağmen saygısız bir şekilde yemek yemeye başlar. Birkaç saniye içinde etrafında öfkeli bir kalabalık oluşur, askerler onu tutuklamak üzere yaklaşırlar. Ama Ebu-Saad ayağa kalkar ve etrafındakilere sükûnetle, binlerce Müslümanın katledilmesi ve islamîyetin kutsal yerlerinin tahribi karşısında tamamen kayıtsız kalırlarken, birinin orucunu bozması karşısında nasıl bu kadar

alt üst olmuş gözükebildiklerini sorar. Böylece kalabalığı sus pus ettikten sonra, Suriye'nin (Bilad-eş-Şam) uğradığı felâketleri ve özellikle de Kudüs'ün başına gelenleri İbn el-Esir, mülteciler ağladılar ve ağlattılar diyecektir."

Amin Maalouf'un ilk kez "Les Croisades vues par les Arabes" adıyla 1983 yılında Paris'te yayınlanan eseri bilindiği üzere Haçlı Seferleri'nin Arap kaynaklarına yansımalarına odaklanmaktadır. Eser; Haçlı istilasına karşı Müslüman dünyasının verdiği tepkilerin yanı sıra Ortaçağ İslam tarihinin en önemli figürlerinden Hasan Sabbah ve Haşhaşiler ile Salahaddin Eyyûbi hakkında da doyurucu bilgiler aktarmaktadır. İstila (1096 - 1100), İşgal (1100 - 1128), Karşı Saldırı (1128 - 1146), Zafer (1146 - 1187), Erteleme (1187 - 1244) ve Kovulma (1224 - 1294) başlıklı altı temel bölümden oluşan kitap, bu süreçte Selçuklu Türklerinin üstlendiği role ve Müslüman Arap dünyasının nasıl siyasi çekişmeler ile iç kavgalara gömülerek gaflete düştüklerine dair çarpıcı örnekler de barındırmaktadır. Sonuç olarak dönemin en temel birincil kaynaklarından olan İbn'ül Esir'in el-Kâmil fit-târih isimli eseri başta olmak üzere İbn Kalanissi, İbn Munkid,

İbn Cübeyr gibi Arap vakanüvis-
lerin yazdıklarına romancı kim-
liğiyle yaptığı ince dokunuşlarla
her seviyeden okuyucuya temeli
sağlam bir bakış açısı sunmak-
tadır. Amin Maalouf, temel kay-
nakların dışında bu dönemi in-
celeyen akademik araştırmaları
da kullanmayı ihmal etmemiştir.

Yayınlanmasının üzerinden bir
hayli zaman geçmesine, iç-
diği bilgilerin artık ilgilisi için
malûmun ilâmı haline gelme-
sine rağmen Arapların Gözüyle
Haçlı Seferleri, Müslüman dün-
yasının özellikle Batı karşısında
gösterdiği reaksiyoner tutumun
zihinsel kodlarına tarihsel bir

bakış açısı getirmesi açısından
kıymetini korumaktadır. Ayrıca
Amin Maalouf'un edebiyatçı ve
gazeteci kimliğiyle ortaya çıkar-
dığı bu eser akademik tarihçilik
ile popüler tarihçiliğin nasıl bir-
leştirilebileceğine dair başarılı
bir örnek olarak da değerlendiril-
melidir.

Medeniyetimize Açılan Kapı:

Vakıf

Arapça durdurma, alıkoyma, hapsedme, dinlendirme anlamındaki vakf kelimesinden gelen vakıf, bir malı, alınıp satılmaktan ebedî olarak alıkoymak; Allah rızası için hapsedip menfaatini sadaka olarak tayin etmek; tamamen tahsis etmek anlamlarına gelir. Bu minvalde Ömer Hilmi Efendi'nin İthaf'ul-Ahlâf fi

Ahkâm'il-Evkâf'ında yer alan, "menfaati ibadullaha âid olur vechile bir â'yını Cenâb-ı Hakk'ın mülkü hükmünde olmak üzere temlik ve temellükten mahpûs ve memnu' kılmaktır" tanımı bu sistemin esasını özetler mahiyettedir.

Vakıf kavramının Kur'an-ı Kerim'de doğrudan yer almaması bu müessesenin kökeni ile il-

gili bazı tartışmalara yol açsa da vakfın doğuşuna vesile olan birr, sadaka ve ihsan kelimelerinin bulunduğu ayetler olduğu gibi; karz-ı hasen, Allah yolunda mal harcamak, fakiri beslemek, malını akrabaya, yetimlere ve yoksullara vermek, sadaka vermek, hayırda yarışmak gibi konuları işleyen ayetler de mevcuttur.

Vakıfların işleyişiyle ilgili resmî belgeler olan vakfiyelerde zikredilen ve vakıf kurulmasında müminleri teşvik ettiği düşünülen hadis meali ise şöyledir: “Âdemoğlu öldüğü zaman, tüm amellerinin sevabı da sona erer. Şu üç şey bundan müstesnadır: Sadaka-i câriye, istifade edilen ilim, kendisine dua eden hayırlı evlat.”

Hız. Peygamber (s.a.v), ashabına vakıf konusunda da örnek olmuş ve onları vakıf kurmaya teşvik ettiği gibi kendisi de Medine’de sahibi olduğu akarlarını vasiyet yoluyla vakfetmiştir. Bunun haricinde kendisine ait yedi parça hurma bahçesini de vakfederek gelirini havâdis-i dehre yani İslâm’ın yüceltilmesi adına yapılan faaliyetlerde hâsıl olacak ihtiyaçların kullanılması için tahsis etmiştir. Kendisinden sonra da sahabeler bu hayırdan yarışmışlardır.

Emevîler ve Abbasîler döneminde de vakıflar hayatîyetini muhtelif şekillerde devam ettirmiştir. Özellikle Abbasîler’de vakıfların idaresi için Vakıflar Nezâreti adında tüm vakıfları denetleyerek onların bir nizamâ bağlanmasını sağlayan bir teşkilat kurulması bu yapıların o devirde geldiği aşamayı göstermektedir.

Büyük Selçuklu Devleti döneminde vakıf müessesesi, devletin yönetim anlayışına uygun bir şekilde büyümüş ve İslâm dünyasının hâmisî rolünü üstlenen Selçukluların vakıf konusundaki hassasiyeti de devam etmiştir. Türkiye Selçuklu Devleti’nde de çok sayıda müesseselerle zengin vakıf kaynakları tahsis edilip, Anadolu’daki birçok müessese bu anlayışla tesis edilmiştir.

Osmanlı Devleti kurulunca-ya kadar Anadolu coğrafyasında vakıflar aracılığıyla birçok hizmet gerçekleştirilmekle birlikte bu yapı en verimli çağını Osmanlı Devleti’nin hâkim olduğu dönemde birçok bölgede çeşitli şekillerde yaşamıştır. Yine vakıflar aracılığıyla toplumun sosyal ve iktisadî huzurunu artırmaya yönelik yatırım ve hizmetler gerçekleştirilmiştir. Devlet bütçesinden doğrudan eğitim, sağlık, sosyal güvenlik, bayındırlık gibi sektörlere pay ayrılmayarak tüm bu hizmetler vakıflar eliyle finanse edilmiştir.

Dönemin vatandaşları için belki olağan; ama bugünün insanına muhtemelen sıra dışı gelecek olan Osmanlı Medeniyetindeki vakıf müesseselerinden bazıları ise şunlardır:

Hatim yapılması, Kur’an-ı Kerim’den aşır okunması, mevlid okutulması, Buharî ve Müslim okutulması, kelime-i tevhid çe-

kilmesi, ilim öğretilmesi, yemek yedirilmesi, mübarek gecelerde kandil yakılması, kurban kesilmesi, aşure pişirilmesi, fakir fukaraya et ve elbise verilmesi, genç kızlara çeyiz yapılması, sebze buz getirilmesi, sokak köpeklerine ekmek verilmesi, yazın soğuk su dağıtılması, mahkûmlara su alınması, çocukların kırılara çıkarılması, insanların temiz hava ihtiyaçları için kurulan vakıf.

Günümüzde vakıf müessesesinin önemi tam olarak anlaşılmaya ve anlatılmaya muhtaçtır. Öyle ki bu kurumların etki alanı genişletildiğinde sosyal devlet sorumluluğu yerine getirilmekle birlikte, ihtiyaç duyulan alanlardaki hizmetler için devlet bütçesinden ayrılan payın azalarak farklı sektörlere aktarılan miktarın artacağı da öngörülmektedir.

Kaynakça:

- 1 Ali Himmet Berki, Vakıf Hukuku Yazıları, Yay. Haz. Hüseyin Çınar, Vakıflar Genel Müdürlüğü Yayınları, Ankara, 2013.
- 2 Ferit Devellioğlu, Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lügat, Yay. Haz. Aydın Sami Güneşçâl, 12. Bs., Aydın Kitabevi Yayınları, Ankara, 1995.
- 3 Nazif Öztürk, Menşei ve Tarihî Gelişimi Açısından Vakıflar, 1. Bs., Vakıflar Genel Müdürlüğü Yayınları, Ankara, 1983.
- 4 Ömer Hilmi Efendi, İthaf’ul-Ahlâf fi Ahkâm’il-Evkâf, Vakıflar Genel Müdürlüğü Yayınları, Ankara, t.y.
- 5 Tahsin Özcan, “Üçüncü Sektör ve Osmanlı Ekonomisi: Vakıfların Osmanlı İktisadî Hayatındaki Yeri”, Çerçeve, Sayı: 25, Ocak-2000.
- 6 Ufuk Gülsoy vdğr., Bir Medeniyetin İzdüşümü: Vakıflar, Vakıflar Genel Müdürlüğü Yayınları, İstanbul, 2012.

İlk Mezunlarımızdan Prof. Dr. Sefa Saygılı

"İlim Yayma Yurdu
Nuh'un Gemisidir"

Uzun süreden beri dergimizin her sayısında hayatta olan kurucularımızda röportaj serisine bu sayımızdan itibaren ilk açıldığı 1970'li yıllarda vakfımızın Vefa'da bulunan yurdunda kalmış ve eğitim hayatını orada tamamlamış öğrencilerle yaptığımız ve bundan sonraki sayılar için de yapacağımız röportajları ekledik.

Bu kapsamda ülkemizin tanınmış psikologlarından Prof. Dr. Sefa Saygılı hocamızla konuştuk. Bizim için keyifli bir sohbetti. Sizin de beğeneceğinizi umuyoruz.

-Hocam öncelikle sizi tanıyabilir miyiz?

Ben 1956 İskenderun doğumluyum. İlk, orta ve lise tahsilini orada yaptıktan sonra üniversite sınavında Ortadoğu Teknik Üniversitesi'ni kazandım. O zaman sınavlar değişik kategorilerde

oldu. Ben okumayı çok istediğim İstanbul Tıp Fakültesi'ni kazandım. İstanbul'a geldim ancak kalacak yerim yok. Arkadaşlar; "burada İlim Yayma Yurdu var, orada kalabilirsin, orası çok uygun" dediler. Kuruluşunun ikinci yılında yerleşmiş oldum oraya. Daha sonra İstanbul Tıp Fakül-

sonra askere gittim. Bakırköy Akıl Hastanesi'nde çalıştım. Vakıf Gureba Hastanesi'nde 20 yıl psikiyatri bölüm başkanlığı yaptım. 3 yıldır da Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi psikoloji bölüm başkanı görevini yürütüyorum. 21 yıldır adli tıp kurumunda görevliyim üye olarak. Sayın cumhurbaşkanımızın kurduğu Sıcak Yuva Vakfı'nın 8 yıldır başkanlığını yürütüyorum. 28 yıl Yeşilay yönetim kurulu üyeliği ve genel başkan yardımcılığı yaptım. 8 yıl da Kızılay'da son iki yılı genel başkan yardımcılığı olmak üzere merkez yönetim kurulunda görev yaptım. Halen çeşitli gazetelerde yazılar yazıyorum. 20 kadar kitabım var.

Ben her şeyi İlim Yayma'da öğrendim. O yüzden çok müteşekkirim. Dünyaya bakışım değişti. Namaz kılmayı da orada öğrendim. Orası olmasa şu anki dini bakış açımı kazanamazdım.

yapılıyordu. Ancak sonradan sorular çalındı falan denildi. OD-TÜ'de okurken tekrar bir sınav

tesini bitirdim. Aynı üniversitede ve aynı fakültede psikiyatri uzmanlığını tamamladım. Daha

-Maşallah hocam, dolu dolu bir hayat geçirmişsiniz.

İşte bunda bu İlim Yayma'nın çok faydası oldu bana. 1973'te, Anadolu'nun bir şehrinden İstanbul gibi bir yere gelmişim. Hayatımda o zamana kadar daha doğru düzgün asansöre, taksiye binmemiş bir insandım. İlim Yayma'da çok çeşitli arkadaşlarla tanıştık, çok güzel muhabbetlerimiz oldu. Hayatımın en güzel yıllarıydı.

**-Hocam girişte mermer bir tabelası vardı yurdun, hatta hala duruyor. 1972 yazıyor yapı-
lış tarihi. Siz geldiğinizde inşaat
tamamen bitmiş miydi, bir sene
sonra başlamışsınız çünkü.**

72 senesi yapılış tarihi değil, açılış tarihi. Yani öğrencileri ka-
yıt kabul ettikleri zaman. Ben
73'te kalmaya başladım, yani
ikinci yılıydı. Yurt da yepyeni bir
yurttu haliyle. O zamanlar ranza
usulüydü. Medresede başka bir
cemaat kalıyordu. Medrese yur-
da dahil değildi. Ben 76 yılına ka-
dar kaldım. 3 sene. Sonra oradan
arkadaşlarla eve çıktık daha iyi
ders çalışırız diye. Yurtta 300 kişi
kalıyordu hatırladığım kadarıyla.

**-Yurt müdürü kimdi, hatırlı-
yor musunuz?**

Yunus Can abi idi. Kayıt olur-
ken bizimle mülakat yaptı, yurda
o kabul etti bizi sağolsun. Geçen
görünce duygulandım. Kaç sene
geçti aradan. Aklî durumu da
baya berrak maşallah. Yunus abi
hem avukattı hem emekli astsu-
baydı herhalde.

**-Yemekhane şu an bodrum
katta, eskiden zemin kattaydı.
Sizin zamanınızda da mı öyley-
di?**

Evet, zemin kattaydı yemek-
hane. Yemekler yerdik. Bir de
bazen Vefa'da Menekşe Lokan-
tası vardı oraya giderdik, deği-
şiklik olsun diye. Bir de Rama-
zan'da İlim Yayma Cemiyeti'ne
ait imam hatip mektebi vardı
Çarşamba'da. Oraya giderdik.
Yurtta iftar çıkmıyordu. Oraya
gidiyorduk. Yemek ücretliydi o
zamanlar yurttan. Lokanta gibiydi
ama daha hesaphıydı.

**-Çarşamba'daki imam ha-
tipte iftar ikram mıydı O yüzden
mi gidiyordunuz?**

Evet ikramdı. Yürüyerek gidi-
yorduk.

**-Epeyce mesafe var arada,
yürümek için uzun biraz.**

Yok yahu, genciz o zaman, yü-
rüyorduk.

**-Yeni kurulmuş, kurumsal
yapı tam oturmamış. Zaten vak-
fın idari kısmı dışarda bir yer-
deymiş, yurdun içinde değilmiş.**

Ben diğer yöneticileri hatırla-
mıyorum. Vakıfla ilgili sadece
Asım Taşer abiyi bilirdik. Yöne-
timden başka kimseyi görmez-
dik.

**-Hocam bir de o dönemler
terör olayları falan artmıştı.
Siz yurttan öyle şeyler hissediyor
muydunuz, yurt yönetimi sizi
olaylardan uzak tutmak için
telkinlerde, uyarılarda bulun-
yor muydu?**

Çok iyi bir noktaya temas
ettiniz gerçekten. 1973-1976 terör
olaylarının en azdığı zaman
dilimi. Okula gidiyoruz mesela,
serseri komünist biri çıkıyor
konuşma yapıyor. Ders bitmiştir
diyor, hocalar bir şey yapamıyor.
Rezalet bir durumdu yani. Bir
hafta kapalı oluyor okul. Cına-
yetler falan baya çoktu. İki defa
benim de başıma olay geldi. Bi-
rinde Şehremini'ye giderken
durdurdular beni, sağcı mısın
sol musun diye. Baktım sarhoş
muydu ülkücü müydü neydi.
Bir de okulda bir komünist Laz
Şevket diye biri laf attı, kavga
çıkarmak için, cevap vermedim.
Gerek yurt idaresi gerek bizim
abilerimiz, büyüklerimiz "aman
bunlara karışmayın, kendinizi
yetiştirmeye bakın, bunlar bir-
takım insanların piyonlarıdır.
Uzak durmaya bakın" diyorlardı.
Allah razı olsun onlardan. Hiçbir
zaman bulaşmadık terör olay-
larına. Sadece Milli Türk Talebe
Birliği adına afişler astık, yürü-
yüslere katıldık. Ama barışçıl ey-
lemlerdi onlar. Mesela o zaman
İmam hatiplerin üniversiteye
girmesi yasaklanmıştı. O zaman
büyük bir yürüyüş yaptığımızı
hatırlıyorum. Yine Yunanistan'da
bir problem olmuştu, Beya-
zıt'ta miting yapmıştık, Mustafa
Yazgan beyin orada bir konuş-
ma yaptığını hatırlıyorum. Yani

Soldan Sağa: Ali Osman Sadetaş, Nafi Zaferoğlu, Sefa Saygılı.

yurdun bu anlamda da çok faydası olmuş oldu. Biz terör olaylarından tamamen uzak, kendi işimize gücümüze bakarak yetiştirdik kendimizi. Erman Tuncer, İbrahim Eken hocamız gelip konferanslar veriyordu. Toplantılar, sohbetler yapıyordu. O zaman Milli Selamet partisi vardı. Milli Türk Talebe Birliği vardı. Necip Fazıl'ın konferanslarına giderdik yürüyerek. Cemil Meriç'in, rahmetli. Çok etkinliklere katılıyorduk.

-Sefa Saygılı, çevrede dindar bir doktor olarak biliniyor. Anadolu çocuğusunuz, ailenizde muhakkak dindar bir taraf vardır ama İlim Yayma'ya gelince dini bilginizin, kültürel bilginizin arttığını düşünüyor musunuz? Bu anlamda da katkısı oldu mu yurdun size?

Benim babam köy enstitüsü mezunudur. Bizim evde cumhuriyet gazetesi okunurdu. Çok dini bir hava yoktu ama Ramazan'da oruç tutulur, kurban kesilir, zekat verilir. O yüzden benim dini bilgilerim çok zayıftı. Ben her şeyi İlim Yayma'da öğrendim. O yüzden çok müteşekkirim. Dünyaya bakışım değişti. Namaz kılmayı da orada öğrendim. Orası olmasa şu anki dini bakış açımı kazanamazdım.

-76'dan sonra vakıf ile olan bağınızı devam ettirdiniz mi? İftarlara, pırlav günlerine katıldınız mı?

Yok onlara katılmadım ama orada kalmaya devam eden arkadaşlarımızı ziyarette gidiyorduk. Kopmadık arada uğruyorduk. Dediğim gibi hala

görüştüğümüz arkadaşlar var ama giderek sayımız azalıyor zaten.

O dönemde beraber kaldığınız arkadaşlarınızdan kimleri hatırlıyorsunuz?

Hüseyin Diri diye bir arkadaşım vardı, sanırım iktisat okuyordu. Malatyalıydı. Arardı beni sık sık, görüşürdük. İstanbul'a geldiğinde uğrardı. Kayısı zamanı bir sepet kayısı yollardı bana. Bir rahatsızlığı oldu, geldi ameliyat ettik burada. Malatya'ya yolun düşerse gel falan diyordu. Bir gün yolum düştü. Telefonu da vardı, aradım. Tabi o zaman cep telefonu yok, ev telefonu var. Telefonu bir çocuk açtı. Babanı verir misin yavrum dedim. Çocuk ağlamaya başladı. Meğer Hüseyin kardeş camiye sabah namazına giderken bir araba çarpmış, vefat etti. Annemi vereyim dedi. Hanımefendi anlattı telefonda. Yine Hamdi Aslan diye bir arkadaş vardı yine Malatya'da. Halen gittiğimde ziyaret ederim. Çok güzel insanlar tanıdık. İmdat Sütçüoğlu ile aynı odadaydık mesela. Belediye başkanı oldu Ardeşen'e. Gittik orada ziyaret ettik. Çaykur genel müdürü iken de ziyaret ettik. Valiler, vekiller, bakanlar çıktı. Doktor Zihni Birkan vardı, hala görüşüyoruz. Ayhan Ekti vardı, Vakıf Güreba'da fizik tedavi uzmanıdır. Onunla aynı odada kaldık. Adnan Öbek var Bursa'da, halen görüşüyoruz. Zeki Ekici diye Muşlu bir arkadaş vardı vefat etti, Allah rahmet eylesin. Prof. Orhan Yalçın vardı, aklıma geldi şimdi. Okmeydanı hastanesinde klinik şefidir. Beyti Karaca vardı, doktor Cenap

Şirin ve doktor Süleyman Akça var Konya'da. Bunlar hep aynı devrede kaldığımız arkadaşlarımız. Ekrem Toto Bey vardı Amasya'da. Diyelim yurtta 300 kişi varsa tahmin ediyorum 30 tanesi falan tıpcıdır. 10'da 1'i kadardı. İlahiyatçı vardı, baya hukuk vardı. İktisatçı vardı. Murat Yıldırım vardı, Siirt valiliği, Akyazı kaymakamlığı yaptı. Onu da davet edebilirsiniz. Doktor Osman Yılmaz Bey vardı, Konya'da profesör, o yurdun benden de eskisidir. Dâhiliye/Patoloji uzmanıdır. Hanifi Demirtaş vardı. Ahmet Gökçek vardı aynı odada kaldığımız, Sivasslı. Doktor Selçuk Kutluk var, onun abisi vardı Hakim Mustafa Kutluk. Aydın Aslan vardı, olağanüstü hal bölge valiliği yaptı Diyarbakır'da, sonra vefat etti. Doktor Bestami Özsoy var, Çorlu'da. Hami Sezen var, doktor. Ali Sayı diye Tokatlı bir abimiz vardı, ilahiyatta öğretim üyesiyken vefat etti. Aklına gelmiyor hepsi, çok insan vardı. Hepsisi de çok değerliydi.

-Bu isimler bizim için önemli hocam.

Ahmet Gökçek ile röportaj yapın, önemli insandır. Zeki ve İsmet diye Bandırma'da kuyumculukla uğraşan iki arkadaş vardı.

-Geçen bir arkadaş pırlav gününde söz aldı. "Ben İlim Yayma yurdunda kalmadım, şimdi bana soracaksınız, o zaman burada ne işin var diyeceksiniz" dedi. "Ben Antalya yurdunda kaldım, bizim yurtta su akmadı, bizi yıkanmaya İlim Yayma'ya geldik" dedi.

Şimdi aklıma geldi. Geçenlerde İstanbul Teknik Üniversitesi Rektörü ile karşılaştık. Mehmet Karaca ile. Nasılsınız hocam falan dedi bana. Nerden tanışıyoruz dedim. İlim Yayma'da benim arkadaşlarım vardı, sık sık geliyordum, orada görüşüyorduk dedi. Yurttakalanların dışında, dışarıdakiler de yurttan ilmen ve fikren faydalanıyorlarmış yani. İlim Yayma ocak gibi bir şeydi o zaman. Tesis edenlerden Allah razı olsun.

-Tanıdıklarınızın dışında, sosyal hayatınızda ya da akademik haya-

tınızda vakıftan öğrencilik yıllarınızda ya da daha sonra mezun olmuş kişilerle karşılaştınız mı hiç?

Tabi tabi, umulmadık yerde karşılaşıyoruz. Çok da iyi izlenimler oluyor. Türkiye'nin her yerine yayılmış değerli arkadaşlarla karşılaşıyoruz. O dönemde kalacak yer de azdı tabi. Bir Antalya Yurdu vardı bir Feriköy'de Konya yurdu vardı bir de bizim İlim Yayma vardı. 3 tane yurt vardı diye hatırlıyorum.

-Burs da alıyor muydunuz?

Burs alanlar vardı ama ben almıyordum. Çok şükür maddi durumum kötü değildi. Burs için müracaat etmedim ben. Bursu hem yurt veriyordu hem de yurtta kalan öğrencilere bazı vakıflar veriyordu. Bir de Huzur Giyim vardı, Gencallar Giyim'indi sanırım. Bir gün yurttan çağırdılar bizi. Zekât olarak herhalde takım elbise verdiklerini hatırlıyorum. Ben Huzur'dan yıllarca alışveriş yaptım. Bir sempatiklik, bir sevgi bağı oluyor. Talebeydik ihtiyacımız vardı. Ben burs almadım ama devletten kredi alıyordum. 300 liraydı. Ailem de gönderiyordu. İdare ediyordum ama hiç parası olmayan, yazın çalışıp kışın okumaya çalışan arkadaşlar da vardı.

-Yurdu alt katları dükkânmış herhalde o zamanlar. Hatırlıyor musunuz?

Kuru temizlemeci vardı. Bir de kırtasiyeci vardı rahmetli Cemil abi. Vefatını sonradan duydum ben cenazesine gidememiş oldum. Bir de konfeksiyonlar vardı. Onların girişi bozacı tarafındandı. Yurtta banyo alt kattaydı, yemekhane girişi kattaydı, mescit en üst kattaydı. Cemaatle namaz kıldık.

-1972'den 2018'e kadar baya uzun bir süre geçmiş. Çok fazla mezun vermişiz. Onlar şimdi Türkiye'nin dört bir yanında, yönetimde olanlar da var. Sadece vakıf demeyelim, hem cemiyet hem vakıf yani siz genel olarak İlim Yay-

Soldan Sağa: Sefa Saygılı, Ali Sayı (Merhum), Osman Nuri Canatan, Nafi Zaferoğlu

ma'nın Türkiye'ye bir etkisi olduğunu düşünüyor musunuz?

Toplumun güzel ve hayırlı işlere yönelmesinde, güzel değerleri benimsemesinde oldukça etkili olduğunu düşünüyorum. 1951'da bu yana çok yardımcı oldu İlim Yayma.

-İlim Yayma sizin için ne ifade ediyor?

Orada kalmam çok iyi oldu. Çok güzel şeyler öğrendim. Hayatımda önemli bir yeri vardır. Olmazsa olmazımdır. Bugünkü çizgime gelmemde çok büyük katkısı vardır. Bir tane bile olumsuz hatıram olmadı, gayet de güzel geçti. Bize çok sevgi ve saygı gösteriyorlardı.

Mesela Selahattin Eş vardı. Yurda bir tane sabah gazetesi gelirdi. Selahattin Eş bizim kafamızda yazılar yazıyordu siyasi çizgi olarak. Ben onu öğrendim. Çalıştığı yere gidip yurda konferansa davet etmiştim. 1973 veya 1974 yıllarıydı. Darbeden sonra hapse girmemek için İran'a gitmeye mecbur kaldı herhalde. Çok iyi bir insandır.

Yurtta kalırken ziyaretlere giderdik. Mesela Sönmez Neşriyat'ta Ali İhsan Yurt Bey vardı, ayaklı kütüphane denirdi ona. Mehmet Şevket Eygi vardı halen görüşüyoruz. Kadir Mısıroğlu. İskenderpaşa'da Mehmed Efendi. Böyle yerlere gi-

derdik, sohbetlere katılırdık.

-O dönemde cemaat ayrımı var mıydı?

Ülkücüler vardı, risale-i nur talebeleri vardı bir de Milli Selamet Partisi, Milli Türk Talebe Birliği'ne yakın olanlar vardı. Arada ufak tefek şeyler oluyordu. Daha çok siyasi ayrışma vardı cemaat değil de. Risale-i nur talebeleri Demirel'i tutardı. Ülkücüler MHP'yi tutardı. Milli Selamet Partililer vardı. Ana eksende bunlar görünürdü.

-Önümüzdeki eğitim döneminden itibaren senede bir defa da olsa bu anlattıklarınızı yurdu-muza tefiş edip öğrencilerimize de anlatmanızdan çok memnun oluruz. Özellikle başta anlattığınız manevi iklimin öğrencilere aktarılması bizim için çok önemli.

Çok güzeldi. Yurt Nuh'un gemisi gibi bir şeydi. Huzur ve barış yeri. Herkes kendi işiyle meşgul oluyordu.

-Unutamadığımız bir anınız var mı hocam?

Dediğim gibi orada her gün, bir güzel anıydı. Farklı bir şey gelmiyor aklıma.

-Peki, hocam çok teşekkür ediyoruz. Allah razı olsun sizden.

ALTIN ÇAĞ

KAYIP MEDENİYETİN İZİNDE

Vakfımıza bağlı Vefa'daki İbnülemin Mahmut Kemal İnal Yüksek Tahsil Erkek Öğrenci yurdunda kalan bir grup arkadaşla birlikte bir proje yazarak Gençlik ve Spor Bakanlığına teslim ettik. Projeyi yazmaktaki gayemiz şuydu: Biliyorduk ki tarihi geçmişin başarı ve gururu olduğu kadar yenilgilere, haksızlıklara ve travmalara da tanıklık edilmiş dönemleri vardı. Bunu bilerek tarihiyle yüzleşmekten kaçınmayan ve ait olduğumuz medeniyet birikimini tarihin marjinal ve aykırı unsuru gibi takdim etmek isteyenlere karşı kimseyi dışlamadan ama

dışlanmasına da izin vermeden özgüvene dayalı bir tarih bilinci inşa edilmesi ön ayak olmalı. Gençlerin yaşadığı tarihi bilincine olumlu katkı sağlayabilecek sivil toplum hareketlerinin içinde yer alarak tarihi travmaların aşılmasına katkıda bulunulması ve başka uluslara, dinlere ve kültürlerle mensup insanlarla paylaştığımız coğrafyada ortak sevinçlerimiz ve acılarımızın olduğunu unutmadan ortak değerler üreterek kalıcı barış düzeni sağlayabilmektir. Bunu projede hedeflediğimiz gibi insanlık tarihinden kopmadan kendi medeniyet aidiyetinin

köklerini araştırarak yapabildik. Bize ait bir gelecek olmasını istiyorsak önce bize ait bir geçmişin farkında olmak zorunda olduğumuzu düşündük. Tarihin içindeki bütün kötülükleri tek bir kaynağa bağlamadan, medeniyet geçmişini özgüvenle taşıyan ve bu güveni diğer ülke ve medeniyetleri dışlamadan veya aşağılamadan ya da şeytanlaştırmadan veya ötekileştirmeden taşıyan bir anlayış ile oluşturuldu proje.

Proje basamaklarında gerçekleştirilen faaliyetlerimiz:

Proje Basamaklarında Gerçekleştirilen Faaliyetlerimiz

Endülüs'te İlmi Hayat, Endülüs'te Sanat ve Estetik ve İslam Tarihinde Endülüs konu başlıkları ile gerçekleştirilen konferanslar, Arap Camii etkinliği, Anket, kitap tahlili/inceleme, kültür-sanat gezisi ve proje sonunda basılan kitapta yer alacak Endülüs yazılarını içeriyor. Basımı yapılan tanıtım afişi ve broşürlerden sonra gençlere basamakları anlatılan projemizin eğitim süreci başladı ve eğitim ayağının birinci kısmı olan konferanslara geçildi. Konferans konuları: Endülüs'te İlmi Hayat, Endülüs'te Sanat ve Estetik ve İslam Tarihinde Endülüs başlıkları ile yapıldı. Arap Camii etkinliği ile Endülüs şehirleri ile İstanbul'un ve İslam Medeniyetinin ortak noktalarının vurgulanması planlanıyor. 'Hoşgörü ve Birlikte Yaşam'ın sadece dönemsel bir coğrafyanın değil İslam Medeniyetinin bir değeri olduğu vurgusu yapılmaya çalışıldı. Arap Ca-

mii ve Karaköy civarının seçilmiş olma nedeni ise Endülüs'ten sürgün edilen Müslümanların iskân edildiği yer olarak bilinmesi. Konferans ve Arap Camii etkinlikleri ile tamamlayıcı olacağı düşünülen eğitim kitapları katılımcılara ulaştırılmıştır. Katılımcıların konferans ve Arap Camii etkinliklerine katılmış olma durumu, proje süresince kitap tahlili ve/ya incelemesi yazmış olması durumu ve katılımcıların eğitim sürecini içeren sınavda alınan puanlarının oranlanması ile 35 (otuzbeş) arkadaşla

ile beraber Endülüs'e kültür-sanat gezi programı gerçekleştirildi. Proje süresince yapılmış olan anketle beraber ise bireyin ailesi ile etkileşimini ve internet kullanımını yansıtan ölçüt sorular soruldu. Endülüs kültür-sanat gezisi sonrası katılımcılarına anket tekrarlandı ve proje süreci değerlendirildi.

Arap Camii etkinliği yurt müdürümüz araştırmacı ve tarihçi yazar Zaffer Bilgi'nin katılımıyla gerçekleştirildi. Arap Camii etkinliğinden sonra katılımcılara belirtilen gün ve saatte projemizin üçüncü eğitim kitabı olan Yaşar Şadoğlu ve Sami Becerikli tarafından hazırlanan İstanbul Büyükşehir Belediyesi Kültür Daire Başkanlığı tarafından yayımlanan "Endülüs'ü Anlamak" isimli sergi kitabı projemizin eğitim sürecini başarı ile tamamlayan ve proje sınavı ile kültür-sanat gezimize katılmaya hak kazanan-

lara ulaştırıldı. 8 Mart 2018 tarihinde Vefa Konferans Salonunda projemizin araştırmacısı Dr. Öğr. Üyesi Cumhuriyet Ersin Adigüzel ve yurt müdürümüzün katılımıyla 12-15 Mart 2018 tarihlerinde gerçekleştirilen Endülüs kültür-sanat gezimiz öncesinde geziye katılacaklar ile birlikte oryantasyon programımızı gerçekleştirdik. Oryantasyon programımızda arkadaşlarla gezi öncesinde, gezi esnasında ve sonrasında nasıl hazırlıklar yapmamız gerektiğini konuştuk. Gezi esnasında oluşabilecek olası durumlarda nasıl hareket etmemiz gerektiğini konuştuk. Aşama aşama gezi süreci gençlerle paylaşıldı. Malaga, Sevilla, Cordoba ve Granada'nın günlük hava tahmin raporları paylaşıldı. Endülüs tarihi ile ilgili genel kısa bir anlatım ile eğitim süreci özetlendi ve

programın sonunda soru-cevap kısmı gerçekleştirildi.

Altın Çağ: Kayıp Medeniyetin İzinde projemizin Endülüs kültür gezisi kısmında 35 öğrenci arkadaşla beraber Endülüs Medeniyetini yerinde görmek amacıyla İspanya'nın Sevilla, Malaga, Cordoba ve Granada şehirlerine düzenlenen kültür gezimiz ile tamamlandı. Gezimiz havalimanına gitmek üzere saat 06.00'da toplanılması ile başladı. İstanbul Yeşilköy Atatürk Havalimanı'ndan saat 09.25'te Malaga'ya uçuldu. Rehberimiz tarafından karşılanmamızı müteakip Sevilla (İşbilliye) şehir turumuzda; Plaza de Espana (İspanya Meydanı), Maria Luisa Parkı, Guadalquivir Nehri ile birinci günümüzü tamamladık.

İkinci günümüzde ise Sevilla Ulu Camisi iken kiliseye çevrilerek İspanya'nın en büyük katedrali haline gelen avlu müstemilatı ise hala ayakta olan Sevilla Katedrali ve caminin minaresi iken çan kulesi yapılan Hiralda Alkazar Sarayı görüldü. Buralara gerçekleştirdiğimiz gezinin ardından Cordoba (Kurtuba)'ya hareket ettik. İslam Mimarisi'nin ana eserlerinden olan yapımına 785'te başlanıp 987 yılında tamamlanan, ancak Endülüs'ün düşmesinden sonra bir bölümü katedrale çevrilen ama hala ihtişamını koruyan Kurtuba Ulu Camisi'ni gezdik. Ardından Endülüs'ün düşmesi sonucu Müslümanlara yapılan işkencelerde kullanılmış aletlerin sergilendiği İşkence

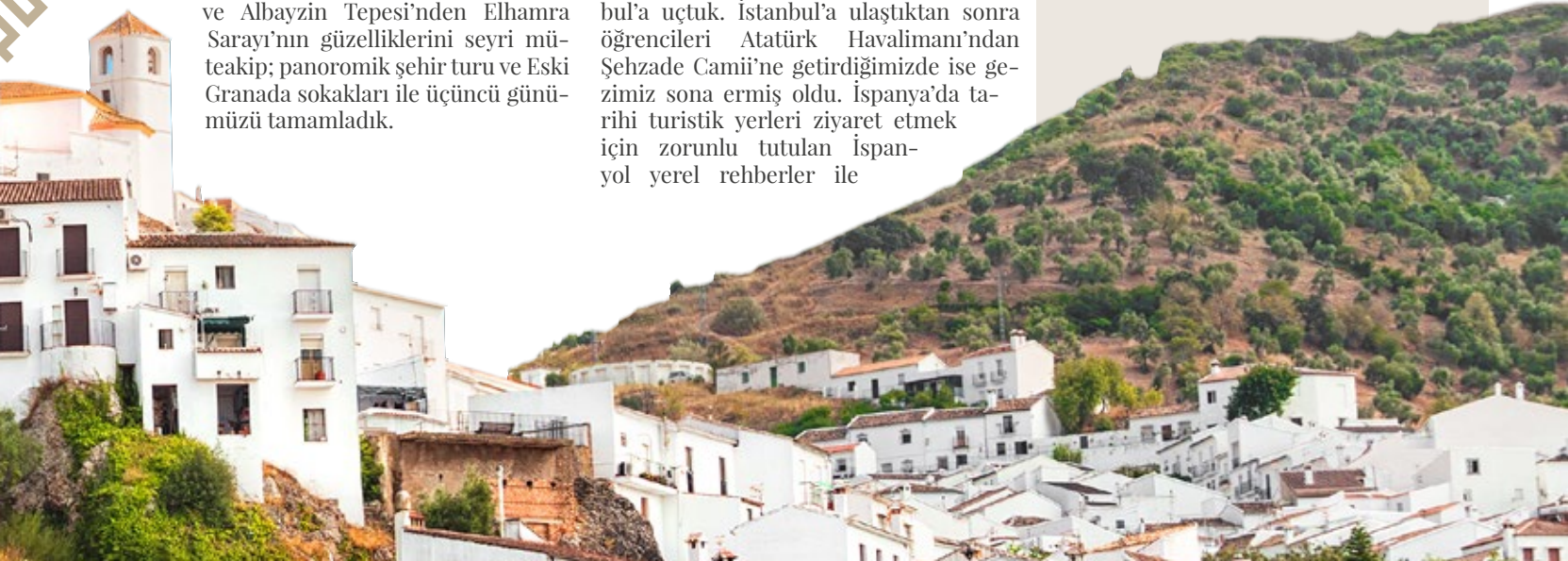

Müzesi'ni gezdikten sonra Granada (Gir-nata)'ya hareket ettik.

Üçüncü günümüzde ise, Nasiri Sul-tanları'nın her yeri sanat ve tarih kokan Elhamra Sarayı ve Cennetü'l Arif Bahçe-leri'ni gezdik. Ardından Albayzin gezisi ve Albayzin Tepesi'nden Elhamra Sarayı'nın güzelliklerini seyri mü-teakip; panoromik şehir turu ve Eski Granada sokakları ile üçüncü günü-müzü tamamladık.

Dördüncü günümüz sabahı Grana-da'dan Malaga'ya hareket ettik. Varışta Gibril Faro'dan şehir manzarasını sey-rettikten sonra panoramik Malaga şehir turunun ardından Malaga Havalimanı'na doğru yola çıktık. Check-in işlemleri-ni müteakip THY'nin seferi ile İstan-bul'a uçtuk. İstanbul'a ulaştıktan sonra öğrencileri Atatürk Havalimanı'ndan Şehzade Camii'ne getirdiğimizde ise ge-zimiz sona ermiş oldu. İspanya'da ta-rihi turistik yerleri ziyaret etmek için zorunlu tutulan İspan-yol yerel rehberler ile

(İspanya tarafından zorunlu tutulan, bi-zim kabilemiz için zorunlu sayı her me-kanda 2 İspanyol yerel rehber oldu.) gençleri gezi boyunca simultane çeviri yapabilen 20 yıldan uzun bir süredir İs-

panya'da yaşayan asıl rehberimizle bir araya getirerek İspanya'da gündelik yaşama dair bilgiler de edindik ve bu konuda şehirler arası otobüs yolculuklarımızda da yolculuk esnasında da soru-cevap formatında gençlerin soruları cevaplandırıldı. Aynı zamanda Zafer Bilgi hocamızın anlatımıyla Endülüs medeniyeti ve tarihi süreci konusunda katılımcı arkadaşlar önemli bilgiler elde etti. Ayrıca tıp, astronomi, sanat ve felsefe ve daha bir çok alanda dünya bilimine büyük katkılar sağlamış, başta ilk katarakt ameliyatını yapan Ebu'l-Kâsım Ammâr b. Ali el-Mevsilî, ilk defa kanat sistemi kullanarak uçan Abbas Kasım İbn Firnas ve Muhyiddini İbn-i Arabi gibi birçok önemli ismi eğitim programlarımızda tanıtılmıştı. Gezi boyunca eğitim programımızda tanıştığımız bu isimler hakkında ayrıntılı bilgi sahibi olmamız ve yerinde görmemiz sağlandı. Zarafetin inançla taçlandırıldığı, taklitlerini yaptırarak kadar düşmanlarını hayran bırakan bir gücün adı olan Endülüs medeniyetini ve bu medeniyet altında yatan "Allah'tan başka galip yoktur" sözünü nakış yaparak tevazu ve zarafeti birleştirme inceliğini, hayranlıkla müşahade eden gençler, aynı zamanda, birlik olmamanın, birbiri ile çatışmanın yok olmak olduğunun hüznünlü hikâyelerini yerinde dinlediler. Programa katılanlar böylesine gelişmiş bir İslam medeniyetinin Avrupa'da bıraktığı izler karşısında hayran kaldılar. İslam mimarisi, kültürü, eğitim ve sanat alanındaki temel eser ve kişiler ile dünya bilimine katkı sağlamış değerli bilim adamları hakkında konusunda uzman tarihçilerin derinlikli anlatımıyla önemli bilgiler edindik. Muhteşem Endülüs İslam Medeniyetini tanımanın heyecanını yaşayan gençler, bu heyecanlarını programın ilk gününden son gününe kadar bütün tazeliğiyle korudular. Program sonunda bu güzel hizmetten istifade eden öğrenciler, Gençlik Spor Bakanlığı ile İlim Yayma Vakfı'nın sağladığı bu eşsiz fırsattan ötürü teşekkür ederek minnettarlıklarını dile getirdiler.

İlim ve İrfan
YUVASI

ibnülemin Mahmud
Kemal İnal Yurdu

*İssız sıcak çölleri
Karşı karlı dağları
Çoktan aşup gittiler
Kayboldular uzakta
Önden giden atlılar
Ben burada kaldım böyle*

Osman Sarı

**“Zaman ne de çabuk geçiyor Mona
Saat on ikidir söndü lambalar”**
diyen Üstad Sezai Karakoç gibi zamanın
nasıl geçtiğini sorgulamadan edemiyoruz biz de. 2017-2018 Eğitim-Öğretim yılının ilk döneminde gençlerimizin genel kültürüne, entelektüel yapılarına, sosyal becerilerine, ufkuna, analiz yetisine katkı sunacak birçok etkinlik, konferans,

gezi, atölye çalışmaları tertip etmiştik. Eğitim-Öğretim yılının ikinci döneminde birbirinden değerli programlarla kaldığımız yerden bismillah diyerek devam ettik.

İlk olarak yurdumuzda aktif görev alan 70 öğrencimizle birlikte mevcut durumumuzu değerlendirmek ve ileriye

dönük eğitim planlaması yapmak adına eğitim çalıştayını gerçekleştirdik. İkinci eğitim döneminde bu minvalde çalıştayda gördüğümüz eksikliklerimizi de dikkate alarak güzel projeler ortaya koyduk. Bunun yanında kitap fuarı, konser, bağışlar, yarışmalar, geziler ve birçok aktivite ile öğrencilerimize üniversite eğitiminin yanında bir soluk olmaya çalıştık.

Eğitim ve Kültür Faaliyetlerimiz

Eğitim Çalıştayı

Eğitimci Ahmet Şahin Akbulut rehberliğinde farklı disiplinlerde okuyup yurttan kalan 70 öğrencimizle beraber, yurttan ve gençlikte yaşanan problemler ve bunlara çözüm önerilerine dair etkileşimli çok planlı ve sonuç itibarıyla faydalı bir eğitim çalıştayı gerçekleştirdik.

Münazara Yarışması

Hukuk bölümü öğrencilerimizin tertip ettiği münazara yarışmasında taraflar "Adalet'in tesisi için idam cezası gerekli mi?" konusunu tartışlar. Yarışmayı kazanan taraf, idamın gelmesini savunanlar oldu.

Kitap Fuarı

Her sene geleneksel olarak düzenlediğimiz kitap fuarımıza yurdumuzdan yaklaşık 250 öğrencimiz teveccühde bulundular. Öğrencilerimize yayınevi indiriminin yanında % 30 da vakıf desteği sağlandı.

Bilgi Yarışması

Yurdumuz bünyesinde geleneksel olarak düzenlediğimiz Bölümlerarası Bilgi Yarışması Vefa salonumuzda gerçekleştirildi. Yarışmaya siyasalcılar, mühendisler, hukukçular, sağlıkçılar, eğitimciler ve iktisatçılar katılım sağladı. Yarışma sonunda birinci olan takım siyasal bölümü, ikinci takım eğitim bölümü, üçüncü takım ise mühendislik bölümü öğrencileri oldu.

Konferanslar

Nitelikli ve donanımlı üniversite öğrencilerimizin fakültelerinde aldığı teorik derslerin yanında entelektüel birikimine ve geniş görüşlülüğüne artı değerler katmak için yurdumuzda farklı konularda alanında uzman kişileri ve toplumun gönlünde yer bulmuş isimleri öğrencilerimizle buluşturuyoruz. 2017-2018 Eğitim döneminin ikinci yarısında yine birbirinden değerli hocalarımızı özgün konular ışığında öğrencilerimizle bir araya getirdik. Bu minvalde Sadettin Ökten hocamızdan “Medeniyet ve Tasavvurumuzda Sinan”, Cevat Akşit hocamızdan “Kendini İlme Vakf etmek”, Dursun Gürlek hocamızdan “İbnülemin Mahmut Kemal İnal”, Dursun Ali Tökel hocamızdan “Yunus Emre’nin ve Niyazi Mısri’nin Toplum Misyonu ve Etkileri” konulu konferanslarını dinlemenin bahtiyarlığını yaşadık. Bu kıymetli hocalarımızın yanında iş dünyasından, STK’lardan, akademi hayatından, kültür camiasından birbirinden değerli isimleri öğrencilerimizle buluşturarak entelektüel birikimine katkı sağlayıp vizyonuna ışık tutacak çalışmalar yaptık.

Prof. Dr. Cevat AKŞİT

Dursun GÜREK

Hakan ALTINAY

Ömer BOLAT

Mehmet YILDIZ

Diğer Kıymetli Konuşmacılarımız

Mahmut Bıyıklı, Hatice Yentürk, Abdurrahman Savaş, Ahmet Hamdi Topal, Nazif Gürdoğan, Ömer Miraç Yaman, Zafer Bilgi.

Sosyal ve Sanat Faaliyetlerimiz

Geleneksel Yurt Pikniği

Yıl boyunca devam eden ders yoğunluğunun İstanbul’un keşmekeşliğinden bir nebze öğrencilerimizi kurtarmak adına Yurt Müdürümüz Zafer Bilgi rehberliğinde İstanbul Boğazının hem avrupa hem de anadolu yakasındaki yahılar ve saraylar anlatılarak öğrencilerimizin entelektüel birikimlerine katkı sağlanmıştır. Yurdumuzun tüm yönetici kadrosunun katıldığı boğaz turu sonunda Poyrazköy’de çeşitli aktivitelerle beraber yurt pikniğimiz icra edilmiştir.

Yıl Sonu Şöleni

Mezun öğrencilerimizin adına düzenlediğimiz yıl sonu şölenimizde öğrencilerimiz doyasıya eğlendiler.

Mezuniyet İftarı

Farklı bölümlerde okuyan yurdumuzdan mezun olmayı hak etmiş 65 öğrencimizle 26 Mayıs akşamı Ekmekçizade Ahmet Paşa Medresemizde iftar programı tertip edilmiştir. Programda öğrencilerimize Vakfımızca diplomaları ve saatleri, Vefader tarafından da mezuniyet plaketleri takdim edilmiştir.

Sedat Anar Tasavvuf Konseri

Vakfımızın sponsorluğunda ülkemizin Santur Sanatçılarından Sedat Anar Vefa'dan Taşan Sanat projesi kapsamında yurdumuzda harikulade bir konser vermiştir.

Sabah Namazı yürüyüşleri

Camilerimiz gençlerimizden yetim kalmasın diye düzenli bir şekilde İstanbul'umuzda ecdadımızdan miras kalan birçok camimizde sabah namazı kılabilme ortamı sağlanmıştır.

Kızılay'a Kan Bağışı

Yurdumuzun sağlık bölümü öğrencilerinin öncülüğünde hemen hemen her dönem icra ettiğimiz kan bağışına bu dönem 70 öğrencimiz katılmıştır.

Yangın Tatbikatı

Öğrencilerimizin yangına daha duyarlı olması ve bilinçli müdahalede bulunması adına İstanbul itfaiyesiyle işbirliği- ne gidilerek yurdumuzda yangın tatbikatı yapılmıştır.

Gezilerimiz

Başbakanlık Osmanlı Arşivi Gezisi

Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığına yurt idaremiz ve bir grup öğrencimiz ile çıkarma yaptık. Öncesinde Yurt Müdürümüz Zafer Bilgi; Kağıthane'deki Osmanlı Kültürünü, Sadabat Camii'nin tarihini öğrencilerimize anlattı. Akabinde Osmanlı Arşivine geçilerek Arşiv Uzmanı Mehmet Amaç rehberliğinde Osmanlı'nın son zamanlarında sosyal, siyasi ve ekonomi düzenini anlatan sergide detaylı sunum yapıldı.

Karadeniz Kültür Turu

Farklı bölümlerden 30 öğrenci ve iki yurt idarecimizin katılımıyla 6-9 Nisan 2018 tarihinde Rize ve Trabzon duraklarından oluşan harikulade bir Karadeniz kültür turu gerçekleştirildi.

Süleymaniye Külliyesi Gezisi

Geleneksel olarak yapılması planlanan Süleymaniye Külliyesi gezisinin ilki müdürümüz tarihçi Zafer Bilgi hocamızın rehberliğinde ve ağırlıklı olarak mezun öğrencilerimizden oluşan 25 öğrencimizin katılımı ile gerçekleştirildi.

Ankara Mesleki Gezisi

Her yıl son sınıfta okuyan özellikle siyasi bilgiler, hukuk ve iktisat bölümü mezun adayı öğrencimizle bir idareci rehberliğinde Ankara'da kurumlar ziyaret edilmekte, kurumlar tanıtılmakta ve çalışmalarla ilgili bilgi alınmaktadır.

Geçtiğimiz dönemde Ankara gezimizde ziyaret edilen kurumlar:

- I.TBMM ve Kurtuluş Savaşı Müzesi
- II.TBMM ve Mit Müzesi Sergisi
- Sayıştay
- Beştepe Külliyesi Millet Camii
- Anayasa Mahkemesi
- Maliye Bakanlığı
- Yıldırım Beyazıt Üniversitesi (Kudret Bülbül)
- Hamamönü Kahvaltı ve Muhsin Yazıcıoğlu Ziyareti
- Mehmet Akif Ersoy Kültür Sanat Merkezi ve Müzesi
- Dışişleri Bakanlığı
- Devlet Malzeme Ofisi
- TBMM Genel Kurul ve İsrail Kışla ile Toplantı
- Başbakanlık

Vefader;

"Marifet İltifata Tabidir"

Kurulduğu günden bugüne kadar mensupları arasında kardeşlik ve dostluk bağlarını güçlendirme amacıyla hareket eden ve bu meselenin mutlak anlamda bilincinde olan derneğimiz (vefader) yaptığı çalışmalar ve icra ettiği organizasyonlarla yıllardır açık bulunan büyük bir boşluğu doldurmaya çalışmaktadır. Sizlere ulaşmak, sizlerle bir şeyler paylaşmak, gönüller arasında köprüler kurmak, dostların sevinçlerini artırırken acılarını minimize etmek, fikirlerini karşılıklı saygı ve sevgi çerçevesinde paylaşmak en büyük arzumuzdur. Vefader bu yolda yaptığı çalışmalarda siz değerli mensuplarımızın desteğini ve teşviklerini sürekli olarak yanında hissetmektedir. Zira marifet iltifata tabidir denirken vurgulanmak istenen de budur.

VEFA BULUŞMALARI

Vakfımızın Mütevelli Heyet Üyesi Murat YALÇIN TAŞ'ı Misafir Ettik

Memleket olarak birçok meselemiz olduğu gibi birer Müslüman olarak da İslam coğrafyasında olan bitenlere karşı ilgisiz olmamız düşünülemez. Hergün yüzlerce olumsuz haberle

karşımıza çıkan Müslümanlara ve onların hali pür melaline dair nice sıkıntılarımız var. Hele Afrika söz konusu olduğu zaman Müslümanların açlık ve yoksullukları hepimizi derinden üzüntüye boğuyor. Dolayısıyla birer Müslüman olarak bizlerin bu acılara kayıtsız kalması mümkün değildir. Vefader olarak yaşanan açlık ve yoksulluğun kol gezdiği, daha ötesi yok diyebileceğimiz bir ülke örneğini gündeme taşımak istedik. Gelenekselleştirdiğimiz Vefa Buluşmalarında Ocak ayı için

“Zenginlik ve Fakirlik Açısından AFRİKA-Nijer Örneği”ni gündem konusu yaptık. Konuşmacı olarak İlim Yayma Vakfımızın Mütevelli Heyeti Üyesi Doç. Dr. Murat YALÇINTAŞ Bey’i konuk ettik.

Sayın Yalçıntaş şahsi olarak yerinde tecrübe ettiği Nijer örneği üzerinden Müslüman Afrika halklarının açlık ve yoksulluğunu anlattı. Bizlere Nijerlilerin yaşamları, geçimleri, geçim kaynakları, ve çeşitli hayır kuruluşlarının yaptıkları çalışmalar hakkında bilgiler verdi. O anlattıkça biz hayretten hayrete, hayalden gerçeğe düştük. O anlatmasaydı açlığın ve yoksulluğun ya da imkan ve imkansızlığın bu kadarını tahayyül edemedik. Elektriğin, suyun, iletişimin, dahası yaşayacak üstü kapalı bir evin bile olmadığı, gerçek anlamda bir lokma bir hırkanın bile varlıklı olmak için yeter sayıldığı bir dünyayı nasıl hayal edebirdik bu çağda. Sömürünün acı yüzünü ve merhametsizliğini bu vesile ile bir kez daha teşehhüd etmiş olduk. İçinde yaşadığımız zenginlik ve ihsan edilen bolca nimetlerin şükürü geldi aklımıza. Sn. YALÇINTAŞ konuşmasında yine Nijer örneği üzerinden içinden geçtiğimiz sanayi ve teknoloji çağında katma değeri yüksek ürünler üretmenin önemini vurgulayarak dördüncü nesil teknoloji çağının kaçırılmamasına dikkat çekti. Türkiye olarak artık 2.3. nesil teknolojiyi yakalamaya çalışmak yerine sanayi 4.0’ ra odaklanmanın daha doğru olduğuna vurgu yaptı.

Kariyer mi dediniz başlıklı konferansda Serkan KELEŞER’le bir araya geldik

Vefa Buluşmaları Şubat ayı konferansı ise 22 Şubat Perşembe günü Eti Maden Genel Müdürü Serkan KELEŞER’in katılımı ile İlim Yayma Vakfı Vefa Salonunda mezun ve Vefa Yurdu öğrencilerinin katılımı ile gerçekleştirildi. Zira mezunlarımızın

iyi bir gelecek planlayabilmeleri, değerli zamanlarını yanlış tercih ve mesleklerde heba etmemeleri, onlara şimdiden sunulacak olan rehberliğe bağlıdır. Kendi mesleğinde zirveye tırmanmayı başarmış insanların tecrübelerini aktarmaları bu açıdan mühimdir. Bu amaçla davet ettiğimiz Serkan Keleş Bey “Kariyer mi dediniz?” konulu sunumu ile arkadaşlarımıza çok değerli tecrübelerini aktarma lütfunda bulundular. Serkan KELEŞER Bey yaşamından örnekler vererek nelerin başılabileceğini, iyi bir kariyere sahip olabilmek için insanda öncelikle çalışma azmi ve hedeflerin olması gerektiğini söyledi. Doğru hedefler ve doğru seçilmiş bir seyri sülûkle kariyerde en üst hedeflerin yakalanabileceğini ifade etti.

Sıra Gecesi

Dernek olarak Mart ayı içerisinde “dem o demdir “ diyerek Vefa Yurdu’na 2017-2018 Eğitim Öğretim yılında kayıt yaptıran öğrencilerimize hoş geldin gecesi düzenledik. Şişli Öğretmenevinde "Musiki Eşliğinde Muhabbetin Deminde SIRA GECESESİ" adıyla bir gönül neşelendirme programını gerçekleştirdik. Hem eğlendik hem eğlendirdik.

Diyarbakır Gezisi

Nisan ayı içerisinde İlim Yayma Mezunlar Derneği olarak dostlarla unutamayacağımız bir hafta sonu geçirdik. Kadim bir medeniyete ev sahipliği yapan Diyarbakır'a bir

kadim şehirlere karşı mesuliyetlerimizi hatırladık. Şimdiye kadar niçin ziyaret etmediğimize hayıflandık. Ayrıca bu gezi ailelerimiz ve çocuklarımız için de çok verimli ve heyecan verici bir ortamda geçti. Zihinleri aydınlandı, duyguları yoğunlaştı.

gezi düzenledik. Bu vesile ile insanlığın en büyük birikimlerine, Peygamberlerin bıraktıkları eşsiz mirasa birlikte şahitlik ettik. İnsanlığın eski ile yeni veçhelerine dair yeni izlenimler edindik. Gördük ki 21. yüzyılda yaşamak daha

Diyarbakır'a yaptığımız bu gezide mezunlarımızın göstermiş oldukları ilgi ve alaka bizleri fazlasıyla memnun etti. Gerçekten onlar olmasaydı, onların çabaları, teşvik ve destekleri olmasaydı bu kadar verimli bir gezi düzenleyemezdik. Samimiyetle ve içtenlikle bu faaliyete vesile olan

entelektüel dünyada yaşadığımız anlamına gelmiyormuş. Nice medeniyetler gelip geçerken bugün değerleri takdir dahi edilemeyen nice eserler bırakmışlar. Bu vesile ile şehirlere uzaktan bakmanın, şehirleri anlamaya yetmeyeceğini anladık. Ayrıca sıcaklığı, nezaketi ve kültürel değerleriyle bölge insanının algıya kurban gittiğini, şehirlerin olumsuz bir takım etiketlerle gözden düşürülmeye ve Müslümanlardan koparılmaya çalışıldığını gördük. Bu tür

Diyadin İNAN'a, Diyarbakır'ı bize yaşatan Mehmet BARAN, Murat ÇAYIR ve Hamza İNCE'ye, Cihad ADIGÜZEL kardeşimiz ve ekibine, Kıymetli rehberimiz Doğan Bey ve ekibine, İlim Yayma Cemiyeti Diyarbakır Şb Bşk Ali KARAKAŞ ve Şube Müdürümüz Vefik Günay Beyefendilere, Doç. Dr. Abdülezeli AZARKAN'a gayret, misafirperverlik ve kadirşinaslıklarından dolayı çok teşekkür ederiz. İyi ki varsınız!

Geleneksel Pilav Günü

14. Geleneksel İlim Yayma Mezunlar Buluşması (Pilav Günü) bu yıl 13 Mayıs Pazar günü İlim Yayma Vakfı İbn'ül Emin Mahmut Kemal İnal Yurdu Medrese bahçesinde gerçekleştirildi. Saat 11.30'da Mezunlarımızdan Yusuf Nusret GÖKSAL'ın Kur'an-ı Kerim tilaveti ile başlayan program İlim Yayma Vakfı İbn'ül Emin Mahmut Kemal İnal Yurt Müdürü Zafer BİLGİ, VEFADER Başkanı Murat

der Ankara Temsilcisi Av. Fatih MADEN, Erzurum Atatürk Üniversitesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Ahmet HACİMÜF-TÜOĞLU ve İlim Yayma Vakfı Başkan Vekili Necmeddin Bilal ERDOĞAN birer selamlama konuşması yaptı.

Konuşmaların akabinde Yurdumuzda 1972-1973-1974 yıllarında kalan mezunlarımıza 40. Yıl anısına birer plaket takdim edildi ve akabinde ilk mezunlarımızdan Dr. Şerafettin Kalay tarafından mazlumlara için dua yapıldı.

Mücahit YENTÜR, İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Mehmet BULUT, İlim Yayma Cemiyeti Başkanı Yusuf TÜLÜN, TGTV Başkanı Hamza AKBULUT, Artvin Milletvekili İsrail KİŞLA, Mezunlarımızdan Rize Çaykur Yönetim Kurulu Başkanı İmdat SÜTLÜOĞLU, Sakarya Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Fatih SAVAŞAN, Vefa-

Program ikramlar ile devam etti. Mezunlarımız kendi aralarında oluşturdukları küçük muhabbet grupları ile yurttaki anılarını ve eskileri yad etti. Program hatıra fotoğrafları çekirildikten sonra sona ererek önümüzdeki yıl tekrar görüşmek üzere vedalaşıldı.

İLİM YAYMA
VAKFI

**BİZİ
SOSYAL MEDYADA
TAKİP
EDEBİLİRSİNİZ**

ilimyaymavakfi

www.iyv.org.tr

Bağışlarınız İçin Hesap Numaralarımız

Fatih/İstanbul - Şubesi

HESAP TÜRÜ : TL
HESAP NO : 376240 - 17
İBAN NO : TR40 0020 3000 0037 6240 0000 17

Kıztaşı/İstanbul - Şubesi

HESAP TÜRÜ : TL
HESAP NO : 8739485
İBAN NO : TR37 0020 5000 0087 3948 5000 03

Tophane/İstanbul - Şubesi

HESAP TÜRÜ : TL
HESAP NO : 371358 - 5
İBAN NO : TR71 0020 6000 5800 3713 5800 05

Beyazıt/İstanbul - Şubesi

HESAP TÜRÜ : TL
HESAP NO : 00158007302431134
İBAN NO : TR55 0001 5001 5800 7302 4311 34

Online Bağış
için Okutunuz

Sizi yansıtan
bi ton fark...

Turquoise
SERIES

Fakir doğanın en nadide renklerini teknolojiyle buluşturarak, mutfağınıza ince dokunuşlarda bulunmaya devam ediyor. Mavi ile yeşilin eşsiz karışımıyla oluşan turkuaz rengi ile bezenmiş Fakir Turquoise Serisi mutfağınıza şıklığı getirmeniz ve harika lezzetler yaratmanız için sizi bekliyor.

Değer katan ikili

değerlerinizin dijital bankasıyla
hayatınızı kolaylaştırmaya geliyor.

0850 222 5 666

444 5 666

albaraka.com.tr

alBaraka
değerlerinize değer katıyoruz